

Turgut GÜLER UZDU -Yazıları-

Oluşturulma Tarihi:
22 Eylül 2020 Salı

Yayınlayan:
Edebiyatdefteri.Com
Türkiye'nin Kültür ve Sanat Platformu

Özür Dilesek mi Acaba!

CANIM TÜRKİYEM KİM BİLİR HÂLÂ HANGİ OYUNLARIN İÇERİSİNDESİN

Ben kendi haline emekli bir öğretmenim. Sade bir vatandaşım. Adına (Kim demişse ve niçin demişlerse) aydın! Denilen birkaç kişi, ne hikmetse oturup düşünmüşler ve Ermenilerden özür dileyelim bir kampanya başlatalım demişler...

Niye şimdi demişler acaba diye bir soru takıldı kafama. Ardından başka sorular geldi. Sizlerle paylaşmak istedim. ABD, Gürcistan'a Rusya'nın istediğini yapmasına engel olmaya çalıştı ama kaybetti. Orta Asya ve Türk Cumhuriyetleri nezdinde itibar kaybetti.

Nükleer santral konusunda İran'a istediğini yaptıramadı.

Obama başkan seçilirse Ermeni soykırımını yasa tasarısını destekleyeceğim dedi.

ABD Irak'ta Vietnam'daki gibi bir hezimetle doğru gidiyor.

Ermenistan'ın coğrafi konumu sebebiyle gelişebilmek ve büyüebilmek için Türk hava ve kara yollarına çok büyük bir ihtiyaç duyuyor.

Cumhurbaşkanımız Ermenistan'a gitti.

Onlarıki de bize gelecek. Ortada bir yumuşama var. Belki Karabağ meselesi halledilecek tatlılıkla Azerbaycan'ın lehine belki.

Fransa Ermeni soykırımını yoktur diyenlere hapis cezası verecek olan kanunu geri çekti.

Tam bu esnada bizimkiler Ermeni'lerden özür dileyelim dediler.

Acaba niye?

Biz Türk milleti olarak barışı her zaman yeğlemiş bir milletiz. Düşmanlarımıza bile savaş anında insanca yaklaşan belki tek milletiz. Ermenilerle aramızda yumuşama olmasını isteriz ve Cumhurbaşkanımızın oraya gitmesini ve havanın yumuşamasını itidalle, sakın bir şekilde karşıladık genel olarak.

Böyle bir özür dilenirse, ortadaki yumuşak hava dağılacak, Doğu ve Güneydoğu Anadolu'da Ermenilerin yaptıkları her zulüm ve Türkleri yok etme planı tekrar akıllara gelecek. İşte bulunan nefret duygusu tekrar alevlenecek.

Yapılanların hepsi boşa gidecek ve gerginlik devam edecek.

Bu gerginlik esnasında Obama verdiği sözü tutacak Amerika ile ilişkiler iyice bozulacak.

İleride Ermenistan'la bir savaş çıkma ihtimaline karşılık, sanayisi zor duruma girmekte olan ABD silah satabilecek.

Fransa, Ermenistan'a nükleer santral kurma çabasında o arada bunu gerçekleştirebilir.

Ermeniler bütün dünyaya soy kırımını kabul ettirdikten Türk Devletinden sonra özür diletenecek sonra da ya Türkiye'nin ödeyemeyeceği miktarda tazminat ve ardından toprak isteyecekler.

Hani diasporanın yerinde olsam, birkaç yazara iyi bir para yardımında bulunsam, devletin özür dilemiyor, bari siz başlatsanız desem acaba bizdeki aydın!lardan kaçını ikna edebilirim.

Ermeniler arasında da yumuşama eğilimi varken diasporanın güçlenmesi için gerginlik gerekir. Bilindiği gibi diaspora sertlik taraftarıdır. Varlığını koruması için de gerginlik arar hep.

Bu zevat böyle bir kampanya başlatarak ne yapmak istedi acaba? Kim istedi? Niye şimdi? Daha önce ve sonra değil? Acaba Türkiye devlet olarak özür dilese halkın tepkisi nasıl olur sorusunun cevabı mı aranıyor? Irak'ta yahut güneydoğuda bir şeyler olacak da dikkat mi dağıtılmak istendi? Dersim İsyanının asıl sebebi bildiğiniz gibi Atatürk'ün, Kerkük, Musul, Süleymaniye ve Erbil'e asker gönderme hazırlığını neredeyse tamamlamış olması değil midir. İngilizler orada acele ile bir krallık kurmuşlardı. Benzer şeylerin hazırlığı mıdır bu özür meselesi...

...

Bir özür dileme kampanyasının ardından insanın aklına neler geliyor görüyor musunuz?

Aslında özre başlamışken bu aydın! Zevat, Malazgirt savaşı sebebiyle Bizanslılardan, haçlı seferleri sebebiyle Avrupa devletlerinden, Sırbistan'dan, Bulgaristan'dan, Macaristan'dan, Yunanistan'dan, Rusya'dan, Arap devletlerinden, hatta ve hatta İspanya'dan, Çanakkale savaşları sebebiyle ilgili diğer devletlerden de özür dilesek mi acaba...

Sağlık ve mutluluklar diliyorum.

...

Turgut UZDU

Canım Benim

Canım Benim,

Biliyor musun dünyanın en güzel şeyi seni sevmek. Uzaklarda olsan da kirpiklerimi kapar kapamaz seni karşımda bulmak. Pencerenin önündeki divana oturup elini tutmak... Aynı yürekle dışarıyı sessizliğin sarılışında izlemek...

Yeni sürülmüş ve henüz tohum serpilmemiş tarlalar hemen yeşillenir biliyor musun? Serçeler için yaptığım yuvadan yavrularının sesleri duyulur. Kaç dakika sonra bilemiyorum yavrular büyür, uçma dersleri alır, uçarlar. Zaman çok çabuk geçer, sarhoşluğundan sevdamin.

Senin hiç mutluluktan titrediğin oldu mu? Sol göğsüm, en çok sana hayran olup, seni gördüğü an titreyen tarafım. Neden sağ taraf bilemiyorum. Şimdi titreyecek diyorum. Titriyor. Sanki seni sevdiği mi, çok sevdiğimi, özlediğimi, çok özlediğimi biliyor.

Kahrolası diş ağrımı bile seni düşünürce unutuyorum. Gençleşiyor bedenim, ruhumla aynı yaşa geliyor. Çılgınca etrafında koşuyorum.

Kimselere söyleme ama kadın kokusunu özledim. Göz kapaklarıma işlenmiş bir kadın var zaten. Sensin o kadın.

İpek saçlar yanaklarıma dokunsun istiyorum artık. Avucunun sıcaklığı sırtımı okşasın. İki güzel göz, 'seviyorum' diyerek baksın. Dudaklar 'seviyorum' desin.

Olsun. Kulaklarıma demesen de seni sevmek güzel.

Saçlarının omuzlarına dökülen kısmını avuçlarıma alıyorum. Kayıyor arasından, yumuşak ve sıcak. Yanağını okşuyorum kadifemsi gözlerin gülümsüyor. Nerden bulduğunu bilemediğim yıldızlar yanıp sönüyor. 'Mutlu' diyorum, daha mutlu oluyorum. İşte seni sevmenin en güzel yanı da bu. Mutlu olmak ayrılığında, yokluğunda, bekleyişimde bile mutlu olmak. Sana inanmak. Sana güvenmek. Kendimden çok, hatta seni senden çok sevmek...

Hani çiçekler hep güneşe doğru döner ya. Benim güneşim sensin. Günüm, haftam, ayım, yılım sensin. Tanıdığım günden beri ömrüm sensin. Ben seni göz kapaklarına hapsetmiş bir gardiyanım. En kalın zincirlerle bağlamışım kapıları. Anahtarsız kilitler vurmuşum gitmeyesin diye.

Senden bir şey beklemiyorum ki! Sadece gitme! Kal olduğun yerde.! O bana yeter.

Şafak vakti ormanlık bir alana baktın mı hiç? Suyun bulutlara kavuşmak için kaç şekle girdiğini gördün mü? Sakindir. Çok yavaş hareket eder. Acabalar doludur her zerresi. "Kavuşabilir miyim, beni kabul eder mi?" kocar, buram buram. Korkar. "Kabul etmezse tekrar dökülürüm üzüntümden" der binlerce parçaya bölünüp." Korkumdan yükelemez. Şekilden şekle de giremiyor. Sadece seni seyrediyorum. Dilim bağlı seni tutamayan ellerim ağlamaklı, seni seyreden gözlerim yalvarmaklı olsa da, seni sevmek dünyanın en güzel şeyi.

Canım benim. Seni seviyorum.

Turgut UZDU

Dostluk Üzerine

Eski Fransız yazarlarından Fontonelle'in pek çok dostu varmış fakat hiç düşmanı yokmuş. Bu durumu merak eden biri, sebebini sormuş Fontonelle:

-Hayatım boyunca bir düstura riayet ederim. Her şey mümkündür ve herkesin hakkı vardır.

Çevremizdeki insanlara bu açıdan baktığımız ve öyle davrandığımız sürece, dostlarımız daima var olacaktır.

İnsanlara dost gerekir. Derdini açabileceği, fikir alabileceği, ne kadar bilirse bilsin, danışabileceği, tartışabileceği, mutluluğun yanında üzüntülerini, sırlarını paylaşabileceği biri ya da birileri her zaman gereklidir. Çünkü dostluk dediğimiz kavram, aslında hayatın vazgeçilmezlerindedir.

İnsan hayatında çok önemli yeri olan dost, hayat boyunca bulmakta zorlandığımız çok az şeylerden biridir. Dost dediğimiz kaç kişinin dostluğa ihaneti ile üzülmüşüzdür bir düşünsenize.

Çevremizdekileri gözden geçirelim. Gerçek anlamda kaç dostumuz vardır veya biz kaç kişiyle gerçek anlamda dostluk ilişkisi kurmuşuzdur, kaç kişinin dostu olmuşuzdur.

Dostluk, her şartta menfaat beklemeden devam ettirilen arkadaşlıktır. Her şartta affedici olan, dostum dediği insanın hep menfaatini düşünen, iyiliği için gayret sarf eden, daima fedakârlık gerektirir. Bıkmadan, usanmadan o niye yapmıyor hep ben yapıyorum demeden yapılan fedakârlıklar, gerçek dostluğu gösterir.

Biz bunu yapabiliyor muyuz? Yaptık mı? Bir yerde, "Yeter ya!" deyip bıraktık mı dostumuzu tek başına. İşte o zaman biz de dost olamamışız demektir şayet böyle davrandıysak.

Hep bana dost olsunlar demek bencilliğini sırtımızdan atmak, ben dost olayım davranışı içine girmek gerekir. Aksi halde bizi tanıyınca kadar dostumuz olur sonra bırakıp giderler. Biz kendi egoizmimize tutsak yaşamaya devam ederiz.

Dostluk, maddiyatla ya da cinsellikle buluştuğu anda, kendini hafızadan siler. Yerini menfaat ilişkisine terk eder.

Oysa, iki dost arasında bu tür çatışmalar, beklemeler olmadan sürdürülürse dostluk baki kalır. İnsanlar dostlarıyla aralarındaki ilişkiyi, illa bu mecralara sürüklemek zorunda mıdır? Elbette hayır, ama nefis dediğimiz şey, bir zaman sonra, 'acaba' lar ile sinsice beynimize bazı düşünceler sokmaya çalışır. Buna engel olunmazsa, son daima dostluğun gidişiyle noktalanır.

Dost sahibi olmak, yanında bir psikolog, bir doktor, bankacı, sırdaş, arkadaş, bilgin bulundurmak demektir. Aynı zamanda bunlar olabilmek demektir. Dostun sırrını en yakınınıza bile söylememek, onunla olanları sadece onunla paylaşabilmek ne güzel şeydir.

Bir Sokak Bir Şair ve Bir Şiir

Bir ressam düşünüyorum. Bir elinde boya paleti, diğerinde yapacağı vuruşa uygun bir fırça, karşısında tuval. Bembeyaz tuvale bakıyor, bir renk seçiyor, fırçayı boyaya batırıyor ve tuvale sürüyor. Resim çizilmeye başlıyor.

Bir pencere yapıyor, pencerede güzel bir bayan ya da bir erkek. Pencerenin hemen yanında bir balkon, masa ve üzerinde boş bir veya iki çay bardağı, çaydanlık ve demlik duruyor. Balkon kapısının önünde bir çift terlik görünür. Bayan ya da erkek evin önünden geçen sokağın başına bakıyor. Sokakta kimsecikler yok.

Gökyüzü bulutlu. Etrafta biraz sis var. Kaldırımların kenarındaki ağaçların yaprakları sararmış. Hafif bir rüzgâr dökülen yaprakları savuruyor.

Bekleyen yüzünde hafif bir gülümseme var. Yolun ucunda da bir gölgeyi görür gibi.

Şimdi diyebilirsiniz ki " Şiir bunun neresinde?". İşte garipçe bir bakış şiire. Bu resim şiir yazılırken şairin beyninde gördüğüdür. Kısaca bu resim şiirdir. Kendini bu resimde bir yere koyar ve yazar. Artık tuval ekran ya da kâğıttır, renk hissettikleri, kelimeler ise fırçadır. Şair evin içinde gezer, duvarların arkasını görür ve yazar.

Bu resimde şair ya beklenen ya da bekleyen olur. Beklemek konusuna olduğuna göre bu resimde hasret vardır, ayrılık vardır, acı vardır. Demek ki mısralarda acıdan hasretten bekleyişten, gelmeyiştenden bahsedecektir. Evin penceresinden bahsetmez. Beklenen yeri okuyanın gönlüne bırakır. Ama boş bardaklar, yahut bardakların, kaşıkların tekliği, şiddetli bir kavuşma isteğini, yalnızlıktan bıkkınlığını ifade eder.

Bekleyişin sonunda vuslat veya uzun süre beklendiği için ölüm de olabilir. Bekleyen yüzünden bahsedebilir, cinsiyetinden de imalarda bulunabilir. Yahut hiç bahsetmez. Cinsiyeti okuyana göre değişen bir şiir olur.

Nasıl mı, "Bıyıklarını, geniş omuzlarını, güçlü kollarını..." derse şiirin bir yerinde, bekleyen bayan olur, beklenen erkek, ama "saçlarının yumuşaklığını özledim, gamzelerini, kirpiklerinin yüreğime saplanmasını özledim" derse, bu defa beklenen bayan olur. Bu tür ifadeler de şiirin cinsiyetini belirler. Artık cinsiyeti olmayan ve bu resme uygun bir şiir yazabiliriz.

Beklemek

Kim sever sessizliği,

Kimsesizliği kim sever,

Bir bardak çay karşılıklı içilmezse eğer,

Kim sever demi, kim sever demsizliği?

Hep boynu bükük durdu

İçi bir türlü dolmayan, balkondaki terlikler...

İnanmazsın, kapının tokmağı, zilin düğmesi bile

Gece gündüz üşenmez, dokunacak bir el bekler...

Gölgeler gölgelerin ardına gizlenir

Gün ışığından mahrum, sislidir sokaklar

Ayak seslerini örter her an

Beklemekten yorgun, üzgün düşen yapraklar.

Yastık tek, yorgan tek, tabak, kaşık, çatal tek

Hep aynı dudakta yalnızlık türküleri söylenir,

Hüznüm beni aşar,

Evin her köşesi bana bakar, hüzünlenir...

Giden oldu da, gelen yok,

Beklenen neden gelmez...

Ellerimin hiç biri bir türlü,

Bir türlü başka bir ele değmez, değemez...

Boşluk her odaya yerleşmiş,

Kendi kendine konuşur, duyamam,

Öyle alıştım ki, kurtar Ya Rab

Yanımda bir nefes olmazsa, ben, ben uyuyamam

Uyuyamam.

Turgut UZDU

İşte bu resmin şiiri. Olmuş mu dersiniz. Üstelik cinsiyeti de yok.

Aslı

Kapının tel fırçalarla sararttığı yıpranmış eşığına oturdu. Eteğinin uçlarını ayak bileklerine doğru indirdi iki yanından çekerek. Ayak bileklerinden yukarı görünmüyordu. Dizlerini kırmış, kendine doğru kıvırmıştı. Kenarları yırtılmaya başlamış mavi terliklerine baktı. Gri çoraplı parmaklarını oynattı içinde. Gülümsedi. Çiçeklerine takıldı gözleri bütün renkleri griye kaçmış eteğinin. İlk giydiğinde renklerinin nasıl parlak olduğunu düşündü. Siyah bir karga gelmiş, yolun karşısında, yer yer sıvası dökülmüş ve altındaki kerpiçleri görünen evin önündeki ağaca konmuş, arada sırada rastgele yönlere doğru bağırırmaya başlamıştı. Felaket habercisi gibi diye düşünür düşünmez aklına Biga gelmişti. "Hayatımın mahvolduğu yer ." dedi mırıltı halinde.

Gökyüzünde bulutlar ve yağmur olmadan, sabahın erken saatlerinde ebemkuşağının görüldüğü sıcak bir gündü. Çocukları ailelerine teslim etmişti. Zaten dağılma saatinde anneleri ya da babaları muhakkak beklerlerdi yüzlerinde ciddi bir gülümsemeyle. Çocuklarının zaferden çıkmış gibi saçlarını okşamalarına hep bir tebessümle karşılık verirdi. Yine öyle yapmıştı. Çocukların hepsinin ailelerine teslim edildiğinden emin olduktan sonra okula geri dönmüş, sabah serinliğinden korunmak için giydiği, ince yün yeleğini ve çantasını almış, okul müdiresinin aralık duran kapısından içeriye "İyi akşamlar hocam. Ben çıkıyorum." demiş ve okuldan ayrılmıştı. İzin almıştı bir gün öncesinden ve çocukların eline bir kâğıda yazarak, kâğıdı ailelerine vermelerini istemişti. Ertesi gün saat ikiye doğru gelip almaları için. Aslında akşama daha vardı.

" İzin alıp gitsem bu çocuklar ve aileleri zor durumda kalacak." diye düşünmüştü yol boyunca. Bir çare aramıştı. Annesi telefonda "İlk fırsatta gel kızım." demiş, sebep de söylememişti. Artık kasabaya gitmek istemiyordu. Sessiz bir hayat vardı orada, hafif eğimli sokağın bazı yerleri kalkmış beton yolun üzerinde gezenlerde bir bıkkınlık vardı. Kalabalık olmalı yaşanılan yer, yürürken insanın omuzu başka insanlara çarpabilmeli diye düşünüyordu. Oysa bu kasabada, bu sokakta yaşayanlar bahar aylarından itibaren sadece geceleri hayata döner gibiydiler. Şafakla tarlalarına, bağlarına gider, akşama kadar çalışır ve hava kararınca da evlerine gelirlerdi. Sokaklar gündüz genellikle sessizliğe bürünürdü. Ya yolunu kaybetmiş bir kuş, ya da hasta bir kadının yanında kalan çocuğun dışarıdan haykırışı duyulurdu: "Anne acıktım!"

Yolun karşısına bahçeler dizilmişti. Bahçelerdeki meyve ağaçları çiçeklenmeye başlamıştı. Her bahçenin önünde de tahtalardan yapılmış, kasabaya gelen yabancıların telefon kulübesi sandığı ama şimdi evlerin içine taşınmış olan tuvaletlerin kalıntıları vardı. Kayısı ağaçlarına holder denilen aletle ilaç sıkıldığında kokusu bütün sokağa yayılırdı. İlacın kokusunu burnunda duyar gibi olunca, "Yok ben gitmeyeyim bir bahane bulup..." demişti yolun sol tarafına geçerken.

Aşağısı Kocabaş Çayı'ydı. Baharları pis kokulu coşkun bir su akardı bu dereden. Taşmasın diye ikiye bölünen derenin az sulu koluydu bu dere. Asıl yükü derenin diğer kolu çekermiş. Hiç görmemişti diğer kolunu zaten. Yolları pek bakımlı değildi. Batıda bir kasabaydı burası ve bakımsızdı. Önceleri yadırgamıştı bu olayı. Sonraları gözleri gibi kendi de alışmıştı. En güzel tarafı burasının kalabalık olmasıydı.

İlk geldiğinde bir zaman öğretmen evinde kalmıştı. Bekâr olduğunu öğrenince farklı bakmıştı herkes. Alışmıştı artık, "Acaba kimdir? Nasıl biridir? Nerelidir?" sorularını görürdü erkeklerin, özellikle bekâr erkeklerin bakışlarında. Tanıdıklarının ve öğretmen arkadaşlarının "Sana birini bulalım!" sözlerinden de bıkmıştı. Annesi de ısrarla " Bir an önce evlen!" diyordu ya ne olacaksa?" Belki de birini bulmuş onun için çağırıyordu annem." diye düşündü. Sonra "En iyisi telefonda iyice sorayım." diye karar vermişti. Gözleri nereye aktığını bilmediği Kocabaş Çayı'na takıldı yürürken. Yamaç otlarla doluydu, yeşermiş ve bayağı uzamış papatyalar vardı yer yer."Sarı ve beyaz nasıl da yakışır" diye düşündü "Siyah ve beyaz gibi..."

Yüzünün renginden Roman olduğu belli olan, yirmi beş otuz yaşları arasında iki kişinin geldiğini görmüştü karşıdan ve bakışlarını beğenmemişti. Adımları da bir garipti. Sarhoş olabilecekleri ihtimaliyle kaldırımın Kocabaş Çayı'na doğru olan sol tarafına doğru iyice yaklaşmıştı. Hâlâ bakıyorlar ve alçak sesle konuşuyorlardı. Başını önüne eğmişti. Sebebini bilmediği bir ürperti hissetmişti bütün vücudunda. Oldum olası sarhoşlardan korkardı. Gözleri yerde yürümeye başlamış, " Kesin laf atacaktlar." diye düşünmüştü. Yaklaşırken aralarında boşluk bırakacak kadar açılmışlardı. Elle sarkıntılık yapabilecekleri aklına gelince iyice korkmaya başlamıştı. Tam aralarına girdiğinde, rahat bir nefes almaya hazırlanıyordu ki, aniden uzun boylu olanı arkasından sol eliyle ağzını kapamış, sağ eliyle de Aslı'nın sol bileğini sıkıca tutmuştu. Diğer yere düşen çantasını almış, ayaklarını koltuğunun altına sıkıştırmış, dereye doğru bazen sürüyerek, bazen taşıyarak indiriyorlardı. Aslı çırpınmış, karşı koymaya, haykırmaya çalışmıştı. Yol tenhaydı.Yüreği deliler gibi çarpmıştı. Bu yoldan geldiğine bin pişman olmuştu. Sürüklenirken tekme atmaya çalışmış ama başarılı olamamıştı. Direnmeye çalıştığı her defasında daha sıkı tutmuşlardı.

Derenin kenarında otlarla kaplı, az meyilli bir alanda, sırt üstü yere yere yatırmıştı uzun boylu olanı. Bir ara ağzındaki el çekilmiş, yer değiştirmişlerdi aceleyle. Bütün gücüyle "İmdat!" diye bağırınca, sigara kokulu el tekrar ağzını kapamıştı. Diğer Aslı'nın iki kolunu sırtına doğru bükmüş ve ters yönlerden ellerini alttan tutarak çekmişti. Sağ eli alttan sol tarafına, sol eli de sağ tarafına götürülmüştü. " Dizlerinle omuzlarına bastır kollarını kurtarın!" demişti

uzun boylu olan. Ağzını tutan da, dizlerini Aslı'nın omzuna koymuş: "Kurtuluşun yok kızım çırpınma!" demişti pis bir sesle. Ayak bileklerinin üzerine dizleriyle çökmüş olan, kemerini açmaya çalışmıştı aceleyle. Kimıldayamamıştı. Bağırmaya çalışmıştı devamlı. Kollarını çıkarmaya çalıştıkça omuzlarına bastıran dizler de daha fazla bastırmıştı.

Omuzları ağrımış, kulakları uğuldamıştı. Yüreği yerinden çıkacakmış gibiydi. Bir türlü kurtulup kaçacak yol bulamıyordu çırpınmaları. "Ben mahvoldum!" düşüncesi ağır basmaya başlamıştı. "Acaba direnmesem gevşetirler mi?" demişti. Karşısındaki adamı öldürmek istemişti. Direnmekten vazgeçmiş gibi serbest bırakmıştı kendini. Adamın soğuk ellerini bacaklarında hissedince bütün gücüyle yan dönmeye çalışmış. Kalçalarını kaldırıp sağa sola kaçmaya çalışmış, direnmiş ama kurtulmayı başaramamış, gözlerinden yaşların akmasına engel olamamıştı. Bütün umudu kaybolmuştu.

Ne olduysa ellerin bacaklarından uzaklaştığını hissetmişti. Az önce duyduğu ama anlayamadığı üçüncü bir sesi tekrar duydu." Hey! Polise telefon ettim. Bırakın kızı!" Önce dizlerin kalktığını hissetmişti omuzlarından, sonra kaçarak uzaklaştıklarını anlamıştı.

Tesadüfen oradan geçen biri, Aslı'nın haykırmaya çalışırken ağzından çıkardığı sesi ya da bir ara çıkarabildiği "İmdat!" sesini duymuş, olayı görünce de polisi aramıştı cep telefonuyla.

Aslı toparlanmaya çalışırken polisler gelmişler, eşkâllerini almış, karakola götürmüşlerdi. İfadesi bitmeden o iki kişi yakalanmış, bunlar mı diye gösterilmişti Aslı'ya. "Ne olur öldürün bunları!" diye yalvarmıştı polislere.

Saçları dalgalı, buğday benizli ve güzel bir kızdı. Gittiği her yerde dikkat çekiyordu. Hele gözlerine yeşilimsi far sürdüğünde çok yakışıyordu. Ama bu olaydan sonra bakışlar değişmişti Biga'da. Suçluymuş gibi, ya da tecavüz edilmiş gibi acınarak bakmışlardı. Buna bir türlü anlam verememişti. Kendini bir garip hissetmeye başlamıştı. "Benimle de yatar mısın?" diye laf atmalar başlayınca, okul müdürüne gitmiş, istifa dilekçesini vermişti. Sonra da alabildiği eşyalarını almış, diğerlerini ev sahibine bırakarak kendi kasabasına dönmüştü. Annesi, Aslı'nın gelişinden birkaç gün sonra kalp ameliyatı olmuş ve sağ çıkmamıştı ameliyattan.

Çenesini koyduğu dizlerine sarıldı iyice. Koluna yanağından süzülen yaşlar damladı. Derin bir nefes aldı ve aniden kalkıp içeri girdi.

Ertesi gün evin önünde jandarmalar vardı. Aslı'nın cansız bedenini otopsi için cenaze arabasına koyuyorlardı. Kapının karşısında, tavandan kalın bir ip sarkıyordu.

[italik][italik][italik]

Kendimizi Kandırmasak

Dostlar,

Allah aşkına söyleyin biz kimi kandırıyoruz?

Bu yazıyı okuduktan sonra bana kızacaksınız sanıyorum. Olsun.

Bizler, gerek Edebiyat Defteri sitemizde, gerekse diğer edebi sitelerde yazan, dolayısıyla kendilerine edebiyatçı rozeti takmış insanlarız. Ben, yazdıklarımızın da, yaptıklarımızın da bir edebiyatçıya yakışır şekilde olması gerektiği kanaatindeyim.

Kırmızı kurdele alan yazıların üst kısmında, site yönetiminin bir yazısı var. Tamamen katılıyorum. Özetle diyor ki, bu yazılar puanla seçilir. Bir kurul tarafından seçilmez. Bu, aslında çok düşünülmesi gereken bir uyarı. Kendimize bakmamız açısından çok önemli.

Mesela ben, bu yazıyı astıktan sonra, eşten dosttan puanlamalarını istesem, hatıra binaen, hak etmediği halde günün yazısı olur. Burada ilk hata benim olur. Bana göre kendimi kandırmış olurum. İkinci hata da hak etmediğim halde bana puan veren fedakâr dostlarımla olur. Çünkü beni seviyorlardır. İçlerinden “Bu yazıya da puan verilir mi?” demelerine rağmen, puan vermek zorunda hissederler kendilerini dostluk gereği. Hiç aksatmadan da verirler. Hatta abone olurlar.

Her zaman okuma fırsatım olmamasına rağmen, arada sırada günün yazı ve şiirlerini okuyorum.

İlkokul dördüncü sınıf öğrencilerinin bile yapmayacağı noktalama hataları ve düşük cümlelerle dolu. “Bunu yazan şahıs kim bilir kaç kişiden puan vermelerini istemiştir?” diye kendime soruyor ve gülüyorum.

Hele bir de altına yazılan yorumlar ve onlardaki hatalar?

Ya ne yazdığımıza bakmıyoruz ya da noktalama işaretlerinin, cümle kurmanın ne olduğundan haberimiz yok.

Yalvar yakar kurdele alınca da kendimizle gurur duyuyoruz herhalde.

Bir defa, noktalama işaretlerinden sonra bir tuş boş bırakılır.

Son zamanlarda sanki daha önce yokmuş gibi bir noktalı virgöl kullanma furyası başladı. Usta yazarların, kendini Türk Edebiyatına kabul ettirmiş yazarların bütün eserlerinde belki de yirmi defa kullandığı noktalı virgölü, o kadar ustayız ki bir yazıda geçiveriyoruz sayı olarak. Bir de sonrasında gelen kelime özel isim olmamasına rağmen büyük harfle başlamıyor muyuz? 1860 yılı başlangıç olarak kabul edilen ve Türk Edebiyatına ilk defa o tarihte Tecüman-ı Ahval gazetesiyle giren noktalama işaretlerinin, yüz yılı geçmiş kullanım kurallarını nasıl değiştiriyoruz. Şinasi ve Ziya Paşa görse, herhalde bizi en derin uçurumlardan aşağı atardı. Oysa onlar ve sonra gelen yazarlar, edebiyatçılar noktalı virgölün kıymetini bilememişler. “Ne kadar çok noktalı virgöl kullanılırsa, o kadar büyük yazar olunmuş.” kuralından habersizlermiş.

Bir defa, olay yazılarında noktalı virgölün kullanılma kurallarını çok iyi bilmeyenlerin bu işareti kullanmalarına tamamen karşıyım.

Yazılarımızda bir nokta kullanabiliriz. Üç nokta yan yana kullanabiliriz. Sıra noktalar dediğimiz noktaları da kullanabiliriz. Fakat yan yana iki nokta diye bir noktalamamız yok. Hangi manaya geliyorsa bilemiyorum ısrarla kullanılıyor. Bazen klavyenin azizliği, bir anlık dikkatsizliğimiz olur, kabul. Ama ısrarla kullanılması sanırım, noktalama işaretlerini yetersiz bulup bir tane daha ekleme isteğimizden kaynaklanıyor.

Türk Dil Kurumu diye bir kurumumuz var. İnternetimiz var. Google’den bu siteyi aratıp, noktalama işaretlerinin kullanılış şekillerini bir defa okusak yetecek aslında. Buna eminim. Toplam beş altı dakikamızı alır okunma süresi.

Yavaş yavaş kavramaya başlarız ve yazılarımız en azından noktalama yönünden çok daha az hatalı olur.

Oradaki açıklamaları buraya koymayı da düşündüm fakat emeksiz olacaktı. Aratıp bulursak ve oradan okursak emek harcadığımız için ve kurumun kendi sitesinden okuduğumuz için kıymetini bilir, inanırız diye düşündüm.

Bir yazının kıymeti neresindedir acaba? Ne dersiniz?

Bir okuyuşta herkesin anlamasında mıdır kıymet? Yoksa içinde bir sürü anlaşılmasız kelimeler kullanırsak mı yazımız kıymetli olur? “Vay be, ne çok kelime biliyormuş bu yazar.” dedirtiriz belki. Ama okurken hiç birimiz kalkıp, bir sözlüğe manası nedir diye bakmayız sanıyorum. Hele dilimizi dünyanın mana yönünden en zengin dili haline getiren elastiki olma özelliğini kaybettirmeye yönelik sözde öz Türkçe olan, aslında uydurmaca kelimeleri kullanmak bizi nasılda büyük bir yazar yapar. İşin garibi, bu tür yazıları yazan arkadaşlar halktan taraftarlar bundan şüphem yok. Ama halkın konuşup anlamadığı kelimelerle halka hitap etmek gibi bir tezat içerisinde oldukları gibi, dilde ırkçı davranışlarının da farkında değildirlere. Faşist Türkçe konuşanlar. Aslında, başka dillerdeki kelimeleri lıp bir iki ses değiştirmeye uydurulmuş kelimelerdir çoğu.

Hani bir olay vardı eskiden. Sivaslı bir genç, üniversitede okuyor. Tatil gelince toplayıp eşyalarını, İstanbul’dan memleketi olan Sivas’ın bir ilçesine gidiyor. Giderken çamaşırlarını falan yıkamıyor tabi bir an önce memlekete gitmek düşüncesi ağır bastığı için. Hem orada annesi de vardır. Nasılsa yıkar.

Evine gelir. Hoş beşten bir zaman sonra annesi oğlanın çantasını boşaltır. Çamaşırların kirli olduğunu görünce, “Ah oğlum! Çamaşırlarını bile yıkayamamış.” deyince, oğlan hemen mazeret belirtir: “Ana olanak bulamadım.” Annesi olanak kelimesinin manasını bilmez. O halkın kendisidir çünkü. “Oğlum *mo da mı yoktu?” diyerek bir deterjan adı söyler.

Yani, eğer herkes tarafından tanınmak istiyorsak, herkesin anladığı, konuştuğu ve yaşadığı dille yazmalıyız. O zaman bizi ve söylemek istediğimizi anlayan daha çok olur.

Divan Edebiyatı şairlerimiz, genellikle birden fazla dil bilenlere hitap eden şiirler yazarlardı. Hemen hepsi ikiden fazla dil bilirlerdi ve aruz gibi çok zor bir ölçüyle, mükemmel şiirler yazarlardı. Tek kelimeyle üstün zekâlı insanlardı. Ama bir Yunus Emre kadar tanınamadılar. Divan şairleri arasında en çok tanınanların şiirlerine ve metin türü eserlerine bakınız. Halkın konuştuğu dile en yakın yazarlardır bunlar. Fuzuli gibi.

Bizim de maksadımız tanınmak olduğuna göre, her insanın rahatlıkla anlayacağı bir dil kullanmamız gerekiyor. Mana bakımından dünyanın en zengin dili demiştim yukarıda. Bu özelliği sayesinde, zaman zaman kelimelere farklı manalar koyar ve hep birlikte güleriz. Sonra da “Elastiki dil. Nereye çeksen gider.” benzeri şeyler söyleriz. Binlerce yıl boyunca kelimelerimize çeşitli manalar yüklenmiş. Öyle ki, bir kelimenin, bazen yüzden fazla kavramı karşıladığı görülür. “Düşmek” gibi. Şimdi bu kelime şuca diyerek değiştirir de, yerine başka bir kelime koyarsak, “Aklıma memleket düştü, gözüm bir kıza düştü, çocuk düştü... gibi cümleleri kurabilir miyiz? İşte öztükçe denilen ama aslında uydurukça olan kelimeleri kullanmak, mana yönünden dilimizin zenginliğini yok etmek demektir. Bu konuda dikkatli olmamız gerekiyor diye düşünüyorum.

Bir de, bu kelimeleri uyduranların ortak bir özelliği olsa gerek. Bakınız, “yaşam, ortam, kuram, anlam, eksik...” Gelin dostlar, edebiyat dünyasına kendimizi kabul ettirmek istiyorsak bazı şeylere dikkat edelim, öğrenelim ve ne olur kendimizi kandırmayalım.

Başarılar ve sağlık diliyorum bu yazıyı okuyan ve bana kızan tüm dostlarıma.
Hepinizi seviyorum.

Turgut UZDU

İzmir Bursa Arası (Küçük bir roman. Bölüm 1)

I

Bornova terminalinin giden yolcu peronuna otobüs şirketinin servisi ile geldim. Gece yarısı olmasına rağmen daha önceki yolculuklarımda olduğu gibi terminal kalabalıktı. Otobüsün durduğu peronu öğrendikten sonra, her yolculuk öncesi yaptıklarımı tekrar yaptım. Yirmi beş dakika vardı. Küçük bir şişe su aldım. Yetmiş beş kuruş. Mide bulantısı için bir hap içtim... Almasan olmaz. Bunu bildikleri için fiyatlar üç katı. Bir o kadar da verip lavaboya gittim. Bir de bisküvi aldım. Ne olur ne olmaz. Ayda yılda bir açlık krizim tutar. Şekerim düşüyor sanırım. Sanki günlerdir açmışım gibi dizlerim titriyor. Otobüste de tutarsa ne yaparım.

Otobüsün önüne geldim. Henüz vakit vardı. Sigaramı yakacaktım. Yolcuların binmeye başladığını görüce vazgeçtim, çantamı oturacağım koltuğun altına koymak için otobüse binip yerleştirdim. Sonra aşağı inip sigaramı yaktım. Mola verinceye kadar içmeyecektim.

Bursa'yı görmeyeli fazla zaman olmamıştı ama Köksal'ın yanına gitmem gerekiyordu. Köksal, "Kapı komşum." derler ya, öyleydi gerçekten. Evlerimizin duvarı ortaktı. Çocukluk arkadaşım. Bir ara dolduruşa gelmiş, küsmüştüm kendisine. Yedi yıl arayıp sormamıştım. Aslında bir yanlış anlama ve anlatılma vardı. Sonra internetten o beni bulmuş, mesaj yazmıştı. Ne kızgınlık ne de küskünlük kalmadı o mesajı okuyunca. Gerçekten vefalı dostmuş. Benim bunu görmem geç oldu ama olsun. Yanlışın neresinden dönersem kârdır.

"Bursa yolcusu kalmasın!" diye bağırınca elinde yolcu listesi olan şahıs, otobüse binip, on iki numaralı koltuğa oturdum. Karşımdaki sıranın pencere kenarında bir bayan oturuyordu. Onun da yanı boştu. İlgilenmedim. Çantam koltuğun altındaydı. Onu çıkarıp, içinden defteri ve uçlarını iyice sivirlettiğim kurşun kalemlerden birini aldım. Sabaha kadar yazacaktım. Ne yazacağımı bilmeden hazırlığımı yaptım.

İzmir Bursa arası yaklaşık altı saat sürüyordu otobütle. Özel arabayla, hıza ve verilen molaya göre üç dört saatte gidiliyordu. Bayağı yazacaktım. Otobüste kolay kolay uyumazdım. Pencere kenarındaydım ama gece olduğu için yerleşim yerleri dışında bir şey göremeyecektim.

Arkamdaki koltukların iç tarafında oturan otuz otuz beş yaşlarındaki yolcu, az önce başladığı horlamasını biraz daha arttırmıştı. Hostes çocuk biletleri kontrol ederken uyandırmıştı horlayan yolcu. Sonra tekrar horlamaya kaldığı yerden devam etmeye başlamıştı. Nasıl engel olacaklarını düşünmeye başladım. Bu otobüsün koltuklarında radyo ve kulaklıklar vardı. Kulaklıkları takıp bir kanal buldum. Nasılsa uyumayacaktım. Horlamadan rahatsız olmam için bir sebep yoktu. Diğer yolcuların tepkisini merak ediyordum içimden gülümseyerek. Şoförün yanına giderek bir şeyler söyledi. Otobüs hareket etti geri giderek manevra yaptı. Sonra devam etti. Yola çıkmıştık.

Arada horlamanın tonu fazlalaşıyordu. Bu zamanlarda da öndeki koltukta oturan, kafası ayna gibi olan bir bey dönüp arkasına bakıyor, bir şeyler söylüyordu diğer yolcuların duyacağı şekilde. Bu yolcudan patlak verecek olay diye düşünüp. Bir müddet sonra, horlayan yolcu uzun bir horlama çekince, öndeki bey hostes çocuğu çağırıp bir şeyler söyledi. Radyonun sesinden ne dediğini anlamıyordum ama görüyordum. Hostes çocuk, horlayan yolcuya yaklaşmaya başlayınca kulaklıkları çıkarıp izledim. Ne diyecekti ve nasıl bir tepkiyle karşılaşacaktı onu merak ediyordum.

Acımaıklı bir tebessümle yaklaşıp, horlayan yolcunun başında durdu bir müddet ve sanki emin olmak istermiş gibi horlamayı dinledi. Ben de yüzüne bakıyorum. "Bu adama uyandırıp ne diyeceğim?" diye düşünüyordu bence. Bir dakikadan az sürdü adamı seyredip dinlemesi. Sonra sağ elinin işaret ve orta parmağını birlikte uzatarak, iki parmağı ile horlayan yolcunun omuzuna dokundu bir iki defa. Adam gözlerini zorla açtı. Önce ne olduğunu anlamaya çalıştı. Birkaç saniye sonra başını yandan yukarıya doğru çevirdi. Yarı açık gözleri "Ne oldu?" der gibi bakıyordu. Bir şey sormasına fırsat vermeden hostes çocuk: "Horluyorsunuz. Diğer yolcular rahatsız oluyor." Dedi kısık bir sesle. Yolcu: "Ya!" dedi, sonra: "Peki." diyerek uyanık durmaya çalıştı bir zaman. Uyuyacaktı kesin. Daha otobüs hareket etmeden uyuya kalan biri hiç uyanık durabilir miydi? Önüme dönüp olayları yazmaya başladım.

Manisa yoluna tırmanmaya başladık Bornova'dan. Kavşaklı bir yoldu ve dağa çıkıyorduk. Aklıma Pülümür, Tunceli arası geldi. Oradaki kavşaklar çok daha keskin ve fazlaydı. Üstelik yol çift değildi o zamanlar. Şimdi nasıl bilmiyorum. Otobanlar ve çift yolları çok seviyorum. Kaza riski, iki yönlü yollara göre çok daha az. Hatalı solama olayı yok en azından. Arabamla, ya da başka arabalarla otobanlara çıkınca her defasında Turgut Özal'a rahmet diliyorum. Hataları ve yanlışlarıyla vatandaş olarak hizmetinden faydalandığım üç şahıs vardı hayatımda. Atatürk, Menderes ve Özal. Çift yollar konusunda da Erdoğan var artık. Allah, yaptıkları ve vatandaş olarak birebir faydalandığım hizmetleri için bu dördünden razı olsun.

Hostes genç, su ısıttı, kutulardan plastik bardaklar indirdi, çay kahve, şeker poşetlerini koydu servis arabasına. Keke poşetleri, tuzlu bisküvi türü şeyleri servis arabasına koydu. Bütün bunları, yaptığı işlerin çıkardığı seslerden anlayabiliyor, doğrulamak için de otobüsün ön camına yansıyan görüntüsüne bakıyordum.

Ön sıradan başladığı ikram işine devam ederek benim oturduğum koltuğun sırasına geldi. Önce, karşıda oturan bayana ne içmek istediğini sordu. Bu arada ben de ne yiyebileceğime bakıyordum. Kek almaya karar verdim. Her zamanki gibi çay alacaktım. Erzurumlu olmam hasebiyle çayla aram daima iyidir ve ilk tercihimdir her zaman. Bana sorduğunda çay alacağımı söyledim. Bardağı verdi, bir çay poşeti ve bir şeker poşeti verdi. Bir şeker poşeti daha isteyip, yarım doldurduğu bardağa biraz daha su koyup koyamayacağını sordum. Bir çeyrek su daha koydu. Önceleri niye bu kadar az su koyarlar diye düşünmüştüm. Otobüs sallanır da, ya dökülürse sıcak su. Gülümsedim bıyık altı. Koltuğun önündeki kapanabilir tepsiyi açmış, kulaklığı çıkarmıştım. Önce şeker poşetlerini etrafa dökmemeye gayret

ederek açıp, yuvasına yerleştirdiğim bardağın içine toz şekeri boşalttım. Şeker poşetlerini kenara kaldırıp, çay poşetini yırttım. İçinden çıkan poşet çayı da sıcak suyun içine koydum. İpinden tutarak bir iki daldırıp çıkardıktan sonra bıraktım iyice salsın diye rengini. Sonra aklıma geldi, normal çaylar da bu kadar çabuk mu renk verirdi, yoksa bunlarda boyamsı bir şeyler mi vardı. Çözemedim. Kek poşetini yırttım ama keki çıkarmadım. Plastik kaşıkla çay poşetini bir iki daha bastırdım. Sonra çıkarıp kendi ipi ile iyice sıktım. Bayağı bir çay aktı. Sonra işi bitmiş çayı kendi poşetine geri koydum. Şekeri tam karışsın diye, kaşıkla tekrar karıştırdım. Artık içilmeye hazırды. Keki, alt tarafından iterek ısırabileceğim kadar yukarıya ittim. Isırdım ve çaydan bir yudum aldım. Güzel olmuştu. Hem bu, yeni dişlerimle yediğim ikinci yiyecek oluyordu.

Onuncu ayın on altısında başladığım diş tedavisi sonuçlanmak üzereydi. Üzereydi diyorum hala bitmedi. Bana göre biteceği de yok. Doktora göre bitmiş bir olay.

Doktorlarla aram hayatım boyunca iyi olmadı zaten. Bir türlü doğru iletişimi kuramıyorum. Hata bende olsa gerek, çünkü hiç biriyle iletişimim iyi olmadı. Aksilik gibi iki kızım da nasipse doktor olacak. Biri Ege üniversitesi dördüncü, diğeri birinci sınıfta. Küçüğü ikna edinceye kadar canım çıktı desem yeridir. Tutturmuştu “Elektronik mühendisi olacağım.” diye. Kızlar için uygun bir meslek olmadığını, bitirdikten sonra iş aramakla zaman geçeceğini, özel sektörde iş bulabileceğini ve ilk krizde kapı dışarı edileceğini, gerektiğinde sabahlara kadar argelerde çalışıp evini ihmal edeceğini falan anlattıysam da fayda etmedi. En son, “Baba,” demişti. “Eğer tıp fakültesini yazar da orada başarısız olursam, hep seni suçlarım. Senden hesap sorarım.” Bu sözü üzerine, “Yaa!” demiştim. “ O zaman, ilk tercihi senin istediğin yer olarak yazacağız, ikinci tercihi benim istediğim. Senin istediğin olur da, sıkıntıya düşersen ben sana bilirim söyleyeceğimi.” Ve iki tercih yapmıştım, birincisine Orta Doğu Elektrik Elektronik Mühendisliği, ikincisine Ege Üniversitesi Tıp Fakültesini. Son gün, son dakikalarda oturtmuşum bilgisayarın başına. “ Tercihini gönderme işlemini kendin yapacaksın. Sonradan bana söz söyleme hakkın yok. Buyur!” demiş ve odadan çıkıp kapının önünde beklemiştim. Oflamış, puflamış sonunda göndermişti. Allah’tan benim dediğim yer geldi. Okuma süresi resmîyette altı yıl ama on yılı buluyor sanırım. Yaşadıkça destek olacağım. Ve bildiğim bir şey var, bitirdiklerinde iş aramayacaklar. Tabi bazı şeyler o zamana değişmezse Türkiye’de.

İzmir Bursa Arası (Küçük bir roman. Bölüm 2)

II

Çayımı yudumlarken, doktorlarla başımdan geçen ilginç olaylar geldi aklıma. İçimden talihime gülüyordum. Ne maceralar yaşamıştım doktorlarla ilgili olarak. Dediğim gibi bende bir iletişim problemi var doktorlarla iletişimimde kesin. Başka izah bulamıyorum.

Diyarbakır'da on yıl çalıştım öğretmen ve idareci olarak. Ticaret Lisesi'nde iken okulda futbol takımı kurmuştuk. Rahmetli koruma derneği başkanı Ramazan Karagöz, oğlu Yaşar aynı zamanda öğrencimdi, çok efendi, babası gibi dürüst ve saygılı bir çocuktu. Aklıma babası ile ilgili soruşturma geldi yazmazsam olmaz.

Okullar, kayıt dönemlerinde velilerden bağış adı altında maddi destek almazlarsa elleri kolları bağlanır. Çünkü bakanlık gönderdiği parayı şuraya harcayacaksınız diyerek gönderir. Onun dışındaki yerlere harcayamazsınız. Bu sebeple biz de kayıtlarda velileri ikna ederek bağış alıyoruz. Bu işle de okul aile ya da koruma birliği başkanı olan Ramazan Karagöz ilgileniyor. Allah rahmet etsin, mekanını Cennet etsin çok güzel de çiğ köfte yapardı ve beni de severdi. Neyse velilerden birini öğretmenlerden biri dolduruşa getirerek şikayet etmiş. İlden müfettiş gelmişti. Beni de müdür yardımcısı olarak çağırışlardı. Müfettişin ilk sorusu: "Ramazan Karagöz nasıl biridir, dürüst müdür?" Ramazan Bey'in dürüstlüğünden hiç şüphe etmemiştim ki, edemezdim de çünkü dürüst bir insandı. Müfettişe: "Size bir olay anlatayım. Siz karar verin." diyerek olayı anlatmıştım. "Ramazan Karagöz'ün küçük oğlu da bizde öğrencidir. Bir gün eve giderken okulun bahçesinde uzunca bir altın kordon buluyor. Bulduğu sırada etrafta kimse yok. Okul dağılmış. Götürüp babasına veriyor. Ertesi sabah erkenden Ramazan Karagöz okula geldi ve kordonu bize verdi. Bütün öğrencilere duyurmuştuk fakat sahibini bulamamıştık. Bir hafta sonra kızın biri gelip onun olduğunu söylemişti. Kız da kaybettiğinin farkında değilmiş. Şimdi o günden beri kendime soruyorum. O kordonu ben bulsaydım acaba okul idaresine verir miydim? Öyle bir olay yaşamadığım için şöyle yapardım diyemiyorum ama Ramazan Karagöz getirmişti. Siz bulsaydınız okul idaresine teslim eder miydiniz?"

Müfettiş: "Bilemem." Dedikten sonra söylediklerimi yazdığı kâğıdı daktilodan çıkarmış ve bana imzalatmıştı. Sonuçta bir şey olmamıştı. Aklanmıştı Ramazan Karagöz. Öylesine dürüst bir insandı. Müfettişe söylediğimi öğrenmiş sonra nasıl öğrenmişse, "Böyle mi ifade verdin?" diyerek bana sormuştu. "Yalan yok, olanı söyledim." demiştim. Dürüst ve fedakâr insanları hep sevdim ve hiç unutmadım. Ramazan Karagöz de benim unutmadığım insanların olduğu tarafa yazılmıştı dürüstlüğü ile. Allah rahmet etsin.

Bir de öğretmen arkadaşlar vardı futbol takımımızda. Köylere maç yapmaya gidiyorduk. Övünmek gibi olmasın ama güzel goller atardım her maçta. Bir defasında adı Ağaçlık olan bir yere maça gitmiştik. Ramazan Bey: "Sakın yenmeyin, bu köyde yenilin!" demişti. Ama berabere kalmıştık. Yenilmeyi hazmedemiyorduk. Maçtan sonra, çay peynir ve ekmek ikram etmişlerdi. Ramazan Bey gülümsüyordu. Sonradan öğrendik ki yenilseymişiz güzel bir ziyafet çekerlermiş. O da bunu önceden söylememişti.

Köy meydanında bir buçuk iki metrelik, az dallı ince ve yalnız bir ağaç dikkatimi çekmişti. Başka ağaç yoktu etrafta. Muhtara sormuştum. "Kusura bakmayın ve ne olur yanlış anlamayın. Köyün adı Ağaçlık, ama meydanadaki şu cılız ağaçtan başka ağaç göremedim. Sebebini gerçekten merak ediyorum. Niye her taraf yeşillik, ağaçlık değil?" Muhtar, "Bu soruyu ilk soran sen değilsin." demiş sonra eklemişti: "Biz, çok çabuk düşman sahibi olan, bunu canıyla ödeyen ve ödeten bir toplumuz. Düşmanlarımız ağaçların arkasına saklanıp bize ateş etmesinler diye düşündüğümüzden, ağaç olmasını istemeyiz." demişti. Oradaki köylülerden biri de söze girmiş, "Bir de ağaç olursa serçeler olur ve buğdaylarımızı yerler diye ağaç istemiyoruz." demişti. İlk düşünce mantıklı gelmişti bana. İkincisine katılmamıştım. O zamanlar doksan dakika top oynardım. Ama arada evde ya da okulda iken bir sıkıntı gelir, nefes alamazdım. Bayağı rahatsız etmeye başlayınca bu durum, sevk alıp devlet hastanesine, dahiliye bölümüne gitmiştim. Atletik bir vücudum vardı. Göbek de yoktu. Gençtim ya. Doktora anlatmıştım. O da steteskopu getirip, sol göğsümün üzerine koyup kaldırmıştı. Kalbimden bir küt sesi duymadığına emindim. "Bir şeyin yok ama ben bir ilaç yazayım onu kullan." demişti. Hasta psikolojisi midir nedir bilmem ama bu beni tatmin etmemişti. Dicle Üniversitesinde görev yapan Nihat'a durumu söylemiştim daha sonra. "Bir gün gel, iyi doktorlar var onlara gösterelim." sözü üzerine, bir müddet sonra yine sevk alarak yanına gitmiştim.

Sağ olsun işini bırakmış, telefon ederek bir kardiyolog profesöre geleceğimizi söylemişti. Adam iyice muayene etmişti. Eforlu ve eforsuz ekg nin yanında, bir sürü de kan tahlili istemişti. O gün hepsini halletmiştik. Ertesi güne kalan kan tahlili sonuçları sebebiyle, bir gün sonra okuldan çıkmış, tekrar üniversiteye gitmiştim. Nihat'ın yanına gitmeden sonuçları almış, sonra Nihat'la birlikte profesörün yanına gitmiştik. Adını şimdi hatırlayamadığım bu doktor, yaşlı biriydi. Kalın gözlükleriyle testlere bakmış, tahlilleri gözden geçirmiş ve ciddi bir yüz ifadesiyle, "Her an kalp krizi geçirebilirsin, sana dilaltı hapi yazıyorum. Sıkıntı hissettiğin an bir tane dilinin altına koyacaksın." demişti. Şüpheli bir yapıya mı sahiptim, mantığım mı farklı şeyler söylemişti bilemiyorum ama doktorun yanından ayrıldıktan sonra Nihat'a: "Doksan dakika yorulmadan top oynuyorum. Dediği gibi olsa, ilk beş dakikada yığılıp kalmam gerekmez mi? Ben inanmadım." deyince, Nihat, "Başka bir doktora daha gösterelim." demişti. Tahlil ve ekg leri başka bir doktora gösterip, durumu anlatmış ve profesörün teşhisini de söylemiştik. Bu doktor da kalbimi dinlemiş, karaciğerime elini bastırmıştı. O kadar çok bastırmıştı ki, sırtıma degeceğini sanmıştım. Sonunda teşhisi koymuştu. "İçki içmeyeceksin. Kalbinde bir şey yok. Karaciğerin ve dalağın büyümüş." Yeni bir reçete ile yanından ayrılmıştık. Zaten içki kullanmıyordum. Elimde iki reçete vardı. Gülümsüyordum. "İnanılmaz bir şey bu!" diyordum içimden. Aynı tahliller, aynı ekg ve farklı iki teşhis. Nihat'a "Hangi ilacı alsam acaba?" diye sorduğumda: "Bir üçüncü doktora da

gösterelim, hangisini tutarsa onu alırsın.” demiş ve üçüncü bir dâhiliyeciyeye gitmiştik. O da, kalbimi dinlemiş, dalak ve karaciğerimi muayene etmiş ve yeni bir teşhisle kafamı iyice karıştırmıştı. Kalbim, karaciğerim ve dalağım normalmiş, psikolojikmiş rahatsızlığım. Üçüncü bir reçeteyle üniversiteden ayrılmıştım. Tabi ilaçların hiç birini almamıştım. Birkaç gün sonra, yine nefes almakta zorlandım. Evdeydim. Lavaboya gidip yüzümü yıkarken göğsümde küçük kırmızı lekeler görmüş, “Alerjik bir şey olabilir belki.” diyerek en yakın eczaneye gitmiş, şimdi piyasadan kaldırılmış olan İncidal adlı alerji hapından almıştım. Eczaneden çıkar çıkmaz da bir tanesini yutmuştum. Eve gelinceye kadar sıkıntı hafiflemiş, evde de birkaç dakika sonra sıkıntım ve kırmızı lekelerden eser kalmamıştı. Sebabi bulmuştum da neye karşı alerjim vardı onu bilmiyordum. Sebabi bulmak için yediğim ve içtiğim şeylerden her gün bir tanesini yemeyecektim. Su ve çay içiyordum zaten. Yiyeceklerden başlamış ve sonuç alamamıştım. Arada yine oluyordu. Hemen yanımda taşıdığım ilaçtan bir tane yutuyordum ve geçiyordu. Sonunda dikkatimi, içtiğim çay çekmişti. Klor kokusu derler pas kokusu gibi bir koku olur bazen çeşme sularında. Öyle bir su ya da aynı kokuya sahip çay içtiğimde rahatsızlanıyordum. Bunu bulunca bir arıtma cihazı alıp, o kokuya sahip çayları ve suları içmemeye başladım. İlaça gerek kalmamıştı. Tedavimi bulmuştum. Yine de ilaç hep yanımda oluyordu. Ben bunları düşünüp yazarken, Manisa yoluna tırmanıyorduk. Hostes çocuk, boşalan bardakları ve poşetleri eldivenli eliyle alıp, mavi bir naylon torbaya koymuştu. Türkiye’de aynı anda kaç tane naylon torbanın çöpe atıldığını ve çürümelerinin çok uzun yıllar aldığı için çevreyi nasıl kirlettiğimizi düşünmüştüm, bütün poşetleri doldurduğum bardağı alırken. O an düşündüğüm şey “Keşke her torba kâğıttan olacak diye bir kanun çıksaydı.” düşüncesi idi.

İzmir Bursa Arası (Küçük bir roman. Bölüm 3)

III

Karanlıkta, geçen yıllarda yanan ormanlık bölgeyi görmeye çalışıyordum ama göremiyordum. Yaratılmış her canlıyı severim genelde. Ama şu ormanları yakanlara çok kızıyorum. İmkânım olsa, ibret olsun diye, yaktıkları ormandaki ağaçlara asar, televizyonlarda gösterirdim. Çünkü ağaçların acı çektiğini, feryat ettiklerini biliyordum.

Bir yazıda okumuştum, Amerika’da bir serada cinayet işlenmiş. Serada o anda on bir kişi varmış ve dedektifler bir türlü katili bulamamışlar. Barda otururken, dedektif bu durumu biyolog olan bir arkadaşına anlatıyor. Arkadaşı da, bir şey denemek istediğini, belki faydası olabileceğini söylüyor ve denemeye karar veriyorlar. Cinayetin işlendiği yerdeki bitkilere, yalan makinesi sistemine sahip cihazlar bağlıyor biyolog. Sonra sırayla, on bir kişi oradan geçiyor. Makinenin göstergeleri bir kişi geçtiğinde farklı hareket ediyor. Geçiş sıralarını değiştirip defalarca oradan geçiyor adamlar ve aynı şahıs, hangi sırada geçerse geçsin göstergeler farklı şeyler gösteriyor. Sonunda dedektif o şahsı sorguluyor, üzerinde daha fazla duruyor ve katil olduğu ortaya çıkıyor.

Bu yazıyı okuyunca öyle bir cihaz yapabilir miyim diye araştırmaya başlamıştım. Elektronik, merak duyduğum ve içimde boşluk olan bir konudur az çok da bilirim. Mahallede gençliğimde az siyah beyaz televizyon tamir etmedim hani. Elektronik, kazandığım halde imkânsızlıklar sebebiyle gidip okuyamadığım bir üniversite bölümü ve içimde kalan boşluk oldu hep benim için.

Sonunda bir dergide ya da elektronik bir kitapta, küçük bir yalan makinesi şeması bulunca, üzerinde ufak değişiklikler yaparak çalışır hale getirmiştim ama denememiştim.

Eğitsel kol dersinde, öğrencilerime fotoğrafçılığı anlatıyor, uygulamalar yaptırıyordum. Siyah beyaz fotoğrafların banyosu, tab edilmesi falan. Bir de laboratuvar yapmıştım okulda. Karanlık odamız vardı. O derslerden birinde bu cihazı denemek istemişim.

Sınıfa, idareden aldığım bir çiçeği getirip, masanın üzerine koymuştum. Maksadım, çocuklara bitkileri sevdirmek, korumalarını sağlamaktı. Çünkü bahçeye her yıl diktiğimiz ağaçları, çocuklar gidip, fırsat buldukça hafifçe yukarı çekiyorlardı. Fidanlar hemen kuruyordu tabi kökleri hava alınca.

Cihazı anlatmadan, Amerika’da olan olayı anlatmıştım. Sonra da benzer bir cihaz yaptığımı, çalışırsa, bitkilerin acıyı ve sevgiyi hissettiklerini görebileceklerini söylemişim. Kabloların çıplak uçlarından birini çiçeğin toprağına gömmüştüm. Diğerini de dallarından birine iyice temas edecek şekilde bantlamıştım. Cihazın pilini de taktıktan sonra öğrencilerden hiç ses çıkarmamalarını istemişim. Sınıfta çıt yoktu.

Cihazdan ince bir cız sesi geliyordu. Çakmağı çıkarmış, “ Bu çiçeğin bağıladığım kablolara en uzak yaprağını yakacağım şimdi. Sizden istediğim, şu devamlı çıkan seste değişme var mı yok mu onu takip etmeniz.” diyerek, kablolara en uzaktaki yaprağı doğru yanan çakmağı yavaş yavaş uzatmaya başlamıştım. Çakmak yaklaştıkça ses değişiyordu.

Sonunda yaprağı yaktığım andaki ses, ilk çıkan sestten farklı bir hale gelmişti. Çocuklar “ Hocam ses değişti.” demişlerdi. Ama yaprağı yaktığım için ısıdan dolayı çiçekte kimyasal değişiklikler olabilir ve elektriğin geçme şekli değişebilirdi. Böylece çıkan ses de farklı olurdu. Başka bir şey denemeye karar vermişim. Sonucu ben de merak ediyordum.

Gerçekleşirse, Amerika’daki olayın doğru olduğuna inanacaktım ben de. Çocuklara, “ Ben şimdi dışarı çıkacağım. Bir iki dakika bekleyeceğim. Sonra içeri girip, çiçeğin bir yaprağını daha yakacağım. Sizden istediğim ben dışarıdayken çıkan sesle, çiçeğe yaklaştıkça çıkan sesin farklılaşıp farklılaşmadığına dikkat etmeniz. Eğer farklılaşıyorsa, çiçek ona zarar vereceğimi hissediyor demek olacaktır. Bunu doğrulayacağız şimdi.” diyerek sınıftan dışarı çıkmıştım.

Dışarıda bir müddet bekledikten sonra da içeri girmiştim. Çakmağı girdikten sonra yakmış ve çiçeğe doğru küçük adımlarla yaklaşmaya başlamıştım. Her adımda ses değişiyordu. Ben bile bunu fark edebiliyordum. Sonunda çiçeğin yaprağını yaktım tekrar, ses daha da farklılaşmıştı. Çocuklara, etraflarındaki bitkilere bu gözle bakmalarını söylemiş, uzun uzun anlatmıştım. Acaba hâlâ o gözle bakıyorlar mı bilemiyorum. İnşallah, bitkilere canlı gözüyle bakmışlar ve bakmaya devam ediyorlardır.

Otobüsün iç lambaları söneli çok olmuştu. Ben de üst taraftaki yolculara mahsus lambayı yakmıştım. Tam defterimi aydınlatıyordu. Kulağımda kulaklık ve şarkılar. Kurşun kalemin ucu iyice kalınlaşmıştı. Belimin ağrısına aldırmadan eğilip çantadaki diğer kurşun kalemi çıkardım. Böyle yazmaya devam edersem uçlar yetmeyecekti. Pilot kalemlerle devam ederim diye düşündüm.

Doktorlar diyordum düşüncelerim nereden nereye geldi. Belimin ağrısından bahsedince, yine doktor geldi aklıma.

Küçükken ablam ve diğer arkadaşlarla sokakta oynuyorduk. O zaman Divriği’de idik. Babamın tayini oraya çıkmıştı. Ne hikmetse, üç dört yaşında iken yaşadıklarımı çok iyi hatırlarım. Annem şaşırırdı anlattığımda. Cümleleri bile hatırlarım. Neyse, bir evin damına merdiven koymuşlar. Ablam çıkıp yukarıda oynamak istedi ve merdivenden

çıkmağa başladı. En üste gelmişti ki elini uzattığı taş yerinden çıktı ve ablamla birlikte düşmeye başladı. Ben de güya merdiven tutuyorum. Ablamın düşmeye başladığını görünce tutmak için kollarımı uzatmışım. Bunu yaptığımı hatırlamıyorum. Sonradan görenler söylemişlerdi.

Gözlerimi açtığımda ev sahibinin oğlu, o zamanlar on yaşlarında falan vardı. Ablamla aynı yaşlardılar yahut bir iki yaş büyüktü. Bir tarafımda o, diğer tarafımda ablam beni eve doğru götürüyorlardı. Acı hissetmiyorum ama yere de basamıyordum. Niye basamıyorum diye baktığımda sağ ayağımın öne doğru farklı şekillerde hareket ettiğini görmüş ve o zaman korkudan ağlamaya başlamışım. Dizden aşağı kısım her yöne hareket ediyordu sanki sallandıkça.

Eve geldiğimizde annem önce bağırması, kızması, sonra dizimden aşağısını çekip ileri doğru itmişti. Çıkan dizimi yerine yerleştirmişti fakat hala basamıyordum. Sınıkçı çağırmışlardı. Ayak bileğimle diz arasında kemikler kırılmış. Mevsim bahar. Doktorlarla aramdaki uyumsuzluk orada başlamış olsa gerek. O zamanın kırık çıkık uzmanları onlardı. Ayağımı çekip iyice bağırıttikten sonra, balmumlu bezle sıkı sıkı sarmıştı. Aradan bir aydan fazla zaman geçmişti sanırım, ben hâlâ yere basamıyordum. Başka birine götürmüştü babam, o da “Kemikler kaynamamış.” diyerek tekrar sökmüş ve bağlamıştı. Yine aradan zaman geçmiş ve ben yere basamamışım. Doktora götürmüşlerdi bu defa. Doktor ayağımı bileğimden yakalayıp sağa sola sallamış, “Kemikler tutmuş, korktuğu için yürüyemiyor.” demişti. Ayak bileğim ve tabanımdan gelen acıları çeke çeke yürümüşüm sonunda. Yıllar sonra, sağ ayak tabanımdan soldan farklı olduğunu görünce olayı anlamışım. Tabanımda da kırıklar vardı ve ne sınıkçı, ne de doktor görememişti bunu.

Yine ticaret lisesinde müdür yardımcılığı yapıyordum. Diyarbakır’dan tayin isteyip gittiğim, çocukların okul hayatı daha başarılı olsun diye, insanların dört dörtlük olduğu Keban’dan ayrılmış ve İzmir’e gelmişim. Okulda on sınıf vardı. Benimle birlikte iki idareci ve bir müdür. Bir memur. Bir de hizmetli vardı. Meslek lisesi olduğu için işletmelere öğrenci gönderiyorduk. Diğer müdür yardımcısı o işlerin yanında, iki sınıfın idari işlerine bakıyordu. Ben de sekiz sınıfın idari işlerine bakıyordum diğer işlerin yanında.

Birinci dönem karneler verilecekti. Sürekli form şeklindeki karneleri yazıcıdan çıkarıyor, yetiştireyim diye koparmadan zayıfları fosforlu kalemle boyuyor, öğrenciler değiştirmesin diye de üzerlerine saydam bant yapıştırıyordum. Sonra koparıyor, düzenliyordum.

Bütün karneler bittiğinde, alıp imzalasın diye müdüre götürmüştüm. Aramızda problem falan da yoktu. İlk sınıfın karnelerini imzalamıştı. İkinci sınıfa gelince, karnelerin yönü aynı olmadığı için bütün karneleri masanın benim tarafıma doğru olan yere fırlattı. “Düzenle öyle getir!” demişti.

Burnu havada biriydi ama böyle bir şey beklemiyordum. Bazen insanın bütün kanı tepesine çıkar ya. Aynen öyle olmuştu o an bende de. Oysa çok basitti yapacağı. Karnelerin üstteki düz alttaki tersti. Ters olanı üst taraftan kaldırıp imzalayacaktı, düz olanı da çekip imzalayacaktı. Toplam üç beş dakikasını almazdı bu hareket. “Hocam şöyle yapsaydınız düzelirdi. Fırlatmanıza gerek yoktu.” Demiştim göstererek. O da, “Bir Yaşar kadar olamadın. Yarım saat önce getirip imzalandı.” demez mi? Bu mukayesenin yeri değildi ve gereği de yoktu. “Hocam, o iki sınıfın karnesini hazırladı ben sekiz sınıfın. Şimdi düzeltirim. Mesele değil ama bu fırlatma olayını unutmuyacağım ve acısını senden çıkaracağım.” diyerek karneleri almış, o sınıfın karnelerini düzenledikten sonra da hizmetliye verip müdüre göndermişim. Acısını çıkarmazsam ömrüm boyunca içimde yaşardım biliyordum. Bir şekilde bunu ödetecektim müdüre...

İzmir Bursa Arası (Küçük bir roman. Bölüm 4)

İkinci dönem karnelerinin verilmesinin yaklaştığı günlerdi. Okulun futbol takımını çalıştırıyordum. Ters bir vuruş yapmış olsam gerek ki, sağ ayağım ağrımaya başladı. Daha önce de ağrımişti ama zamanla geçiyordu. Aklıma müdürün yaptığının acısını çıkarmak için iyi bir fırsat diye bir düşünce gelince uygulamaya karar vermiştim.

Sevk alıp devlet hastanesine gittim. Ortopedi doktoru film çektiirdikten sonra, "Ameliyat olman gerek ve üç tane platin çakılacak tabanına. Taban kemiğin kırık." deyince "Düşüneyim." demiştim. Arkadaşlara durumdan bahsedince, "Üniversite hastanelerine git. Oradaki teknoloji buradan daha üstündür. Ameliyatın daha iyi olur." diyerek düşüncelerini belirtmişlerdi ben de mantıklı bulmuştum. Sevk yaptırıp, Üniversite Hastanesi ortopedi servisine gidip muayene olmuşum. Oradakiler de aynı şeyi söyleyince, ameliyat olmaya karar verdim. Böylece karne basım işini müdür ve Yaşar yapacaktı. Ben de müdürün yaptığının acısını çıkaracaktım. Yaşarın suçu yoktu gerçi. Ama başka çarem de yoktu.

Hastaneye yatış yapmıştım. Doktor, film çekmiş, kurşun kalemle çizmiş, ne yapacağını uzun uzun anlatmıştı. Doktorlarla aramda iletişim bozukluğu var ya, burada da karşıma çıktı. Ayak başparmağımla, yanındaki parmağın birleştiği yerin yaklaşık bir santim gerisinde, bir kemik parçası vardı filmde. O parça, parmaklarımdan ayak bileğime kadar olan kemikleri açmış, ayağımın düzenini bozmuştu. O alınmadan düzelmezdi bana göre. Çünkü bozukluk devam edecekti. Doktora bunu söylemiştim. O da "Alırız." demişti ama söyleyiş tarzından almayacağını anlamıştım.

Ameliyat günü geldiğinde, beni ameliyat odasına indirmişlerdi. Soğuk bir odaydı. Koluma damar yolu açıp, serum takmışlar, kolumun üst tarafına da tansiyon ölçen bir alet bağlamışlardı. Sonra sağ bacağımdan ayak bileğime kadar plastik bir şey sarıp şişirmişlerdi. Ayak bileğime kan gitmiyordu. Narkoz istemediğim için belimden bir iğne yapmışlardı.

Müdüre kızgınlığım bütün bunlara değer miydi bilmiyordum ama artık ameliyat masasındaydım. Geri dönüşü de yoktu. Doktora, parmaklarımdaki kemiği alıp almayacağını sormuştum. O da almayacağını söyleyince "O zaman benim ayağım düzelmez." demiştim. Önüme çektikleri yeşil bezden göremiyordum fakat seslerini duyuyordum. Kesmiş, törpülemiş, platinleri çakmış ve bir müddet aşağıda soğuk bir yerde beklettikten sonra odama çıkarmışlardı.

Aşağı yukarı bir ay rapor alırım, bu arada müdür de karneyi kendisi çıkarır diye seviniyordum. Ayağım da belki ağrımazdı bir daha. Olur ya...

Ayağımı kalp seviyemden yukarı kaldırmışlardı. Ranzanın demirine konmuştu. Alçılı ayağımı seyrediyordum. Dudaklarımda her zamanki gülümseme vardı.

Yatağıma yatalı on dakika olmamıştı ki, ameliyat olan yerde iğne ucu kadar bir kırmızılık belirmeye başlamıştı. Ameliyat yeri kanıyordu. Durur diye beklemiştim ama kırmızılık her an biraz daha büyüyordu. Doktora haber göndermiştim eşimle. Gelip bakan doktor da: "O kadar olur." demiş, gitmişti.

Uyuşturucunun etkisinin geçmesine ters orantılı olarak, dizimden ayak bileğime kadar olan bölgede her saniye şiddetlenen bir ağrı başlamıştı. Ağrının ameliyat yeriyle ilgisi yoktu. Ağrı eşğim yüksek olmasına rağmen sonunda dayanılmaz hale gelmişti. Saçlarımla yoluyordum acıdan resmen. Kıvranıyordum. İçimden alçıyı söküp atmak geliyordu ama yapamıyordum. Halime acımış olacaklar ki morfin vurmuşlardı. O da midemi bulandırmıştı. Şikâyetim üzerine birkaç saat sonra başka bir ağrı kesici yapmaya başlamışlardı. O midemi bulandırmamıştı. Hastahanedeki ilk aşkım bu ağrı kesici olmuştu.

Çektiğim ağrıya anlam veremiyordum. Daha sonra ayak bileğimi kazayla yatağın demirine dıştan içe doğru bastırıncaya ağrı hafiflediğini fark ettim. Alçıyla ilgisi olduğunu anlamıştım.

Ayak parmaklarımdan yarısından başlayan alçı, dizime kadar geliyordu. Altında bir parmak kalınlığında pamuk, üstünde yine bir o kadar kalınlıkta alçı vardı. Kırmızılık gittikçe büyüyordu. Her geldiklerinde söylüyordum ve aynı cevabı alıyordum: "Normal Hocam!" Ertesi gün alçının tamamı kan olmuştu. Kansızlıktan kalbim sancılanıyordu. "Kalbim iyi değil." demiştim o gece doktora. Bunun üzerine kardiyolojiden biri gelmiş, EKG çekmişti ve kardiyolojiye yatmam gerektiğini söylemişti. Kalbimin düzeni bozulmuş.

Üç gün boyunca, alçıyı çıkarıp, kanamayı durdurmaları gerektiğini söylememe rağmen, alçıyı çıkarmamışlardı. En sonunda, "Eşime fotoğrafını çektirip, gazetelere gönderteceğim. Bu normal midir diye sorarak." demiştim de bunun üzerine alçıyı kesmişlerdi.

Ameliyatlı kısmın bir yeri bozarmıştı. Kesin mikrop kapmış diye düşündüğüm anda, "Enfeksiyon var." demişti doktor. "Kanamasaydı mikrop kapmazdı. Dışarıdan bulaştı mikrop." fikrime karşı çıkmışlar, "Ameliyathanede var sanıyoruz." demişlerdi.

Tekrar alçılmaya başladıklarında, ayağımı dışa doğru bastırarak alçı yaptı. Doktor dizimden itibaren ayağımı dışa doğru bastırarak alçı yapıyordu. Karşı çıkmış: "Böyle olunca ben çok acı çekiyorum." demiştim fakat dinletemedim.

Söyleme tarzımdan mı nedii bir türlü istediğimi yaptırıyordum. Diz kemiklerimin çatıradığını duyuyordum beynimde şimşekler çakarken. Çaresiz "Bir bildikleri vardır ." diye kendimi teselli etmeye başlamıştım. Anlatamıyordum acı çektiğimi. Çok mu iyi niyetli davranıyordum acaba diye sorgulamaya başlamıştım davranışlarımı.

Yan taraftaki yatak boştu. Oraya bir öğretmen getirdiler. Eskiden motosiklet kazası geçirmiş. Omuz kemiği çatlakmış. Mikrop almasın diye antibiyotik zinciri takmışlar içine. Ama akıntı devam ediyormuş. Tekrar ameliyata karar vermişler. Acı çekiyordu o da.

Ertesi gün, akıntının olduğu yerden küçük, sarımtırak renkli bir top çıkmıştı öğretmenin omzundan. Ben de: "Senin omzunda mikrop falan yok, vücudun bu maddeleri dışarı atmaya çalışıyor, ameliyat falan olma bence, o zinciri çıkarsınlar, akıntın durur." demiştim. Bunu doktorlara söyleyince, doktorlar gülmüştü. Onlara göre ben çok şey bilir görünen biriydim.

Ameliyathanede sıra olmadığından, öğretmenin ameliyatını on- on beş gün sonraya ertelemişlerdi. Bu arada ben, iğne zamanı gelmeye yakın saçlarımı yolmaya devam ediyordum. Ne müthiş bir acıydı. Tarifi imkânsızdı. Bir dahaki sefere onlara bırakmamaya karar vermiştim. Kesinlikle ayağımı büktürmeden alçı yaptıracaktım.

Yeni alçıdan sonra kanama durmuştu. Yatak bekleyen hasta çok olduğu için, beni üç günlüğüne eve göndermeye karar vermişler. Hanım, arkadaşlara söylemiş, arkadaşlardan biri arabamı alarak hastaneye gelmişti hanımla birlikte. Bu arada koltuk değnekleri de aldırıştım hanıma. Çok eziyet çektirip koşturdu bu ameliyatım boyunca. Onun koşturduğunu görünce: " Keşke devlet hastanesinde ameliyat olsaydım en azından eve yakındı ve yürüyerek gelirdi." diye çok düşünmüştüm ama iş işten geçmişti.

Eve gelip yattım üç gün. Bu arada okuldan haber almaya çalışıyordum. Ağrı kesici iğnelerden de almıştım hastaneden. Ağrıyınca hanım iğne yapıyordu. Üç gün sonra bir başka arkadaş vasıtasıyla tekrar hastaneye gitmiştim. Aynı yatağa yatırmışlardı. Öğretmen arkadaş duruyordu ve akıntısı devam ediyordu. Ertesi gün ayağımdaki alçıyı kesmişlerdi. Alçıyı çıkardıklarında durumun vahametini anlamıştım. Oda hayvan leşi gibi kokmuştu. "Ayvayı yedim Doktor Bey." demiştim gayrı ihtiyari.

Ameliyatlı yerde bir pencere bırakarak tekrar alçı yapmaya başlayınca, " Eğer yine diğer tarafa bastırarak alçı yaparsanız bıçakla alçıyı ben keseceğim. Ayağım nasıl duruyorsa alçıyı öyle yapın Doktor Bey, niye bana acı çektiriyorsunuz. Kastınız mı var anlayamıyorum." diye itirazım üzerine, ayağımı bastırılmadan alçılamaştı. Ben de o dayanılmaz acıdan kurtulmuşum. Ağrı kesici iğneye de gerek kalmamıştı.

Genellikle boğaz iltihapları için kullanılan bir antibiyotik hap vermeye başlamışlardı. Ancak akıntı durmuyordu. Yirmi dört saatte bir gelip, ayağımdaki alçıdan yaranın görüldüğü pencereden pansuman yapıyorlardı.

Annem ilkökul mezunuydu, daima: " Yara temiz tutulmalı. Yoksa kendi etini çürütür." derdi. Bunu doktora söylemiştim. "Yirmi dört saat akıntı oradaki deriyi çürütür. Pansumanın daha sık yapılması gerekir." diye de, "Hocam biz senin işine karışıyor muyuz? Sen de bizim işimize karışma. Burada böyle yapıyoruz." diyerek fırçalamıştı beni.

İki gün sonra akıntının arttığını görünce, dayanamamış, " Burası üniversite hastanesi. Burada kültür yapılmıyor mu? Bu mikrobun hangi antibiyotiğe dirençsiz olduğuna bakmayacak mısınız?" diye sormuştum. Bunun üzerine:"Yaptıracağız." demişlerdi. Kesin akıllarına gelmemişti, gelseydi çok önceden kültür almaları gerekirdi. Benim söylemem üzerine hatırlamışlardı. Ama sırf ben dedim diye yaptıkları belli olmasın düşüncesiyle sanırım iki gün sonra kültür almaya geldiklerinde, yandaki hocanın akıntısından da almalarını ve mikrop çıkmayacağına dair iddiaya girebileceğimi söylemiştim. Akşam yemeğine iddiaya girmiştik.

Kültür sonucu iki gün sonra gelmişti. İddiayı kazanmıştım. Öğretmen arkadaşın akıntısında mikrop yoktu. Zinciri çıkarmaya karar vermişlerdi. Benim sonuçlar ise çok kötüydü. Yirmi dört antibiyotikten sadece birine karşı dirençsizdi mikrop. Bu da bir şans idi zaten. Doktorlar sevinmişti. Ben daha çok sevinmiştim. Kurtulacaktım. Hanım da iki saatlik yoldan gidip gelmeyecekti. O da farklı ama bir şekilde benim kadar eziyet çekiyordu. Damar yolu açıp serum taktılar. Sonra Vankosin adlı ilacı -ki poşet içerisinde sıvı haldeydi- kendini beğenmiş olan, (ben "Horoz tipli!" diyordum) doktor serumun hortumuna başka bir hortumla eklemişti.

Yedi tane doktor vardı yanlış hatırlamıyorsam. Bir profesör, iki doçent, iki yardımcı doçent, iki de asistan. Kendini beğenmiş olan yardımcı doçent olandı. İlacın akış hızını ayarlayan yeri sonuna kadar açınca, yine dayanamamış: "Çok hızlı akıyor mu doktor bey?" demiştim. O da: "Böyle akması gerekiyor." diyerek odadan çıkmıştı.

Yattığım odanın hemen karşısındaki oda doktorların odasıydı. Oradan henüz içeri girmemişti ki, kafamın üstünde karıncalanmalar başladı. Saç diplerim yanıyordu sanki. "Bu ilaç allerji yaptı." diyerek hortumu katlamıştım fark eder etmez. Öğretmeni ziyarete gelen yakınları yüzüme farklı bakıyorlardı. Yüzüme de bir şeyler olmuştu sanıyorum ama göremiyordum. Öğretmen arkadaşın yakınlarından biri hızla odadan çıkmış, az önce ilacı takan doktorla içeri girmişti. Doktor yüzüme bakınca, aceleyle serumu kolumdan çıkarmıştı. Sonradan öğrendiğime göre yüzüm mosmor olmuş. "İlaç allerji yapmış sana." diyerek hemşireye seslenmişti. Antihistaminik bir iğne yapmışlardı da benim kafamdaki karıncalanmalar azalıp bitmişti.

Kara kara düşünmeye başlamıştım. Tek çarem bu ilacı ve allerji yapmıştı. Ayağımdaki iltihap nasıl kuruyacaktı. Ayağımı mı keseceklerdi. Bir sürü düşünce dolaşıp duruyordu kafamda. Doktorlara bunu söylediğimde, yeni bir ilaç varmış, onu deneyeceklerini söylemişlerdi. Çözüm olup olamayacağı belli olmayan bir ilaç. Yapılan kültürde de

yokmuş. İşim Allah'ı kalmıştı. Ama benim herhangi bir ilaca karşı allerjim olmamıştı ki. Bunu düşününce, ilacın hızlı verilmesiyle ilgisi olabileceğini düşünmüştüm. Sağlık meslek lisesinden gelen çok tatlı bir hemşire adayı kızım vardı. O geldiğinde: "Kızım, bana Vankosin adlı ilacın prospektüsünü getirebilir misin?" demem üzerine, "Tabi Hocam." diyerek getirmişti.

Okuyunca kan tepeme çıkmıştı yine. Bu ilaç en erken bir saat içinde verilmeliymiş. Hızlı verilirse, kalp durmuş, felç olunmuş gibi bir sürü açıklamaları vardı. Allerji yapmadı diye sevinmiştim kızgınlığımla birlikte. Hem de serum hortumunu parmaklarımla katlamakla ölümden dönmüş olduğumu öğrenmiştim. Sevinmiştim. Diğer yandan da doktor bilerek mi beni öldürmek istemişti. "Kalp krizi geçirip öldü." mü diyeceklerdi sonradan. Oysa ikaz etmiştim "Çok hızlı gelmiyor mu Doktor Bey diye." Tek şansımı elimden almıştı ve bilerek ya da bilmeyerek öldürmeye çalışmıştı.

Ertesi sabah vizite geldiklerinde, profesör de yanlarındaydı. İlacı çok hızlı veren doktora, prospektüsü uzatarak: "Doktor Bey, siz bu ilacın prospektüsünü okudunuz mu?" diye sormuştum. O da: "Elbette okudum." demişti. "O zaman özellikle beni öldürmeye mi çalıştınız serumu son hızla vererek?" diye sormuştum. Doktor odadan çıkıp gitmişti ve bir daha da yüzünü görmemişim. Profesöre, Vankosin adlı ilacın tek çarem olduğunu, hızlı verildiği için bende tepki olduğunu, kontrollü olarak ve usulüne uygun tekrar verilmesini istediğimi söylemişim ama "Olmaz!" cevabını almıştım. Yeni ilacı deneyeceklermiş. Çaresiz kalmıştım.

O ilaç fayda etmezse kesin olarak ayağımı keseceklerini düşünmeye başlamıştım. Ameliyattan sonra yaranın üzerine buz koymalıydılar. Kanama olur olmaz durdurmalıydılar. İltihaplanır iltihaplanmaz kültür almalıydılar. Daha sık pansuman yapılmalıydı. Vankosin adlı antibiyotiği usulüne uygun vermeliydiler. Hiçbir şeyi doğru yapmamışlardı. Sonunda ayağım kesilecekti. Bunun bir bedeli olmalıydı. O anda aklıma her şey geliyordu. Ayağım kesilecek olursa bir silah bulmalıydım ve sabah vizite geldiklerinde hepsini dizlerimden vurmalıydım. İbret olur muydu? Bunu nasıl yapardım onu düşünmeye başlamıştım. Kafamda planlar yapıyordum.

Ertesi gün yeni ilaç gelmişti. Çok da pahalıymış. Yanında antihistaminik iğneyle birlikte, açtıkları damar yolundan bu defa ilacı yavaş vermeye başlamışlardı. Sabah akşam birer defa. Yine yirmi dört saatte bir pansuman yapılmaya devam ediyordu. Pansumanı yapan doktoru ilk gördüğümde down sendromlu biri. Orada çalışıyor diye düşünmüştüm. Doktor olduğunu öğrenince de çok şaşırmıştım.

O günkü pansuman sırasında, yaraya iyice bakmıştım. On-on bir santim uzunluğunda bir yaraydı. Ayak başparmağım ile yanındaki parmağımın birleştiği hizadan ama bileğimin tam oynak yerinden başlıyor, tabana doğru bir kemik çıkıntısı olur ya ayağın dış tarafında. Tam onun altında bitiyordu. Kesğin üst kısmında bir santim kadar yer birbirine yapışmaya başlamıştı ama hemen altından akıntı başladığı için, sonraki kısımlar çürümüşü. İçi dışı mikroptur diye düşünmüş, doktora "Çürüyen yerler mikrop yuvasıdır değil mi? Oraları almayacak mısınız?" diyerek alınması gerektiğini hatırlatmıştım. Şimdiye kadar çoktan alınması gerekiyordu. İlaç içeriden mikroplarla savaşırken dışarıdan içeriye devamlı mikrop giriyordu bana göre.

Pansuman bittikten sonra, paytak paytak yürüyerek karşıdaki doktor odasına gitmişti. On beş yirmi dakika sonra da ameliyatı yapan doktor gelmiş: "Hocam ayağınızdaki çürüyen yerleri almamız gerekiyor, ama ameliyathanede sıra yok. Pansuman odasında yapabilir miyiz?" demişti. Ben de: "Nasıl mikroplu ayağım, mikrop kapacak hali yok. Elbette yapabilirsiniz." demiştim. Bir gün sonra da, pansuman odasına götürmüşlerdi tekerlekli arabayla.

Pansuman odasında beyaz muşamba kaplı bir yatak, yatağın kenarlarındaki dolaplarda tıbbi malzemeler, sargı bezleri, pansuman yapılırken kullanılan içi sıvı dolu büyük ilaç şişeleri vardı. Üç doktor, ayağımdaki alçıyı tekrar çıkarmışlardı testere gibi bir aletle keserek. Sonra üç yerden uyuşturucu iğne yapmışlardı. Yarayı kesmeye başlamadan önce, sarı bir suyla yıkamışlardı her tarafını, sonra getirdikleri kırmızı ampulleri kırıp aralıklarla yaranın üzerine döküyorlardı.

Ayağımın uyuduğundan emin olduktan sonra makasa benzer bir aletle, çürüyen deriyi ta diplerinden kesmeye başlamıştı doktor. Beni kan tutmaz nedense. Yaralara karşı da korku gibi bir his yaşamamıştım hiç. Gayet soğukkanlı seyrediyordum. Belki başkası olsa feryat ede, belki bayılırdı o manzarayı görünce. Bense gayet sakin seyrediyordum.

Arada tekrar kırmızı ampulden kırıp içindeki suyu yaranın üzerine döküyorlardı. Bir yeri keserken sanırım derin kesmişti. Oradan beynime kadar sanki bir ip koparılmıştı. "Sinirlerden bir tanesi gitti!" demiştim. Gülmüşlerdi "Sen ne anlarsın!" dercesine. Ayağımın sağ üst kısmı, o kesilen yerden itibaren hâlâ uyuşuktur. Ben hastayım ya, hiçbir şey bilemem. Doktorlar her şeyi bilir mantığıyla yaklaşıyorlar hep. Oysa insan, kendi vücudunu en iyi bilendir. En ufak değişikliği anında hisseder. Doktorların çoğu bunun farkına varmadığı için, onlara göre hastalar cahildir ve bilgisizdir özellikle tıbbi konularda.

Kesim işlemi bitmişti. Bayağı bir deri kesmişlerdi ayağımdan. Kaderime kızgın, kaderime küskün ama razı gelmiş bir vaziyette seyretmişim. Arada "Acaba değdi mi?" "Benim ne işim var burada?" gibi sorular saoruyordum kendime. Gerçek bir şey vardı ki ben oradaydım artık.

Sıra dikiş işine gelmişti. Ameliyatı yapan doktor, dikişe başlamıştı. İp inceydi, birbirine kavuşturulması gereken derinin arası da çok açılmıştı. "Bu ip bu yükü taşımaz." diye düşünmüş, ama söylememiştim. Gerçekten de

düşündüğüm yine çıkmış, tam düğüm atacakken ip kopmuştu. Birkaç defa denedikten sonra, vazgeçmişlerdi. Öylesine bir iki dakika sessizce durmuşlardı. Arada kırmızı ampulden kırıp yaranın üzerine döküyorlar, ama birbirleriyle de konuşmuyorlardı. Sonunda, pansuman yapan doktor, "Daha kalını yok, en kalını buydu." demişti.

Bir müddet sessiz kalmış onları seyretmiştim. Sonunda yardım etmek için doktorlara, "Acilde vardır." der demez, pansuman yapan doktor fırlayıp çıkmıştı odadan. Ben gülümsüyordum. Doktor, ayağımı ameliyat yapan doktor: "Hocam sen bunları nasıl biliyorsun?" demişti sonunda. Benim cevabım da, mütevazı bir ses tonuyla: "Meraklı biriyim, çok okurum sanırım ondandır." olmuştu.

Arada başımı kaldırıp, yola bakıyordum. Manisa'ya geçmiştik. Gece yolculuğunu seviyorum. Sessiz, تنها ve serin oluyor. Arabamla uzun yola çıkmam gerekirse hep gece yola çıkmayı tercih ederim. Uykum kolay kolay gelmez. Hanım da yanımda bana çay ve yiyecek vermeye hazır vaziyette bekler sağolsun. Çay dediğimde, şekeri ve demi karıştırılmış çayla dolu olan termostan doldurup verir. "Acıktım!" dersem bu defa evde hazırladığım çeyrek ekmeğin arasındaki patates ve köfteden verir. Bu ikiliyi severim.

Boş gözlerle yola baktım bir zaman. Sonra tekrar yazmaya başladım. En son yazdığım yere bakarak.

Kalın ip gelmişti. Rahatlıkla deriyi birbirine kavuşturup dikmeye başladı. Düşündüğümü söylemezsem olmuyor sanki duramıyorum. "Sık sık pansuman yapılıp, akıntının aşağı gitmesine engel olunmazsa buralar da tekrar çürüyecek." demiştim. "Hocam, senin için sistemi değiştiremeyiz. Biz pansumanı yirmi dört saatte bir yapıyoruz. Şu kadar hasta var, zamanı kısa tutarsak devamlı pansuman yapmakla geçecek günümüz" cevabını almışım tabii anında. Haklıydılar. Bir doktor görevlendirilirse pansumanla, haklı kalacaklardı. Fakat beş doktor görevlirseler mesela. Her defasında başka biri pansuman yapsa bu sıkıntı olmayacaktı. "Kolayı var." demiş, sonra eklemiştim: "Bana bol bol spanç, büyük bir şişe de Batikon verin, damar yolu açık nasılsa, bir haftalık iğne verin ve beni eve gönderin. Bir hafta sonra bu yarayı olduğundan çok daha iyi bir durumda size getireyim. Olmaz mı?" teklifim hoşlarına gitmişti. Bir yatak boşalacaktı. Kabul etmişlerdi. Ertesi gün için hanıma haber vermişim. Gelip beni alacaklardı. Yine birilerine söyleyecekti çaresiz. Ameliyat olmaya karar verdiğimde işin bu tarafı hiç aklıma gelmemişti. Ehliyeti vardı ama kullanamıyordu. Hanım, Nevzat Bey ile gelmişti. Tabii pansuman için gerekli malzemeleri de almış, koltuk değnekleriyle arabaya kadar inmişim. Kendi kendime karar vermişim. Üç saatte bir pansuman yapacaktım evde.

Yolda Nevzat Bey : "Bu arabada anlayamadığım bir şey var, üçe alıyorum bağıyor, dörde alıyorum çekmiyor." demişti. El freni de çekili değildi. Ben kullanmadığım için anlayamamışım. Karabağlar'ı geçmek üzereydik. Ege Serbest Bölgeye yaklaşmıştık ki, arkasına birkaç kişi oturan küçük bir kamyonet korna çalarak bizi geçti. El kol hareketleriyle bir şeyler anlatmaya çalışıyorlardı. Nevzat Bey pencereyi açtı. Arabadakiler "Yanıyorsunuz!" diye bağıyorlardı.

Orta şeritteydik. Sağa çekemiyorduk. "Parkları yakıp yavaşça dur bakalım Nevzat Bey." demiştim ve durmuştuk. Alçılı ayakla ve koltuk değnekleriyle, arkadan gelen arabalara dikkat ederek indim. Nevzat Bey ile hanım da inmişlerdi. Ön tekerlerden bir karış alev yükseliyordu. Bagajda yangın söndürücü vardı. Bir kiloluk falan sanırım. Onu alıp tekere doğru gittim ve sıkmaya başladım. Zavallı yangın söndürücü son nefesini verir gibi tıs diye bir ses çıkarıp susmuştu. Birkaç saniye bakmıştık alevlere. Arabalardan duran falan da olmamıştı yardım için. Durulmayacak yerdeydik aksilik gibi.

Sonra Nevzat Bey bir tarafa su aramaya koşmuş, hanım da diğer tarafa gitmişti. Ben seyrediyordum alevleri sonra arabada bir şişe saf su olduğunu hatırlamışım. Onu buldum bagajdan, ziyan etmemeye çalışarak tekerlere dökmüştüm. Alev sönmüştü fakat duman çıkmaya devam ediyordu. Bir müddet sonra Nevzat Bey bulduğu eski ve küçük bir bidonla, hanım da küçük bir teneke ile buldukları suyu getirmişlerdi. Fazla beklemeden tekerlere dökmüştük. Duman da çıkmaz olmuştu artık.

Şimdi bu araba ile kırk kilometre daha nasıl gidilirdi. Yolun ortasında kalmıştık. Üç şeritlik yoldu. Nevzat Bey'e : "Arabayı boşa al, kenara çekelim." demiştim. O da boşa almıştı, arkadan ve sağdan gelen arabalara işaret ederek arabayı iyice sağa çekinceye kadar hanımla birlikte, ben tek ayağımdan güç alarak itmişim. Nevzat Bey de arabayı kullanıyordu. İyice kenara gelince el frenini çekmişti. Kaldırıma doğru olan kapıları açmış ve oturmuştuk. Neden olduğu konusunda yorum yapıyorduk. Yarım saat kadar durduktan sonra : "Böyle olmaz, gitmemiz lazım, senin de okulda olman gerek." demiştim Nevzat Bey'e.

Endüstri Meslek Lisesinin müdür Baş Yardımcısıydı Nevzat Bey. Hanımı da küçük kızımın öğretmeni idi. Torbalı'ya ilk geldiğimizde, Sevim Hanımın anne ve babasının evinde kalmıştık. Zaten kiraladığımız evi de bize babası tutmuştu. Kız kardeşi Keban'da görev yapmış benden önce. O vasıta ile önceleri telefonda tanışmıştık babasıyla. Tayinimizin çıktığını, ev bulup bulamayacağını sormuştuk.

Tekerleri elimizle kontrol ettik daha sonra. Soğumuşlardı. Gidebilirdik. "Nevzat Bey, sen arabaya bin, yine boşa al. Biz itelim bas dediğimde frene bas. Araba durursa gidebiliriz demektir." demiştim. Frene basınca araba durmuştu. Binmişim Hanım'la. Nevzat Bey Gazi Emir'deki alışveriş merkezinin yanına kadar geldikten sonra orada bir tamirci olduğunu söylemişti. Oraya gitmiştik. Tamirci arabaya binmiş, bir ileri, bir geri gitmiş ve sertçe birkaç defa frene basmıştı. "Bu araba sizi istediğiniz yere kadar götürür." sözü üzerine dikkatli ve yavaş bir şekilde, arada durup tekerleri kontrol ederek eve kadar gelmişim.

Otobüsün iç lambaları yandı ve Hostesin, mikrofonu ağzına dayadığı için boğuk çıkan sesi duyuldu bu arada. "Yarım saat ihtiyaç molası veriyoruz. Hareket saatinde lütfen herkes arabada olsun." dedi. Ben yazdığım defteri ve kalemi ön koltuktaki sepetin içine koydum. Araba durur durmaz da dışarı çıktım. Elim hemen sigara paketine gitmişti. Sigara bittikten sonra gidip çay aldım. Önce parasını veriyorsun, sonra sıraya giriyorsun. Bir de kaşarlı tost aldım kendime. Yolculuk sırasında kesinlikle yemek ve etli şeyler yemem yollardaki lokantalardan. Kamyon şoförlerinden biri: "Yollarda yemek yiyeceksen, kamyonların çok olduğu lokantalardan ye. Onlar neresi güzel ve taze yemek yapıyorsa orada durur." demişti ama bir türlü oralarda durmak nasip olmadı. Belki bir gün denerim. Otobüse binmeden yine lavaboya gittim. Otobüs hareket ettikten sonra da Köksal'a Konya şekeri almadığıma pişman oldum. Nasıl da unutmuştum. Hep şu sigaranın yüzünden. Bir sigara daha içmek için dışarı çıkmıştım. Bu arada da unutmuştum.

Hostes çocuk önce su dağıttı. İçmedim. Ardından yine ön sıradan başlayarak kolonya döktü herkesin avuçlarına. Alıp derin derin çektim. Sonra defteri ve kalemi alıp nerede kalmıştım ona baktım ve yazmaya devam ettim.

Araba yanmadan eve gelmeyi başarmıştık. Fren merkezlerinde problem olmuştu. Yolda : " Fren merkezlerinin arasına para sıkışmış kesin." sözlerime gülüşmüştük. Alçıyı çıkarsalar, bileğim ileri geri hareket edebilse araba kullanırdım. Böylece arkadaşlara da yük olmamış olurum. Acaba dizimle hareket ederek kullanabilir miydim? Yani gaza ve frene basarken bilek hareketiyle değil de diz hareketiyle idare edebilir miydim onu düşünmeye başlamıştım. Sonra iyileşmesini beklemeye karar vermiştim.

Evde divana yer yapmıştı hanım. Ben de, spançları ve batikonu yanıma almış uzanmıştım. Televizyon karşımdaydı. Hastane odasıyla mukayese edilemez insanın kendi evi. Orada hasta olduğun düşüncesi her an beyninde oluyordu. Bir de umutsuzluk kaplıyordu insanın içini. Hep en kötü şeyler geliyordu insanın aklına. Geçmişin muhakemesi yapılıyordu devamlı. Gelecek şüphe içinde yüzüyordu. Unutmak için başkalarının hastalığına çare olmaya çalışıyordu insan. Bir de benim gibi yapılan yanlışları ya da yanlış sandığı uygulamaları görünce talihine küsüyordu, boyun eğiyordu çaresizce.

Bir hafta boyunca, her gün üç saatte bir ayağımı pansuman yaptı hanım. O uyuduğunda kendim yaptım. Uykusuz kalıyordu. Ona da bayağı zorluklar yaşatmıştım. Söylemiyordum ama üzülüyordum çektirdiğim eziyetler için.

Yara gittikçe küçülmeye, deriler birbirini tutmaya başlamıştı. Sadece akıntının olduğu yer kalmıştı. Akıntının diğer tarafalara dokunmasına izin vermediğim için, kuru deri hemen tutuyordu birbirini. Bunu görmek de moral veriyordu bana.

Hastaneye gitme günü geldiğinde, arabayı ben kullanmaya karar vermiştim. Alçılı olsun yavaş yavaş giderdim. Önceden frene basacak kadar öndeki arabayla arama mesafe koyardım. Karar vermiştim. Öyle de yapmış, üniversite hastanesine kadar kendim götürmüştüm arabayı. Hanım her zamanki gibi yanımdaydı.

Doktor ayağıma baktıktan sonra, uzun bir "O" çekmiş, sonra da "Bu ayak iyileşmiş sayılır." demişti. Ben de " Üç saatte bir pansuman yaptık. İltihabın diğer yerlere bulaşmasına izin vermedik." Sözüme, "Aldığın ilaçla ilgisi var pansumanla yok." demişti. "Neticede ayaklarımızı kurtarmış olduk." deyince : " Niye ayaklarımızı dedin hocam?" diye sormuştu. Ben de: " Siz hasta psikolojisini ve hastane odasını, buraların insana düşündürdüklerini bilemezsiniz. Bunu bilmek için hasta olmak gerekiyor görmek değil. Hele yanlışları önceden görüp söylediğiniz halde yapılıp görünce, insanın içine birkaç kurt düşüyor. Kasten mi yapıyorlar? Başka hastalara da mı aynı ihmalkâr, umursamaz tavır sürdürülüyor diye. Sonra da intikam hisleri kuvvetleniyor. Ayağım kesilseydi, sizleri sabah vizite geldiğinizde dizlerinizden vurmaya düşünüyordum." deyince rengi kaçmıştı. "Gerçekten vuracak mıydın?" diye sormuştu. Ben de: "Sanırım yapacaktım." demiştim. En azından, yapmasam bile, başka hastalar benzer şeyler yapabilir düşüncesiyle daha dikkatli olurlar diye düşünmüştüm. Çünkü bu söylediklerimi diğerlerine de söyleyecekti.

"Biz neyi yanlış yaptık?" diye sorunca da, baştan anlatmaya başladım. Ayak parmağımın arasındaki kemikten başladım, ameliyat sonrası kanama olmadan buz konulması gerektiğini, kanama olur olmaz mikrop konmadan alçının açılıp, kanamanın durdurulması gerektiğini, iltihap kapar kapmaz ben hatırlatmadan onların kültür alıp ona göre antibiyotik vermeleri gerektiğini, ancak iki hafta sonra kültür alındığını, hastaya ilaç vermeden önce, ilacın prospektüsünün muhakkak okunması gerektiğini, serumun hortumunu parmaklarımla katlamasaydım büyük bir ihtimalle öleceğimi, ayağımdaki alçının ters yöne doğru bastırılarak dondurulup bana işkence yapıldığını, ikazlarıma rağmen, yaranın temiz tutulmadığını, iltihaplı kısımların bir an önce alınıp mikrop üretmesine engel olunması gerektiğini, küçük de olsa operasyonlara bütün ihtimaller düşünülerek hazırlanılması gerektiğini teker teker söylemişim. Sonunda da:" Bunları ben sana yapmış olsaydım ne yapmayı düşünürdün?" diye sormuş, cevap alamamıştım.

Heyet raporu alıyor, evde yatıyordum. Okuldan arkadaşlar ziyaretime geldiklerinde okulla ilgili haberleri alıyordum.

Müdürle Yaşar, bir hafta boyunca gece gündüz uğraşmışlar, karneleri önce yanlış çıkarmışlar, sonra tekrar çıkarmışlar. Müdür kızıp istifa etmiş . Müdür yardımcısı da İzmir'e tayin istemiş benim dönmemi bekliyormuş.

Müdürden intikamımı almıştım. İçim rahatlamıştı. Oh be. Karneleri ona yazdırmıştım ya... Ama cevabını bulamadığım bir soru hâlâ beynimde durur. "Değdi mi?"

Yazmaktan yorulmuşum. Belimdeki ağrı da iyice artmıştı. Siyatik vardı ve doktorlardan çekindiğim için bu ağrıya

katlanıyordum. Esnemeye de başlamıştım. Arada, süresini kestiremediğim bir zaman koltuğun arasından arabanın ilerleyişine bakıyordum. Yollardan akıp gidiyordu. Kim bilir yolcular ne için yola çıkmışlardı? Nereye varacaklardı? Sağ salim geri dönebilecek miydiler? İstedikleri gerçekleşecek miydi? İyilik için mi, kötülük için mi gidiyorlardı? Arkalarında sevdiklerini mi bırakmışlardı? Sevdiklerine mi kavuşacaklardı?

Başımı döndürüp horlayan yolcuya bakmıştım. Önüme döndükten sonra da ister istemez gülümsemiştim. Ya ben de uyuyup horlarsam. Arka koltuklardan da değişik horlamalar geldiğini duyunca rahatladım. Bir eksik bir fazla fark etmezdi nasılsa herkes uyuyordu kaptan, hostes çocuk ve ben hariç.

İzmir Bursa Arası (Küçük bir roman. Bölüm 5)

Horlamalara gülümseyişim çok gördüğümünden falan değil. Benzer şeyleri yaşadığım içindi. Aslında kendime gülümsüyordum.

İnsan yaşlandıkça dilceği eski özelliklerini mi kaybediyor, kilo aldığı için mi büyüyor bilemiyorum ama horlama bir yaştan sonra oluyor. Zayıf insanlarda olmadığını düşünüyorum kesin bilmemekle beraber.

Hanımın arkadaşının anne ve babası Bornova'ya özel bir kulak burun boğaz hastanesi varmış. Oraya gideceklermiş. Ben de kızların yanına gidecektim. Hanım da katıldı ve hep birlikte benim arabayla o hastaneye gittik.

Son zamanlarda horlama şeklim çok farklı olmuştu. Evin en uzak odasında yatmaya mahkûmdum. Kimse yanımda yatamıyor, diğer odalarda yattıkları halde rahatsız oluyorlardı. Alt ve üst kattakilerden ses çıkmamıştı ama eminim duymuşlardır horlamalarımı.

Durmadan kilo alıyordum. Yediğimden kısıtıkça şişmanlıyordum. Yüz on kiloya yaklaşmıştım. "Su içsem yarıyor." denir ya, aynı durumdaydım. Bu arada bacaklarımda, göbeğimde ve kollarımda deri döküntüleri oluyordu. Cildiyeceye gidip gösterdiğimde söylediği cümleye şaşırmıştım. "Bir ay içinde çok şiddetli bir iltihap geçirmişsin." demişti ve doğruydum.

Kilo almaya başlamadan önce kaplama olan dişim iltihaplanmış, yüzüm bayağı şişmişti. Akacak yer de bulamadığından gittikçe şişiyordu yüzüm. Bir gün parmağımı damağımda gezdirdim. Bir şişlik vardı. Ayna ile baktığımda iltihaplandığını gördüm. Ama akmiyordu. O şişen yeri kolonya ile temizlediğim bir iğne vasıtasıyla delip, akıntıyı peçetelerle iyice çektim. Sonra da antibiyotik alıp içtim bitinceye kadar.

Cildiyecinin söylediği bu olaydı ve adam bilmişti. Doktorların söylediklerine ve yaptıklarına pek inanmamam için haklı sebeplerim vardı ama bu doktor bilmişti. Bademden yapılmış iki ilaç vermişti. Birini sürüyordum. Diğerini de banyodan çıkmadan son suya katıp başımdan aşağı döküyordum. Azalmıştı fakat ilaç kullanmadığım zaman yine devam ediyordu deri döküntüsü. Üstelik kilo almaya başlamıştım. Dilim de büyümüşü konuşmakta zorlanıyordum. Horlamam da işte o zamandan beri her geçen gün daha da şiddetlenmeye başlamıştı.

Hazır kulak burun boğaz hastanesine gelmişken, götürdüğüm teyze ve amcanın tanıdıklarının oğlu olan doktora ben de görüneyim demiştim. Ücret yatırdıktan sonra doktor, kamerayla boğazıma ve burun deliklerime baktı. Karşındaki televizyondan ben de görüyordum.

Sonuçta doktor çok ciddi olarak : "Senin durumun, amca ve teyzeninkinden daha kötü. Uyku aknesi olmuşsun. Her an uykudayken nefesin durup ölebilirsin. Ege üniversitesine gidip, uyku servisinde bir iki gece uyutulman gerekiyor. Sonra sana oksijen veren bir cihaz verecekler. Ömür boyu onu kullanacaksın." demişti. İçimden "Demek ki bunları da yaşayacağım." diyordum.

Göğüs servisine gittim. Doktor hanım nefes ölçme servisine gönderdi. Orada "Derin nefes al, üfür, üfür, üfür, nefesini tut!" talimatlarına uygun olarak nefes ölçturdüm. Normalmiş her şey. Doktor hanıma geri döndüğümde: "Uyku bölümüne almamıza gerek yok her şey normal. Sende problem yok dedi. Kulak buruna gideceksin. Diyerek kulak burun boğaz polikliniğine sevk etmişti.

Gençten bir doktor vardı. Muayene ettikten sonra ameliyat olman gerekiyor dilceğin içine plastik bir parça konulacak. Özelliğini bayağı kaybetmiş." gibi bir şeyler söyledikten sonra : "Sizin tiroitlerinizi kontrol ettirmek istiyorum. " diyerek tahlil kâğıtlarını yazıp vermişti. Gidip kan verdim daha sonra.

Sonuçları kızlardan birisi alsın diyerek eve dönmüştüm. Kız sonucu almış. Telefonda: "Değerler çok kötü." demişti. Gerçekten de beş bin olması gereken bir değer elli bin, bir diğeri de otuz bin olmuş. Endokrin bölümüne gidip sonuçları gösterdiğimde, tiroitlerin emekli olduklarını ve hiç çalışmadıklarını öğrendim. Hoşimato olmuşum. Sebep üzerine kızlarla tartıştım. İltihaptan olmaz dediler. Ben ısrar ettim. Onlar öyle öğrenmişler. İnternette araştırdığımda iltihaplanmanın da tiroitlerin çalışmasını durdurabileceğini okumuştum daha sonra.

Her gün bir ilaç alacaktım ömür boyunca ve arada kan ölçtürecektim. Öylede yapıyorum her sabah aç karnına ve kahvaltıdan yarım saat önce, az suyla bir hap yutuyorum. Hava aydınlanmaya başlamıştı. Uykumda gelmişti. En fazla bir saat içinde Bursa terminalinde olurduk. Köksal'ıma kavuşacaktım. Çok erkendi. Uyandırıp erkenden getirtmek istemiyordum. Saat yediye kadar oyalanmayı, sonra uyandırmayı istiyordum. Aslında Köksal'a eziyet etmeyi severim. Yanaklarını çok sıkıyorum. Elli yaşını geçmiş çocukluk arkadaşınız kolay değil.

Bir tv reklamı vardı iki yaşlı hep birbirine çatıyordu. Biz de hep çatarız birbirimize ama severiz. Köksal'ın bir huyu daha var ki çocukluktan beri bayılırım. Çok güzel küfreder. Arada damarına basıp küfretmezsem canım sıkılıyor.

Msn de bile mesajlaşırken küfrettirir kahkahayı patlatırım ardından.

Mahallenin arka sokağında oturan bir kızı görmüş. Görüş o görüş. Âşık olmuş. Beni ilk gördüğünde “ Turgut ben âşık oldum olum.” Sözleriyle başlamıştı anlatmaya. Biz de merak etmiştik tabi kim bizim arabin kalbini böyle çalan diye. Köksal ve kardeşleri renkleri epeyce koyu esmerdirler ama biz, özellikle ben arap derim. Bize bir fırsatını bulunca kızı göstereceğini söylemişti. Mahalleden geçerken de işaret etmiş, biz de diğer arkadaşlarla yaklaşıp yüzüne iyice bakmıştık. Maşallah güzel kızdı ve Köksal haklıydı âşık olmakta. Dimdik yürüyordu. Kendinden emin bir görünüşü vardı. Cahil birine de benzemiyordu.

Köksal ne yaptıysa bir türlü kıza evet dedirtememişti. Yanıyordu resmen. Dama çıkıyorduk. Kızın evinin balkonu tam karşı hizadaydı. Köksal’la ben log taşına oturuyorduk. Log taşı, her yıl evin toprak damının üzerinde toprağı sıkıştırmak için yuvarladığımız silindir şeklinde bir taştı. Kıza, işaretler le mektup yazalım diye anlatmaya çalışıyorduk fakat o hep başını sağa sola sallıyordu. Sonunda mektup yazıp balkonlarına atmaya karar vermiştik.

Hemen her gece, geç saatlere kadar, adının Nebahat olduğunu öğrendiğimiz kızın evinin sokağından geçiyorduk. Fırsat bulunca da kibrit kutusunun içine koyduğumuz Köksal’ın mektubunu fırlatıyorduk balkona. Bir iki denemeden sonra balkona atmayı başarıyorduk. Ertesi sabah erkenden dama çıkıyor ve işaret ediyorduk. Ben uyanamadığım zamanlar Köksal tek başına çıkıyordu. Artık o damdaki Köksal olmuştu.

Bir sürü olaydan sonra Köksal, Nebahat ile evlenmeyi başarmıştı. Sonradan Adapazarı’na, oradan İstanbul’a ve İstanbul’da bir mahalle arkadaşı darbesi yedikten sonra da Bursa’ya yerleşmişti.

İki oğlu vardı. Biri üniversitede okuyordu. Bir yemekhanenin ortağı olmuştu ama biz ziyaret için gittiğimiz Bursa’dan döndükten sonra ortaklıktan ayrılmıştı. Emekli olması için sigortalı olarak altı yedi ay daha çalışması lazımdı.

Üniversiteden arkadaşım Bekir’in Bursa’da olduğunu öğrenmiştim. Hem özlem gidereyim, hem de tanıdıkları vardır belki Köksal’a en azından altı yedi aylık bir iş bulur düşüncesiyle gidiyordum. Umudum vardı. Hayırlısı olsun.

Çok uykum gelmişti. Defteri kalemi çantaya koydum. Uyumaya karar verdim. Uyandığında otobüs Bursa Terminaline girmişti. Gidip oturayım ve ilaçla birlikte çay içeyim diye düşünüyordum.

Telefonu açtım çay içmek için giderken. Aradan bir dakika geçmedi Köksal aradı. “Neredesin ulan!” Ben de garaja geldiğimi, bir saat sonra falan arayıp uyandıracığımı söyleyince küfrü basmıştı. İner inmez niye aramamışım.

Çay içmeden garajın dışına doğru yöneldim. Bir sigara yakıp beklemeye başladım. Sabahın erken saatinde uyandırmıştım istemesem de. Birazdan gelecekti ve eve gidecektik.

Nebahat çayı hazırlamıştır artık orada içecektim. İnşallah iş bulabilirdim Köksal’a. Çünkü zor durumdaydı. On beş yirmi dakika sonra Köksal’ın geldiğini gördüm. Gidiş yolculuğum bitmişti.

Uyuyacaksın

Oturacaksın saatler günün yarısını bittiğini gösterdiğinde bir odada. Geceyi dinleyeceksin. Düşüncelerin her zamanki gibi yalnız bırakmayacak seni. Okuyacaksın kelime kelime. Dudakların bazen gülümseyecek, bazen büzülecek. Bazen kızaracaksın, bazen sararacaksın. Avuçların terden sıırıslıklam olacak belki. Mazinin muhasebesini yapacaksın an be an. Vicdanın ya "Rahatım!" diyecek, gevşeyeceksin. Döner sandalyede sağa sola döndüreceksin kendini ayaklarının yardımıyla. Yahut susacak vicdanın. Korkacaksın, ürkeceksin, üzüleceksin belki.

Sonra gözlerini kapatacaksın. Pembeye yakın bulanık göz kapaklarına ümitlerinin görüntüleri yerleşecek. Tutmak isteyeceksin. Tutulamayacağını anlayacaksın. Derin bir nefese ihtiyaç duyacak ciğerlerin. Oksijen desteği unutturamayacak belki dünü, bu günü ve yarını.

Allah'tan pişmanlıklarının telafisini dileyeceksin belki. Ümitlerini tutmayı dileyeceksin. Yanlışlarını unutmayı... Sonra beklediğini bekleyeceksin.

Beklemek!

Ölümü bekler gibi sevdalılı beklemek. Hem bir başlangıcı hem bir sonu beklemek. Hayallerin gerçekleşmesini, ümitleri beklediği gibi görmek canlı canlı. Tespih tanesinin en sonuna yazılmış ölümü beklemek. En iyisi, ölümle ilgili olan davranışların en iyisi ne bilir misiniz? Ölümü bekletmek.

Gayesizce oturup yazı yazmak zaman kaybı mıdır aslında? Her yazının bir hedefi olmalı mı? En azından bir mesaj verebilmeli mi her yazı?

Zaman gelecek gözkapaklarının ardından bulut kaplayacak her yanı. Bulutlardan gözyaşları damlayacak. Yerlerde toz pembe hayallerden çamurlar, zorluklardan gölcükler... Ve her şeye rağmen adım adım yürüyen bir insancık. Düşüncelerinin sesinden başka ses yok. Kararları yanlış da olsa hep doğru yazan bir bakışın izi her yana yönelir. Belki çok yakında, belki uzaklarda bir teypte dönen bir plastiğin çıkardığı nağmeler gelir kulaklara. Belki öyle sanılır. Duymak istediğidir belki sadece beyninin, hasretinin...

Bütün kahredişlerinin yüklendiği hayatın devam edecek yürümesine ağır aksak. Gölgesi olacaksın. Her gölgenin tonlarında farklı ümitleri hep taşıyacaksın. Hiç hayal kırıklığı yaşamamış sayacaksın, hiç terk edilmemiş. Hiç duvarları, masayı yumruklamak istememiş farz edeceksin. "Neden?" soruları sorulmamış sayılacak beyninde. Dün olduğu gibi yarın da ümitlerine sarılarak uyanacaksın. Adımlarında hayaller çiçek açacak solacağını bilsen de...

Ümit yakar mı insanı demeyeceksin. Yakacak seni. Her alaz gerçekleşsin diye aksedecek yarınlara. Dün olacak. Zaman yardıma koşacak dörtnala. Örtcek bazı közlerin üstünü gelişi güzel.

Gözyaşlarını yağmur damlalarının arasına saklayacaksın biraz mahcup ve tedirgin. Gören oldu mu diye bakacaksın belki aynalara. Belki kıracaksın aynaları. Susacaksın düğümlenince boğazın. Beynin asap yağmurunu vuracak yerlere. Yazdıklarını yırtacaksın. Sinirle kalkacaksın yerinden. Hedefsiz dolaşacaksın odanda. Her hücrenin çaresizliğe kelepçelendiğini anladıkça mahmurlaşacaksın. "Gel !" diyeceksin belki, belki "Git!" Peri masallarından yardım umacaksın. Uzansam, tutsam diyeceksin hayalini. Avuçlarına fırtınalar yollayacak tırnakların, nefesinden kasırgalar dönecek etrafında, gök gürültüsü gibi haykıracaksın sessiz. Sonra gerçeği göreceksin azcık ümidinin yanında. Sükûnetle buluşacaksın. Sessiz ve beyninde kimsesiz kalacaksın.

İşaret parmağını uzatacaksın yönsüzlüğe. O'nu göstereceksin. Sevginin tamamı kadar kızgınlık akacak parmak ucundan. Gülümseyeceksin. Kıyamayacaksın yine de. Bıkmadan her gece uyuyacaksın. Rüyalarda teselli bulacaksın ama sabah unutacaksın.

Bir gün geriye dönüp bakacaksın.

Bir soru soracak dünler sana: " Sen niye yürüdüün bunca zamandır?"

Susacaksın.

Uyuyacaksın.

Devr-i Alem

DEVİR-İ ÂLEM

Unutulmaz günlerden birinde, belki ilkinde bir gün:

Gönül Dağı'nın yukarılarında bir kar zerresi dayanır mı zulmün en adi bakışına? Kutsallıktan gelecek için paye alarak aklıyla, bütün meşakkatleri yüklemiş omuzlarına, ümitlerini dileklerine katıp atmış kendini aşağılara.

Bir iki olmuş, katlanmış her an, milyonları basıp bağına, ümitlerin tek çarelerin, dileklerin ideal zerrecikliğinden sıyrılıp bütün aleme hitap eden Gönül Çığı olur da durur mu modern yetiler?

Arzularının renkleriyle boyamak için değiştirmişler Newton'un prizmasından çıkan yedi ışıktan birini. Sarmış ahtapotun sekiz kolu gibi sekiz renk, emmeye başlamış vantuzlarıyla ümitleri, dilekleri, tek çareleri.

Kâinatın en vahşi galaksilerinden en gelişmiş vahşetle bezenmiş paçavraların serpildiği zamanı da kaçan daireler tutup geri getirmişler dünyaya kan sıcaklığı ile.

İskender'i hatırlatan düğüm gibi olmuş realiteyi yaşayanlar, serpilmiş ölü toprağının uçuşmasını beklerken, domuz yapı dökülmüş her yan tarumarlığa teslim edilmiş.

Tutanın elinde kaldığı yerde Rodin'in heykeli olup kalan canlar ve akmak istemeyen kanlar. Görüp inanmayanlar, inanıp görmeyenler arasındaki farksızlık kadar sabit rüyalarda realite şaşkın. Üzgün. Rüyalaşmayı hedeflemekte.

Berrak suda süzülen boynu bükük kuğular gibi süzülmekte tekceli yılanlar.

Bütün gözler ama. Zaman dayamış burunlarının ucuna renksiz demiri, hâlâ anlamsız güvercinler alkış tutmakta.

Kulpsuz ibrikte kulp görmekte.

Satın alınmış gibi görmek.

Mezardaki sahip misafire dert anlatmaya çalışmakta. Voyvoda'nın vampirliğinden ilham almış ayaklar, kimi beyinleri istila etmiş, kimilerini esir kuruşun ucuna bağlayıp, kimilerini hipnotize... Bakar, görür, susar körler susmakta körlüklerinden. Dedim ya satın alınmış gibi görmek.

En kaliteli mürekkepler yaşayan hortlaklardan gayri, ölmüş hortlaklı yazmakta, birileri bir haritayı parçalamakla meşgulken kalemin uçları hep başka yöne dönmekte. Diller, asrın kutu gibi şatolarında realiteyi örtmekte. Oyalamak serbest.

Kaloriferci dostlar görsün dercesine yaşlı kurulu doldurmakta ocağı. Pazarlıklar ikili sürmekte.

Cadı masallarındaki gerçek olduğu yerdeki gece ezmekte mazi-ati ikilisini. Bunamış dedeler dercesine doğmamış çocuklara, rafa kaldırılmakta yarınlara bürünmüş kan. Bekleyiş yaklaşmakta adım adım...

Söz gelişi milyonlarca göz kulak susmuş dağın taşın feryadından da küçük fısıltılar feryatlar ecel olduğunda duyulur olmuş sadece.

Şaşırmış kaptanlar gibi rotasız dönüp durmakta sanılmakta vaka. Bir tek organize dümene yapışmış aslında. Su gizlemiş emelleri.

Çare?

Çare Lokman Hekim'e rüzgâr olmuş, dağıtmış yaprakları, bu güne getirmiş. Yarınların kan kokusu sarmış dört bir yanı.

Huzur ancak Uranüs'teki yivlerin arasından görünmekte sükûnette mayın sesinden korkmadığı zamanlar.

Bütün zamanların kitabı çareyi haykırmakta, emir almış nöbet almak için sırayla şehadeti tatmakta ümitler, dilekler, tek çareler. Bahsi toprak kazanmakta, değişik bakışlarda değişik renkler dans etmekte dilinin ucunda bir yabancı müzik.

Garip bir tirat bu. Söyleyenin değil söylenenin ve dinleyenin anladığını sandığı sözler. Kerrat cetveli olur da hesaba gelir de İzafiyet teorisindeki rakamlar korkar yarınlardan. Zavallı Einstein.

Bir yanda ispiritizma, diğer yanda sitriptizma yaşarken, falcılar ve kalcılar meydan okumaktayken lafla bir şeylere, yarın niyetiyle bu günü işgal etmiş aylar ve dayılar gülümsemekte ceplerin iç bükey yahut dış bükeyliğine.

Ücranın köşelere, icranın şişelere hükmettiği yerde, yokluğa bürünen ümitler, dilekler ve tek çareler suskun.

Nüfus planlamasına uygun sürü halinde üreme emri verilmiş bir yön. Hazırlık tüm hızıyla koşmakta asfalt yollarda, otobanlarda. Yarının kırmızı halıları dokunmakta.

Baykuş en masum maskesini takıp, göz kırparak mahzun mahzun bülbül olduğunu söyletmekte kargalara. Gece körü güller inanmakta.

Gerçek, çarede, çare gerçekte yaşamaktayken ikisini de tıkmışlar yer altında bir hücreye. Erlik beklemekte gardiyan olarak başlarında. Medyumlar susmakta. Çözümsüz ağızlar ahkâm kesmekte her yerde. Kâğıtlar magazin boyanmakta baldır bacak.

Fısıltılardan uzak yarın yaklaşmakta adım adım.

Kan kokusu gelmekte bugüne. Tuzlu, acı.

Çiğ kıvılda dönmekte aklığını satıp.

Doğmamış çocukların cesetleri yürümekte sokaklarda. Harita yırtılmakta. Kalem beyaz çizmekte kırmızılarını.

Cılız dualar yükselmekte bazı geceler gökyüzüne yarınlar için: "Allah yardımcımız olsun!"

Amin!

Acı Düş

ACI DÜŞ

Buz tutmuş cam sarsılmaktaydı. Gecenin karanlığı ve rüzgârın çıkardığı soğuk uğultu iç ürperticiydi. Gökyüzünde bulut yoktu. Ayın fersiz ışıkları, yapraksız ve karla kaplı kavak ağaçlarında soğuk rüzgârla birleşerek korkunç gölge oyunları haline getiriyor, gecenin ayazında oynayan hayaletlere benzetiyordu.

Nereden geldiği anlaşılamayan kurt ulumalarına köpek sesleri karışıyordu. Çatıların ve sokak çeşmelerinin uçlarından buzlar sarkıyordu.

Kasabanın bazı yüksek bacalarından dumanla karışık kıvılcımlar çıkmaktaydı. Bazı bacalardan sönük bir duman çıkarken bazılarında hiçbir şey çıkmıyordu.

Sandalye gıcırdadı, adam geriye yaslandı. Cebinden bir sigara çıkardı, yaktı. Ayaklarını masanın altından çekerek masanın üzerine uzattı. Bir müddet çorapların içindeki ayaklarına baktı. Parmaklarını oynattı. Hareketsizlikten ve soğuktan uyuşmuştu. Dönüp mangala baktı. Yanmakta olan tezek sönmek üzereydi. Mangalın üzerine dumanın gitmesi için bacaya bir boru bağlamıştı. Borunun ucuna da tenekelerden genişçe havalandırma sistemi yapmıştı. Duman oradan dışarı çıkıyordu fakat tezek kokusu yine de odaya yayılıyordu.

İniliye benzer sesler çıkararak sandalyesinden kalktı. Yandaki odaya gidip parçalanmış yarım kalıp tezekle geri geldi. Mangalın üzerinde parçalayarak dağıttı. Mangala dökülen küçük parçalardan anında dumanlar çıkmaya başladı. Tutuşmalarını bekledi bir zaman. Gözleri mangaldan çıkan dumanlardaydı. Masaya yönelip sigarasından bir nefes daha çekti. Mangalın yanına çöktü. Közlere doğru uzattı sigarasını. Külünü tezeklere sürterek attı. Isırarak içerdi sigarasını. Küçük bir iki nefes çekti tekrar peş peşe. Sonra derin bir nefes çekip mangala doğru üfürdü. Sonra kalkıp masasına doğru yürüdü.

Sandalye iki tahta arka bacağın üzerine duruyordu. Ön bacaları yerden birkaç santim yukarıda duruyordu. Ayakları yine masanın üzerindeydi ve geriye doğru yaslanmıştı. Sigarasını söndürmek için ayaklarını yere indirdi. Kül tablasına iyice bastırdı sigarasını. Nasırlı parmaklarını daktilonun tuşlarının üzerine yerleştirdi. Parmakları çok seri hareket ediyordu. Gözleri karşıda bilinmeyen bir noktaya takılmıştı. Düşünceleri şekil alıyor, görünüyordu beyninde. Oradan kollarına, ellerine ve parmaklarına gelip harflere ve kelimelere dönüşüyordu.

Başını yavaşça kollarının arasına aldı. Parmakları hâlâ yazıyordu. Gözleri döşemenin aralıklı tahtalarında, beyninde ki farklı görüntülere bakıyordu.

Daktilodaki kâğıdın sonuna gelip gelmediğine bakıyordu arada. Biten kâğıtları ayırıyor, karbon kağıdını bir tarafa koyuyor ve yazdığı kâğıtları ters olarak masanın bir tarafına ayrı ayrı koyuyordu. Tavandan aşağı inen düşük voltajlı lambanın sarı ışıkları, adamın kestane rengi saçlarına bambaşka bir renk kazandırıyor. Başını kaldırdı. İşaret parmağı ile ensesini kaşdı. Daktilonun sesi susmuştu. Beyninde bir mekanizmanın anahtarı oradaymış gibi parmağını oynattı. Ağzını yana doğru açtı. Kollarını dirsekten kırık bir şekilde arkaya doğru çekti. Esnedi. Ağzından anlamsız bir ses çıktı. Parmaklarını tekrar tuşlara uzattı ve tuş sesleri arasında kayboldu.

Tuş sesleri çalışırken sesi duyulmayan metal saat masanın üzerinde duruyordu. Duvarda eski bir kilim vardı. Yanında boş bir çerçeve vardı. Mangaldan çıkan kızılımsı ışıklar odaya yayılıyordu. Kapının yanındaki bir somyanın üzerinde, katlı vaziyette duran pijamalar sahibini bekler gibiydi.

Adam yazmaya devam ediyordu. Rüzgâr kesilmiş, uğultular susmuştu. Hayaletlere benzeyen gölgeler hareketsiz duruyordu. Gözlerini pencereden yazdığı son kâğıda çevirdi. Daktilodan kâğıtları çıkardı. Bir müddet baktı, ayırdı, karbon kâğıdını daktilonun, yazılı kâğıtları da diğerlerinin üstüne koydu.

Ceketinin cebinden bir mektup çıkardı. Açılmamıştı henüz. Köşesinden yırtarak içindekini çıkardı. Dudaklarında acı bir gülümseme ile okumaya başladı. Yüzü asıldı okudukça. Sonra buruşturarak mangala doğru fırlattı mektubu.

“Lanet olsun hepsine!” diye bağırdı. “Bir gün bana yalvaracaklar!”

Masaya doğru yöneldi. Az önce bitirdiği kâğıt destelerinden birine dokundu okşar gibi. Dokunuşuyla sakinleşti. Kendinden emin bir tebessüme gözlerindeki ışıklar eşlik etti. Bütün yorgunluğunu dışarı atmak istercesine derin bir nefes çekti. Bir sigara daha çıkarıp yaktı buz tutmuş pencereye doğru yürürken. Dumanını keyifle içine çekti.

Camdaki buza doğru eğilip dumanı buza üfürdü. Buzun rengi değişti hafifçe.

Dışarıda kuru bir soğuk hüküm sürüyordu. Kar beyazının yarı aydınlattığı ağaçlara baktı. Pencere küçüktü. Eğilip gökyüzünü seyretti bir zaman. “Yıldızlar da üşümüş!” dedi kendi kendine. Sigara acı gelmeye başlamıştı.

Damağındaki acılığı sevmiyordu. Bu çok fazla içtiği anlamına geliyordu. Pencereden ayrılıp sigarayı mangalın içine attı.

Mangalın yanındaki maşa ile tezekleri karıştırdı. Köz sabaha kadar yetecek mi diye baktı. Kalktı, kahverengi kalın ceketini çıkarıp duvardaki çiviye astı. Pantolonu çıkarıp dikine çizgili pijamasını giydi. Bacaları kılıydı. Önü v yaka kazağını ve gömleğini çıkarmayı düşündü sonra vazgeçti. Üst pijamayı kaldırıp kenara koydu sonra yorganın altına girdi. Yatak soğuktu. Dönüp destelere bir daha baktı. Yine gülümsedi. Duvardaki elektrik düğmesine uzanıp lambayı söndürdü.

Mangaldan hafif bir kızılık yayılıyordu odaya. Arada küçük çıtırtılar duyuluyordu. Saatin sesi diğer sesleri bastırmaya başlamıştı. Sırtını mangala doğru dönerken eliyle yorganı çekiştirip üzerini örttü. Başının yarısı da yorganın içinde kalmıştı. Bir iki defa küçük kıvılcıktan sonra hareketsiz kaldı.

Adı Yılmaz idi. İsimlerle karakterlerin ilgisi var mıydı bilmiyordu ama kolayca yılmazdı aksiliklerden. En sonu neredeyse oraya kadar giderdi. Olamayacağına inandığı yerde bırakırdı mücadeleyi.

Askerden meskere alalı üç yıl geçiş bir zaman olmuştu. Ne annesini tanımayı, ne de babasını görmüştü. Bir yuvada büyümüştü. Nüfus cüzdanlarının saklandığı yeri öğrenmiş, bir fırsatını bulup almıştı kendi cüzdanını. En sonunda pencereden atlamıştı bir gece yarısı. Kaçmıştı. Ayaklarının yere dokunduğu andan itibaren de hayatla mücadelenin başlayacağını biliyordu.

On beş yaşındaydı o zamanlar. “ İnsan doğar, bir şekilde yaşar ve ölür.” diyordu. Bunun ötesinde bir şey olamazdı Yılmaz için. Dolayısıyla da korkulacak bir şey yoktu. Yuvadan uzaklaşırken de bir şekilde hayatını devam ettireceğini düşünüyordu.

Genç ve güçlüydü. Bilgiliydi. Yurt kütüphanesindeki kitapların nerdeyse tamamını okumuştü. Amelelik yapıyor, yük taşıyor, bulduğu her işte çalışıyordu. En büyük zevki, dinlenme zamanlarında bulabildiği yazılı şeyleri okumaktı. Dergi yaprağı, gazete parçası. Eline ne geçerse okuyordu. Bir de insanları tanımak, şehirleri görmek, bütün şehirlerde iki üç ay kalarak yaşamaktı hayali.

Şehirden şehre giderken daima trenleri tercih ediyordu. Yolculukları pahalıya gelmiyordu. İlk gittiği şehirlerde aç kaldığı da oluyordu arada. İş buluncaya kadar fırınlardan yayılan ekmek kokularıyla doymasını da öğrenmişti. Pişman değildi yuvadan ayrıldığına. Kaderi nasıl ise öyle yaşayacaktı ve muhakkak yokluğun bir sonu olacaktı. İnançlıydı. Her işte bir hayır olduğu fikrinden hiç vazgeçmemişti. Kızdığı, üzüldüğü durumlar çok olmuştu fakat en sonunda “Bunda da bir hayır vardır.” diyerek kendini teselli ediyordu.

Yeni bir iş bulmuş ancak henüz başlamamıştı. Bir apartmanda kapıcılık yapacaktı. Kaloriferliydi. Kazan dairesinin yanında bir odası, banyosu tuvaleti olan bir yer vereceklerdi. Maaşı da olacaktı. En güzeli de odası sıcak olacaktı. Üşümeden yazabilecekti yazılarını. Hemen kabul etmişti teklifi. Karnı doysundu, daktilosuna şerit, kâğıt ve karbon alabilirdi yeterdi. Çift kâğıt kullanıyordu aralarına koyarak. Böylece bir kopyası kendisinde kalıyordu.

Bitpazarından aldığı kullanılmış bir daktiloyu büyük bir heyecanla taşımıştı. Yazmasını zaten yurttan açılan bir kursta öğrenmişti. On parmak denilen şekilde yazıyordu. Aslında tuşlara sekiz parmak vuruyordu. Arada başparmakları boşluk bırakmak için kullanılıyordu. Gözü kapalı yazabiliyordu. Ya da okurken bir yandan yazabiliyordu okuduğunu. Daktilosuyla bir bütün olduğunu hissediyordu çoğu zaman. Arada büyük bir titizlikle yağlıyordu ince makine yağı ile. Bozulmamalıydı.

Yazdıklarını yayınevlerine gönderiyordu. Henüz olumlu bir cevap alamamıştı gönderdiklerine. Gelen cevaplar tatlı bir dille basılmaya değer bulunmadığını ifade ediyordu. Editörler çok acımasızlar diye düşünüyordu. Ama bir gün ikna edecekti onları. Kabul ettirecekti yazdıklarını. Ondan sonra da onları kendisi uğraştıracak, acısını çıkaracaktı bir şekilde...

Çam kokularının arasında bir evdeydi şimdi. Bahçesinde hemen her renkten çiçekler, güller vardı. Yan tarafında bir yüzme havuzunun içi mavi boyalıydı. Etraf çitle çevriliydi. Pencereleri dışarıdaki manzarayı yansıtıyordu yine dışarıya. İçi sade döşenmişti. Lüzumsuz eşya yok gibiydi. Üzerinde yürürken hafif bir ezilme sesi çıkarıyordu yumuşak halılar. - Girin! dedi Yılmaz kapı vurulunca. Pencereden dışarı bakıyor, yeşilin diğer bütün renklerle neden bu kadar uyumlu olduğunu bulmaya çalışıyordu.

Siyah takım elbiseli, ak saçlı biri kapıyı açıp içeri girdi.

- Efendim dört gazeteci gelmiş. Sizinle röportaj yapmak istiyorlarmış. Ne yapmamı istersiniz? İçeri alayım mı, meşgul olduğunuzu mu söyleyeyim? dedi. Bir an durdu Yılmaz, sonra:

- Bırak gelsinler! dedi masasına doğru yürürken. Adam dışarı çıktı aynı saygıyla.

Kahverengi ile vişneçürüğü rengi arasındaki masanın arkasında aynı renkte tahtası olan yumuşak bir koltuk vardı. Ona oturdu. Sigaralıktan bir sigara alıp yaktı. Yabancı marka bir sigaraydı. “Eskiden birinci bulamıyordum. Şimdi yabancı markalı sigaralar kullanıyorum hem de çeşit çeşit.” dedi mırıltı halinde. Başını sağa sola salladı. Masanın kenarındaki eski daktilosuna dokundu. “Sayende.” dedi yavaşça.

Kapı vuruldu bir müddet sonra. Yılmaz, “Giriniz!” dedi dışarıdan duyulacak şekilde. Aklına editörlerin gönderdiği cevaplar gelmişti. Şimdi kapıyı vurarak içeri giriyorlardı gazeteciler.

-Buyurun oturun! diyerek yer gösterdi gazetecilere. Muhabirler kendilerine uygun buldukları yerlere oturdular. Elllerinde not yazacakları küçük defterler ve kalemler vardı.

- Hoş geldiniz. Nasılsınız? diye sordu nezaketen.

- Teşekkürler Yılmaz Bey. İyiyiz. cevabını aldı yine nazikçe.

Orta sehpanın üzerindeki çeşitli marka sigaraların bulunduğu sigaralığı göstererek ikram etti:

- İçmez misiniz?”

Bayan muhabir hariç diğerleri alıp yaktılar. Farklı gazetelerin muhabirleriydiler. Aynı arabayla gelmişlerdi. Fotoğraf makineleri yanlarındaki çantalarda hazır bekliyordu. Uzun ve düz sarı saçlı bayan muhabir kalemini ve defterini yazılacak hale getirdikten sonra sordu: Gözleri kahverengi ile yeşil arası bir renkteydi.

-Yılmaz Bey, bu romanı yazdığınızda, böyle bir başarı kazanacağınızı, bu kadar çok satılacağını düşünmüş müydünüz?

- Evet dedi Yılmaz. Rüyamda görmüştüm. İnanıyordum da zaten. Başarılı olacaktım, çünkü okuduğum pek çok romandan daha güzel olmuştu diye düşünüyordum. Yanılmamışım.

Diğer muhabirlerden gözlüklü olanı:

- Neden şehirden uzakta yaşamayı tercih ettiniz? Bir nevi inzivaya çekiliyorsunuz gibi. Sizin gibi meşhur olanlar, tam aksine toplumun içine girer, her yerde görünürler. diye sordu, sonra ekledi:

- İnsanlardan mı kaçılıyorsunuz?”. Kalın bir sesi vardı muhabirin

Yılmaz, derin bir nefes çekti ve gayet rahat bir şekilde cevap verdi:

- Hayatım genellikle yalnız geçti. Kalabalığı pek sevmiyorum. Pek çok şehir gezdim, pek çok insan tanıdım.

Aralarında, duyduğunu, gördüğünü, okuduğunu yorumladıktan sonra yüreğine gömen gerçek dostlar olduğunu gördüm. Yine gördüm ki bunlar çoğunlukta, bazı dostlar duyduklarını, gördüklerini ve yanlış yorumlarını bir küçük tebessüm ve dedikodu uğruna çenelerine gönderiyor. Eğer, sessiz, çok sevdiğim yeşillikler ortasına bir yerde yazı hayatımı devam ettirmemi kaçış olarak değerlendiriyorsanız, ancak bu tür dostlardan ve bu tür dostluklarından kaçış

Olabilir. Gülümsüyordu. Muhabirlerden biri konuşacak gibi olunca onu işaret parmağını kaldırarak susturdu.
- Benim gizleyecek, saklayacak bir şeyim olmadı. Fakat çevremde gördüklerim bana bu sonucun kesin olduğunu gösterdi. Siz burada dört kişisiniz. Hayatınızı düşünün. Size en büyük kötülüğü yapan yahut sizi en fazla üzen insanlar sizin neyiniz idi? Cevaplamayın ama düşünün bir defa. Eminim ki verdiğiniz veya vereceğiniz cevap dostlarınızı işaret eder. Dost diyorum ya artık adını siz koyun.

Bir müddet sessizlikten sonra, hafif bir tebessümle devam etti:

- Dostluk diyorum ya, bu sadece aynı cinsler arasında olabilir diye bir kaide yoktur aslında. Karşı cinsler arasında da karşılıksız dostluklar, beklentisiz gerçek dostluklar mümkündür. Ama dostluğu kavrayamayan insanlar, işin altında hemen cinsellik ararlar. İnsan beyni, neyi ne zaman düşüneceği kestirilemeyen bir organdır. Gerçek dostlar arasında cinsellik düşünülemez mi? Düşünülebilir ama o dostluğun temeli kesinlikle o değildir. Bu tür karşı cins dostluklarında beyin cinsellik düşünse bile, dostlukları boyunca bundan bahsedilmeyebilir. Dostluk her şeyden önce gelir gerçek dostluğa değer veren insanlar için. Bir hikâye vardır bilirsiniz altın heykelcikler hikâyesi. Üçü de aynı olan altın heykellerden farklı olanın bulunması istenir. Hepsinin gözlerinde ve kulaklarında küçük delikler vardır ve birinde bu delikler kalbe, diğerlerinde ise heykelciklerin ağzına gider. Son durağı kalbi olanları tercih etmeye çalıştım hep. Yalnızlığımın sebeplerinden biri de bu olabilir.

Yılmaz'ın her söylediğini dört muhabir ellerindeki defterlere not alıyorlardı. Yılmaz:

- Bir şey içer misiniz? Sormayı unuttum kusura bakmayın. dedi. Masanın altındaki düğmeye bastı bu arada. Bu düğme, yaşlı adama hem sesli hem de ışıklı olarak çağrıldığını haber veriyordu.

Yaşlı adam, yuvada iken Yılmaz'a devamlı kitap bulup getiren Hikmet Amcadan başkası değildi. Yılmaz onu bulmuş ve birlikte yaşamalarını teklif etmişti. Yılmaz için o babaydı. Abiydi. Gerçek bir dost idi. Yalnız yaşıyordu o da. Ailesinin bütün fertlerini bir trafik kazasında kaybetmişti.

Hikmet Amca içeri gelmeden önce, muhabirler çay istediklerini söylemişlerdi. Yılmaz da çayı çok severdi ve evinde çay her zaman hazırды. Hikmet Amca'ya çay getirmesini söyledi. Zayıf ve ince bıyıkları olan muhabir elini hafifçe kaldırarak konuşmak istediğini belirtti:

- Kaç yaşındasınız?

- Yirmi dokuz.

- Böyle bir romanı yazabilmek için genç değil misiniz?

- Belki de öyleyim. Fakat büyük romanları yaşlı yazarlar yazacak diye bir kural olmamalı bence, böyle de bakılmamalı. Önemli olan beden yaşı değildir. Olgunluk yaşı, hayata bakış açısı, yaşanılan tecrübelerden sonuç çıkarma yeteneği, çevresindeki her şeyi inceleyici bir gözle görebilme, okuduğunu hem mana, hem de şekil bakımından kavrayabilme yeteneği önemlidir bence. Beden yaşı olarak söylediğiniz gibi genç biriyim.

Hikmet Amca gelmişti. Elindeki tepsiden aldığı çayları önce Yılmaz'dan başlayarak dağıttı. Sonra Yılmaz'ın gözlerine baktı " Başka bir şey ister misiniz?" dercesine, Yılmaz gülümseyerek karşılık verince Hikmet Amca odadan çıktı. Muhabirleri inceledi bir müddet. Giyimlerine baktı, yüzlerinde dolaştı gözleri Yılmaz'ın. Bayan muhabirde biraz daha uzun kaldı bakışları. İçinden "Güzel kızmış!" dedi. Bir an göz göze geldiler. Bayan muhabir anlamış gibi başını önüne eğdi. Saçları yanaklarına dökülmüştü. Başını kaldırıp:

- Romanınızda zengin insanlarla fakirler arasında bir mukayese göze çarpıyor. Fakir insanlar daha ön plana çıkıyor. Bunun sebebini açıklar mısınız? diye sordu.

Yılmaz, bir an düşündü.

- Her yazar, eserlerine yaşadıklarından katar. Çünkü en iyi bildiği şey, yaşadığıdır. Ben de hayatımın büyük kısmını fakir insanlarla geçirdim. Çok zengin insanlarla tanışma, birlikte yaşama fırsatım olmadı. Dolayısıyla, eserimde de ön plana onlar çıkmalıydı. Öyle de oldu.

Diğer muhabirlerden hiç konuşmamış olanı Yılmaz'ın cümlesi biter bitmez:

- Sizce zengin insanlar nasıl kişiliklere sahiptir? diye sordu. Yılmaz, içini çekti. Bir an ne söyleyeceğini düşündü.

- Pek fazla tanıdığım olmadığı için kesin bir şey diyemiyorum fakat yorum yapabilirim romanımda yaptığım gibi.

Öncelikle şunu belirteyim zengin insan kötüdür diye bir düşüncem yok. Olmaz da. Ancak, zengin insan bana göre korkan bir insandır. Elindeki varlığını ne pahasına olursa olsun kaybetmemeyi hedefleyen biri olmalıdır. Varlığını kaybetmekten korkar. Bunun için de zamanla kendilerinde var olan insani değerleri görmezden gelebilirler.

Yaptıkları insanlık ferdi değildir çoğu zaman. Çünkü fert sayısı çoktur. Yaparlarsa toplu olarak yaparlar. O yardımdan fayda görmeyenler tarafından hoş karşılanmaz. Gelirlerine göre yaşamak zorundadırlar. Böyle yaşayışları yaşayamayanlar tarafından görünüp bilindikçe hoş karşılanmaz. Şu an ben zenginler sınıfına girdim. Üstelik bana miras da kalmadı. Fakirliği de çok iyi bilirim. Sizce ne yapmalıyım? Düşünelim, bütün malımı mülkümü fakirlere dağıtsam, fert başına düşen gelir dış kovuğunu dolduramaz yardım ettiğim insanlar için. Yani işe yaramaz. Çok iyi tanıdığım birilerine yardım edebilirim. Sayısı az olmak şartıyla. Yahut toplu olarak bir şeyler yapmaya çalışırım. Şu an yaptığım gibi, gelirken geçtiğiniz köye bir okul yaptırma kararı aldım. İnşallah bitireceğim. Bence oradaki çocukların geleceklerine etki edecek bir yardım. İleride bir de sağlık ocağı yaptırırsam ne mutlu bana. Yani benim gibi, diğer zenginlerin de her gördüğü fakire yardım yapma lüksü yok. Sadece, bana göre yapılmaması gereken şey, hayatlarındaki erişilmesi zor olan yaşayış tarzlarını, başkalarının gözleri önüne sermemelidirler. Benim kalabalıktan kaçma sebeplerimden biri de budur.

Arada yudumladığı çay bitince, bardağı tabağına koyup masanın kenarına doğru itti.

Soruyu soran muhabir: "Anladım.", dedikten sonra " Başka bir soru sorabilir miyim?" diye sordu. Yılmaz tebessüm ederek başını eğdi hafifçe. Muhabir sordu:

- Evlenmeyi düşündüğünüz biri var mı şu anda? Bekâr olduğunuzu biliyoruz.

Yılmaz:

- Bu soruyu bekliyordum, dedi yine gülümseyerek. Gülümsemeyi çok seviyordu. Hayatında en çok yaptığı şeydi.

Karşısındaki insana da bulaşıyordu üstelik. Güzel bir olaydı. Sözüne devam etti:

- Elbette evlenmeyi düşünüyorum ama evlenmeyi düşündüğüm biri şu an yok.

Bayan muhabir araya girip:

- Nasıl biriyle evlenmek istersiniz? Özellikleri ne olmalı? diye sordu.

- Nasıl biri olmalı? diye tekrar etti Yılmaz. Kısa bir düşünmeden sonra cevapladı soruyu:

- Bana göre evlilikte iki önemli unsur var. En önce geleni ortak zevklerin olmasıdır. Benim okuyup beğendiğim bir kitabı beğenmeli, dinlediğim bir müziği severek dinlemeli, seyrettiğim bir filmde aynı zevki alabilmelidir. Bu hayat boyunca devam edecek, etmesi gereken evliliklerin ilk şartıdır bence. Böyle birini bulursam ve samimi olduğuna inanırsam hemen evlenmek isterim. Bulur muyum bilmiyorum. Bir şekilde ve bir gün muhakkak evleneceğim. En azından ortak ilgi alanlarımızın en fazla olduğuna inandığım bir bayanı tercih etmeye çalışacağıma emin olabilirsiniz. Tabi öncelikle tanımam ve onun da beni tanıması gerekir. Diğer şart ise...

Boş bardaklar gözüne takılmıştı. Yine düğmeye bastı.

- Birer çay daha içelim. diyerek, gelen Hikmet Amca'ya, "Çaylarımızı tazeler misin Amca?" dedi. Hikmet Amca, boş bardakları alıp çıktı. Yılmaz sözüne devam etti:

Diğer şart ise yüreğimin o bayanı sarması, okşamasıdır. Onu gördüğüm zaman, atışlarında fark olmalıdır yüreğimin. Boyu, kilosu, saç rengi, güzellik derecesi zaten kalbimde değişik bir atma meydana getirdiyse tam bana göredir. Aynı zevkleri yaşayabiliyorsak bu zaten bana karşı samimi ve dürüst olduğunu gösterir. Güzellik zaten bir zaman sonra değişir. Evliliklerde bakılan yer aslında yürektir. Pek çok insan evlendikten sonra eşim güzel, eşim yakışıklı diye bakmaz eşine. Aslında baktığı yer eşinin yüreğidir. Samimiyetidir, dürüstlüğüdür, ortak zevkleridir, birlikte olduğu insandır...

İçini çekti. Gece çok geç saatlere kadar yazmıştı yine. Boynu ağrıyordu. Sağa ve sola doğru eğdi kafasını. Boynunda kütürdemeler geldi. Sözüne devam etti:

- Okuduğum ve gördüğüm evliliklerde genellikle ortak ilgi alanlarının olmadığını ya da çok az olduğunu biliyorum. Bütün problemler de burada başlıyor. Bu evlilikler bitebiliyor çok çabuk, bazen de her şeye rağmen çocukların hatırı için devam edebiliyor. İki taraf için de mecburi bir evlilik oluyor. Şekeri ve tuzu çok az olan bir evlilik... Bulabilirsem şayet, ortak zevklerimin en fazla olduğu bir bayanla evlenmek isterim.

- İnşallah öyle birini bulursunuz Yılmaz Bey. dedi bayan muhabir.

- Siyasete atılmayı düşünüyor musunuz ileride? diyen muhabirin sararmış parmak araları Yılmaz'ın dikkatini çekmişti.

- Siz de sanırım benim gibi çok sigara içiyorsunuz. Aslında bize bir şey verdiği yok bu sigaranın ama hem el alışkanlığı hem de nikotin alışkanlığı hissettirmeden zehirliyor bizi değil mi? Dedi yılmaz sonra muhabirin cevaplmasına fırsat vermeden sözüne devam etti:

- Siyaset farklı bir alan. Hayatım boyunca siyaset yapmayı düşünmüyorum. Benim işim yazmak. Roman ve hikâye yazarlarının siyaset yazmamaları taraftarıyım. Onlar toplumu anlatmalı, sıkıntılarını ve mutluluklarını yazmalı. Siyaseti ise başkaları yapmalı. Siyaseti makaleleriyle, denemeleriyle yazmayı kendisine görev kabul etmiş olanlar hariç tabi. Onlar da bir kısım siyasetçilerin destekçisi, bir kısmının da aleyhinde olan yazarlardır. Kısaca roman ve hikâye yazarı, toplumu tanımalı, toplumu okumalı ve onu yazmalıdır. Siyaset değil. Bu sebeple ben de siyaset düşünmedim, düşünmeyeceğim de. Geçmişte, çeşitli devletlerden armağanlar, teşvik primleri alarak reklam yapıp, o devletlerin siyasi politikalarına destek olan yazarlar olmuştur. Bu gün de olacaktır yarın da. Bana göre uzmanlık alanlarında hizmet esas olmalıdır. Bir yazarın uzmanlık alanı da insan ve insan yaşayışıdır. Hem benden siyasetçi olmaz. Olmayacak şeyleri vaat edemeyeceğim gibi, bir aksilik çıkar da yapamazsam, diye olabilecek şeyleri de vaat edemem. Benim işim yazmak. Yaşadığım sürece yazmaya çalışacağım.

Bayan muhabir yazmayı bitirdikten sonra:

- Çocukları sever misiniz? Evlenirseniz çocuğunuz olsun ister misiniz? diye sordu. Yılmaz, bir müddet bayan muhabirin gözlerine baktı yine.

- Çocuklar sevilmmez mi hiç? Dünyanın en masum, masum olduğu kadar da zeki olan yaratıklarıdır. Çevresini yeni görmeye başlayan çocukları izlediniz mi hiç? Ben yurttayken gelirdi öyle çocuklar. Her yeni şeyi gözleriyle içerler. Bir de muzipçe gülümsemeler mi? Bayılırdım onları izlemeye. Çoğuna dadılık bile yaptım sadece konuşamıyorlar ama her şeyi anlıyorlar mı diye. Neler yapmadım çözebilmek için. Sonunda anladıklarına inandım...Çok yaratıcıdırlar. Teker teker her birinin gözlerine baktı.

- Sizlerin çocukları var mı bilmiyorum. Gerçek dısttur çocuklar. Daha önce bahsetmiştim dostluktan. Hep temizdir niyetleri. Onlar nasıl sevilmmez. Bir de ne güzel kokarlar. Birkaç çocuğum olsun isterim. Onları kızdırmak, şaşırtmak, onlarla yerlerde yuvarlanmak... Onları fark ettirmeden yönlendirmek...

Yılmaz sözünü bitirmişti ki Hikmet Amca içeri girdi kapıya vurarak.

- Yılmaz Bey, muhtarla randevunuz vardı n okul işi için. Hatırlatmamı istemiştiniz.

- Peki Amca, dedi Yılmaz. Muhabirlere dönerek:

- Tekrar gelmek isterseniz gelebilirsiniz. Birileriyle sohbet etmek beni de rahatlatıyor.

Muhabirler yerlerinden kalkarken çantalarından fotoğraf makinelerini çıkardılar.

- Fotoğraf da çekmemiz gerekiyor dedi ince bıyıklı olan. Daktilonun yanında da çekebilir miyiz? diye ekledi bayan muhabir.

Yılmaz, gazeteciler fotoğraf çektikten sonra kapıya kadar uğurladı. Sonra giyinmek için odasına yöneldi...

Aniden gözlerinde şimşek gibi bir ışık parladı. Biri alınına bir şey vurmuştu sanki. Büyük bir acı hissediyordu. Ne olduğunu anlamak için etrafa bakmaya çalıştı. Karanlıktı her taraf. Başını kaldıramıyordu. Bir şey alınını yatağa sıkıştırmıştı. Eliyle yokladı. Kalın ve ağır bir şeydi.

Şaşkınlığını üzerinden atamamıştı. Başını büyük acılar çekerek yana doğru çevirmeye çalıştı. Alnının üzerindeki şeyi oynatarak bunu başardı. Elleriyle kendini iterek o şeyin altından kurtuldu. Alnından bir şeyler akıyordu. El yordamıyla lambayı yakmak için anahtara uzandı. Lamba yanmadı. Birkaç defa denedi. Yine yanmadı. Aklına çakmak geldi.

Masanın yanındaydı sigara paketiyle birlikte. Oraya doğru yürümeye çalıştı ayaklarına batan şeylere aldirmedan. Alnından da gözlerine akan bir şey vardı. Karanlıkta sağ eliyle gözlerinin üstünü temizliyordu. Masaya dokunduğunda el yordamıyla çakmağını aradı. Buldu ve yaktı. Anlayamadığı bir toz kokusu vardı odada. Duvarların sıvaları dökülmüştü. Ellerinde kan vardı. Gözlerine akıyordu alnından. Mendilini aradı. Çakmağın yarı aydınlattığı odasında ceketini buldu. Cebinden mendilini çıkarıp alnına bastırdı.

Dışarıdan kadın ve çocuk ağlamaları geliyordu. Arada erkek sesleri de karışıyordu bu ağlamalara. Bir müddet dinledi. Feryatlar devamlı artıyordu. Yazdığı yazılar geldi aklına. Çakmağı uzattı. Duruyorlardı. Ceketini giydi. Sonra mendili yine bastırdı alnına. Yazılara doğru yürüdü. Destelerden birini altından ikiye katlayarak aldı. Zimbalamamıştı. Dökülmesinler diye sıkıca tutup göğsüne bastırdı. Şaşkındı.

Kalbi gittikçe daha hızlı atıyordu. "Kaç! Kaç!" diyordu sanki bu sesler. Çakmağın ışığıyla kapıyı buldu ve hızla, yine ayaklarına batan siva ve tahta parçalarına aldirmedan kapıya doğru gitti. Kapıyı açtı zorlayarak. Sıkışmıştı bir yerlere. Dışarı çıkarken elindeki mendili yine alnına bastırdı. Artık ayaklarına batan şeylerin acısını duymuyordu. Hızla ezber bildiği merdivenlerden aşağı indi. Dış kapıyı açtı ve dışarıdaki haykırıışların arasında yol boyunca koşmaya başladı. Cadde ve sokaklar tenhalaştı. Evlerin sayısı azaldı. Kasabanın dışına gelmişti fakat koşmaya devam ediyordu. Nefes nefeseydi. Arada öksürüyordu. Koşmak için gayret ediyordu fakat gittiği yönde çok kalın bir kar tabakası vardı. Bir ayağı batıyor, onu kurtarmak için attığı diğer ayağı da kara saplanıyordu. Vücudunu bir titreme kaplamıştı. Yürüyemeyeceğini anlayınca durdu. Eli hâlâ alnındaydı. Diğer elinde de yazdıkları vardı. Ay ışığının beyazdaki yansımasıyla etraf daha bir aydınlanmıştı. Çevresine baktı. Seslerden kasabanın uzakta olduğunu anladı.

- Ben burada ne arıyorum? dedi. Geri dönmek istedi. Çok yorgundu ve üşüyordu. Bütün gücünü toplayarak kasabaya doğru yürümeye çalıştı. Dizlerine kadar kara gömülüyordu çıplak ayakları. Gücü tükenmişti.

- Yardım edin! diye bağırdı bütün gücüyle. Birkaç köpek sesi cevap verdi. Gözleri kararıyordu. Ayağını kardan çıkarmak isterken yana doğru devrildi. Elini çekmişti alnından. Ama üstü ıslaktı. Süründüğü yerde iz bırakıyordu bu ıslaklık.

Elinde bir şey tuttuğunu fark etti. Baktı. Romanını yazdığı kâğıtlardı. Elini alnından çekti. Kâğıtları son bir gayretle rulo haline getirip, gömleğinin sol kolunun içine soktu.

Kanın damladığı karlar çöküyordu hemen ve bir cılız buhar yükseliyordu..

- Öleceğim! dedi. Sonra ekledi: Allah günahlarımı affetsin. Son bir gayretle şahadetini getirdi ve yavaşça sağ tarafına doğru yattı karların üzerine. Çok uykusu vardı. Üşümüyordu artık. Sadece uyumak istiyordu. Köpek sesleri uzaklaştı. Uyumuştı gittikçe büyüyen kanlı karların arasında...

Birkaç gün sonra, en çok gazetelerden birinde, büyük puntolarla " Depremi en ilginç olayı" diye bir başlık atılmıştı. Haberde: Yazdığı ve henüz yayınlamaya fırsat bulamadığı romana attığı imzadan, adının Yılmaz Seyhan olduğu anlaşılın bahtsız yazar, deprem anında yaralanmış ve şoka girerek kasabanın dışına çıkmış, izlerinden geri dönmeye çalıştığı anlaşılın Yılmaz Seyhan, kan kaybından ve donarak hayatını kaybetmiştir. Romanının ilk sayfasındaki vasiyeti üzerine, bu romanın geliri çocuk yuvalarına verilmek üzere, gazetemizin gayretleriyle baskıya verilmiştir. Editörler, Acı Düş adlı bu romanın çok başarılı olduğu fikrinde birleşmişlerdir. Yılmaz Seyhan, kasabada defnedilmiştir."

Küçük Simitçi

Küçük simitçi

- Oğlum bir gazete verir misin?

Çocuk koşarak geldi arabanın yanına. Sarı saçları vardı. On üç on dört yaşlarındaydı.

- Hangisinden efendim?

Adam gazetenin ismini söyledi. Gazetelerin arasından birini bulup çekti ve arabanın penceresinden adama verdi.

Adam elindeki parayı uzatıp çocuğa verdi. Ardından şoföre dönerek:

- Yürü Hüsamettin çok oyalandık! dedi. Araba hareket etti.

Çocuk elindeki paraya baktı. On gazete parasıydı verdiği. Üstünü almamıştı adam. Arabanın arkasından bağırarak istedi fakat araba başka bir sokağa dönmüş ve gözden kaybolmuştu.

Sevinçliydi çocuk. Yüzü gülüyordu. Bir müddet daha baktı arabanın gittiği yola. Sonra dönüp bağırılmaya başladı. Sesi daha gür çıkıyordu:

- Gazete! Gasteler!

Geniş caddenin kollara ayrıldığı yerden sarı saçlı bir çocuk, sımsıkı sarıldığı paketlerle yürüyordu. Hava boz bir renge bürünmüştü. Akşam karanlığı çöküyordu. Hafif bir rüzgâr yan sokağı yalayarak geçti. Sonbaharın sararttığı yapraklar rüzgârın peşinde koştu bir süre. Hızları düştü. Yetişemeyince sanki yorgunluktan dizlerinin bağı çözülmüş ve yerlere serilmişlerdi. Karşı sırada apartmanlar görünüyordu. Şarkıların arasına sıkışmış neşeli çocuk sesleri geliyordu. Bazı yerlerde bir gün önce yağın yağmurun hatırası küçük gölcükler vardı. Sokağı yalayan rüzgâr, üzerlerinden geçerken küçük dalgalardan izler bırakmış, caddede kaybolmuştu.

Telefon telleri her akşamki gibi serçelerle doluydu. Çocuk durdu. Elindeki paketleri dikkatlice duvarın dibinde bulduğu kuru yere koydu. Cebinden çıkardığı ofisten topladığı buğdayları duvarın üstüne serpti. Siloya ofis derlerdi çocuklar nedense. Eğilip, paketleri aldı ve küçük adımlarla uzaklaştı. On beş adım kadar yürüdü. Dönüp buğdayları döktüğü yere baktı. Serçeler onu bekliyorlarmış gibi duvarın üstüne üşüşmüş, buğdayları yiyorlardı. Kenara çekilip, buğdayların bitmesini ve serçelerin tamamının o bölgeyi terk etmelerini bekledi. Her akşamüzeri böyle oluyordu. İçi rahatlamıştı. Dönüp yoluna devam etti.

Sağ tarafında geçtiği sokakların en darına gelmişti. Oradan döndü. Büyüdüğü yerdi burası. Evler tek katlıydı. Bazıları taş duvarlıydı. Bazıları dökük kireçle sıvanıp beyazlatılmış duvarlarda görünen kerpiçlerle yapılmıştı. İki küçük kavak ağacının dikili olduğu küçük bahçeli evin bazı yerleri çürümüş kapısının önünde durdu. Elleri dolu olduğu için diziyile itti kapıyı. İçeri girdi. Bu defa kapıyı arkasına alıp omzuyla bastırarak bir iki adım geri giderek kapıyı kapattı.

İçeriden çok tatlı bir çocuğun haykırışı duyuldu:

- Anne, Ali Abim geldi!

İçerideki kapı açıldı ve sesin sahibi olan kız dışarı çıktı. Simsiyah saçları, kapkara gözleri vardı. Altı yaşlarındaydı. Kepçe kulaklarıyla çok sevimli duruyordu. Ali, her akşam geldiğinde yaptığı gibi, küçük kıza yaklaştı, kafasını eğdi ve kafaları birbirlerine dokunduğunda birkaç defa ters yönlerde çevirdiler. Küçük kız kahkaha attı yine. Çok hoşuna gidiyordu bu selamlaşma şekli. Küçük kollarını uzatıp, paketlerden birini aldı ve Ali'nin arkasından eve girdi. İlk giriş bir oda gibiydi. Bir yanda tahtadan yapılmış ayakları görünen bir divan vardı. Düzgün bir şekilde örtülmüş örtüsü yamalı ama temizdi. Karşılıklı çakılan iki çiviye bağlanan ipe asılan örtü, odayı ikiye bölmüştü. Karşı köşede gazocağı vardı. Gazocağının yarım metre kadar üstünde derin bir pencere vardı. Orada da tabaklar duruyordu. Pencerenin yanına, duvara çakılan tahta rafta üç boy tencere ve sapı kırık küçük bir tava vardı.

Yerdeki eski kilim parçasının yanında sıraya dizilmiş gibi duran dört kütüğün üzerine, çeşitli renklerde kumaşlarla içi doldurulmuş, kütüklerin üst kısımlarını örtecek genişlikte minderler konmuştu. Dört köşe ve ayaklarının kapladığı alandan biraz büyükçe bir tahta masa divanın yanında duruyordu. Bu masadan sonra da bir kapı vardı.

Ali, kucağındaki paketleri bu masaya bıraktıktan sonra küçük kızın elindekini de alıp diğer paketlerin üstüne koydu. Pantolonu toz olmuş mu diye baktı.

İçeriden bir dikiş makinesinin sesi geliyordu. İğnenin çıkardığı ses yavaşladı ve durdu. Masanın yanındaki kapı açıldı. Yirmi beş otuz yaşlarında, esmer, uzun kirpikleri olan bir kadın çıktı. Üzerinde kırmızılı solmuş gül desenleri olan bir elbise vardı. Küçük kızın ses tonuna yakın bir tatlılıkta:

- Onlar da ne Ali? diye sordu paketlere bakarak.

Ali paketlerden birini alarak, içinden çıkardığı mavi benekli basmayı kadına doğru uzattı:

- Bu sana Ayşe Abla, dedi. Kadın gözlerinde hüzünle karışık sevinç ışıklarına bulanmış akan iki damla yaş Ali'ye göstermemek için arkasını döndü. Basmayı inceliyor gibi yapıyordu.

Bu arada Ali, diğer paketi açıp, içinden çıkan bir çift kırmızı renkli parlak ayakkabıyı küçük kıza doğru uzattı.

- Bunlar da senin Nilgün. Giyin hemen, sıkarsa ya da büyükse değiştireceğim yarın.

Nilgün, ayakkabıları görür görmez anlamıştı onun olduğunu. Ayak parmaklarının ucuna basarak yükselip Ali'nin boynuna sarıldı.

- Teşekkür ederim Ali Abi, çok güzeller, dedikten sonra, kilimin üzerine çöküp ayakkabıları giydi. Bağcıklarını bağlayıp kalktı. Kilimin üzerinde sağa sola doğru yürümeye başladı gözleri ayakkabılarındaydı. Yan tarafına, arkasına bakıyordu. Yüzünde tatlı bir gülümseme vardı. Nilgün'ün beğendiğini ve çok mutlu olduğunu hissettikçe Ali'nin içine ılık ılık bir şeyler akıyordu.

Ayşe, Nilgün'ün gözlerini kendini tutamıyordu. Gözlerini en yaş süzülüyordu.

- Ayşe Abla şu ağlama huyundan vazgeçemiyorsun bir türlü, dedi Ali, Ayşe'nin elini tutarak.

- Yavrum, mutluluktan da göz yaşarır. En küçüğü bile benim gözlerimden dökülür bilirsin. Bugün ikimizi de mutlu ettin. Bırak ben de böyle sevineyim, deyince, Ali gülümsedi. Paketlerden birini alıp içinden bir pantolon çıkarıp kendi üzerine tuttu.

- Bu da benim. Paçalarını ölçüp yapacaksın sana zahmet. Bayramlarda giyerim diye aldım. Şu torbada da patates, margarin, makarna var. Soğan vardı diye almadım. Domates de pahalıydı. Dedikten sonra elini cebine sokup çıkardığı paraların bir kısmını ayırdı. Diğerini verdi. Ayırdıklarını cebine koyarken:

- Gazetelerin hesabı dedi.

Ayşe sormaya çekiniyordu ama Ali'nin dürüstlüğünden şüphe etmemişi şimdiye kadar. Bunları alacak parayı nereden bulmuştu diye merak etmesine rağmen sormadı. Gazocağının üzerindeki tencereyi açtı. İçeriye yemek kokusu yayıldı.

- Nilgün sofraya bezini ser kızım abin acıkmıştır, dedi pencerenin içindeki tabaklara uzanırken.

Nilgün, hemen sofraya bezini, odayı bölen perdeyi aralayarak uzanıp aldı. Getirip yere serdi. Kırmızı ayakkabılarına bakıyordu bir yandan da.

Oturup yemek yediler. Sonra Ali kalkıp elini yüzünü yıkadı bahçedeki musluktan. Bahçe duvarının iç tarafına yerleştirdiği saksılardaki çiçeklere su verdi. Yapraklarını okşadı. Tuvalete gitti. İçeri geldiğinde Nilgün hâlâ ayakkabılarıyla oynuyordu. Sofra bezi toplanmış, tabaklar kaldırılmıştı. Odadan gelen dikiş makinesinin sesi, yine yarına yetişmesi gereken bir iş olduğunu haber veriyordu. Gülümsedi.

- Sevdin mi ayakkabılarını? Uzun kirpiklerini kırıştırdı Nilgün.

- Sabahleyin de giyeyim mi Ali Abi?

- Onlar senin. İstedığın zaman giyersin.

Nilgün pencereye baktı. Hava kararmamış olsaydı hemen çıkacaktı dışarı. Ayakkabıları çıkarıp itina ile yanına koydu. Okula gelecek yıl, yaş tuttuğunda gidecekti. Okumayı ve yazmayı çok istiyordu. Okulu bekleyememiş, Ali'nin haberi olmadan, annesine sormuş, yazmasını ve okumasını sökerek sürpriz hazırlamıştı.

- Bu gece hangi masalı okuyacaksın Ali Abi?

- Kırmızı Başlıklı Kız'ı okuyacağım. Senin de artık kırmızı ayakkabıların var ya... Önce kendi kitabımı okuyayım.

- A! dedi Nilgün. Sana bir şey gösterecektim. Koşarak dikiş makinesinden çıkan seslerin geldiği odaya girdi. Elinde bir defterle döndü. Açık sayfasını Ali'ye doğru uzattı. Büyük harflerle Seni seviyorum Ali Abi, yazılmıştı. Şaşkınlıkla Nilgün'e baktı. Nilgün:

- Sürpriz! Ben yazdım. Senin gibi hızlı okuyup yazamıyorum deyince, Ali bu küçük ve tatlı kıza sarıldı. Kucaklayıp havaya kaldırdı ve yanaklarından öptü.

- Ben de seni seviyorum, dedi uzun kirpiklerinin arkasında mutluluklar saçan siyah gözlere bakarak. Masanın yanındaki kapıyı aralayıp, Sırtı dönük dikiş dikmekte olan Ayşe'ye:

- Bu kız okumayı yazmayı sökmüş Ayşe Abla, diye seslendi. Sesi şaşkınlık ve mutluluk doluydu.

- Biliyorum Ali, bu kadar işin arasında başımın etini yiyordu ne zamandır. Sonunda sürpriz yapmayı başardı.

- Ama masalları sen okumaya devam edeceksin değil mi? diye sordu Nilgün. Gözlerini kapatırken başını öne eğerek evet işareti yapan Ali, içeri girip elinde Jack London'a ait bir kitapla döndü. Divana çıkıp uzandı. Kaldığı yere koyduğu gazete parçasından açtı ve okumaya başladı. Öğretmeninin dediği gibi, sessiz okurken dudaklarını kıpırdatmıyordu. Odadan gelen ses kesildi. Ayşe, odadan çıktı. Nilgün ayakkabılarını inceliyordu. Gözleri kızarmıştı.

Yanaklarında gamzeler oluyordu gülümseyince. Sevgiyle baktı Nilgün'e. Sonra Ali'ye döndü:

- Yatmayacak mısınız artık? Geç oldu. Yataklarınızı yaptım, dedi.

Ali, okuduğu sayfanın arasına başka sayfaların arasından çıkardığı gazete kâğıdını ucu görünecek şekilde koydu:

- Dalmışım kitaba. Dikişin de uzadı senin. Ayşe Abla, sen de bu gece bayağı yoruldu.

- Evet, sabah teslim edeceğim diye söz vermiştim elbiseyi. Yetiştirdim.

Ali kalkıp dişlerini fırçalamak için bahçeye çıkarken Nilgün de peşine takıldı. Geri gelip, Ayşe'nin çıktığı odaya girdiler. Ayşe, bulaşıkları yeşil plastik naylon bir leğene yerleştiriyordu. Bahçede yıkayacaktı.

Ali yorganını düzeltti. Raftan kalın bir kitap aldı. Yastığının üstüne koydu.

- Sen giyin geliyorum, dedi ve odadan çıktı.

İçeri geldiğinde Nilgün giyinmiş ve Ali'nin yatağının yanındaki yatağa girmişti bile. Yorganın üzerine oturdu. Kitabı eline aldı ve Kırmızı Şapkalı Kız adlı masalı buldu, okumaya başladı. Nilgün'ün gözleri yavaşça kapandı ikinci sayfada. Ali, üzerini örttü Nilgün'ün. Kaldığı yere yine gazete parçası koydu. Kalktı, ses çıkarmamaya çalışarak katlamasını sevmediği kitabı aldığı yere koydu.

Dışarıyı dinledi. Ayşe Abla bahçedeydi. Çorabının arasından para çıkardı. Kitabı koyduğu rafta bir kumbara vardı.

İçine bir miktarını attı. Kalanı da kitapların arkasında duran başka bir kitabın arasına koydu. Sonra yatağına uzanacaktı vazgeçti. Dışarı çıktı. Bahçeye açılan kapıyı açtı.

- Ayşe abla bu gün para buldum, yarım saat sordum ama kimse sahiplenmedi. Bir bey gelip, sahibi yoksa senindir dedi. Ben de uzun zamandır almayı düşündüğüm şeyleri aldım.

- Yanlış bir şey yapmayacağını biliyorum. Karakola götürüp teslim etse miydin acaba! Neyse sen sahibini aramışsın. Sana düşeni yapmışsın. Hadi git yat erken kalkacaksın.

- Peki Ayşe Abla!

Ali, tekrar yattığı odaya döndü, yorganın altına sessizce girdi. Açılan yorganını düzeltirken Nilgün gülümsedi. "Kim bilir nerelerde uçuyordur.", dedi içinden. Yatağına iyice yerleşti. Bu gün yaşadıklarını düşünürken gözleri kapandı. Henüz hava aydınlanmamıştı. Ali bahçe kapısını yavaşça çekip kapadı. Okul elbiselerini koyduğu torba yanındaydı. Simitleri sattıktan sonra okula gidiyordu. Kalan simit olursa kantine veriyordu. Aynı simit fabrikasının simitleriydi. Orada elbisesini değiştiriyor ve derslerine giriyordu. Ödevlerini ders aralarında yapıyor, dışarıya çıkmıyordu.

Sokaklardan ve caddelerden hızla geçti. İki katlı, önünde bahçesi olan güzel bir evin önünde birkaç saniye durdu. Hayal meyal hatırlıyordu. Birileri gelmiş evin bütün eşyalarını toplayıp götürmüştü. Beyaz tüylü ayısını da almışlardı feryatlarına aldırmadan. Önce babasının, daha sonra da annesinin öldüğünü söylemişlerdi. Bir polis olan Nazım Abi, Ali'ye çok acımış, Ayşe Abla'nın evine getirmişti. Ayşe Abla'ya "Aşkım!" diyordu. Ali her defasında utanıp kızarıyordu. O zaman başka evde kalıyorlardı. Nazım Abi, her geldiğinde düğünle ilgili konuşuyordu Ayşe Abla ile. Bir gün başka bir polis gelip Ayşe Abla'ya, Nazım'ın trafik kazasında öldüğünü söylemiş, Ayşe Abla da günlerce ağlamıştı. Nilgün'ü doğurmuştu bir zaman sonra. Ardından da bu eve taşınmışlardı. Simit fırınından simitleri ve simit tablasını aldı. Başının üstüne yerleştirdiği simit şeklinde bir bezin üzerine tablayı koydu ve her gün gittiği sokaklara doğru yürümeye başladı. Arada bağılıyordu:
- Taze simit, gevrek!

Bazen

DOSTLUK ÜZERİNE

Bazen insan birini tanır. Acır belki. Belki içi ısınır. “Yardım edeyim.” der. “Destek olayım.” der. İçinden ilan eder “Ben bu şahsın dostu olayım.” O andan itibaren de kendi mantığı, dostluk anlayışı, duyguları nasıl hareket etmesi gerektiriyorsa öyle hareket eder. Mutludur. Sadece dostuyum dediği şahsa dostluk yapmaktır maksadı. Ve dostu olur.

Sevinciyle sevinir, sevincini daha da arttırmak için gayret eder. Üzülüşünde üzülür ama dostunun daha fazla üzülmemesi için olayı hafifletmeye çalışır. Hayatta böyle şeylerin olabileceğini, normal olduğunu kabul ettirmektir maksadı. Böylece dostuyum dediği insanın üzüntüsünü hafifletecektir.

Sırlarını paylaşmak ister. Kendi gibi bilir dostuyum dediği insanı. İnanır, güvenir, hiçbir zaman ve hiçbir şartta dostuyum dediği şahsın kendisini kullanacağından, güvenmeyeceğinden şüphe etmez, kendisini enayi yerine koyacağını düşünmez.

İnanır ki, sırları dostuyum dediği şahsın yüreğinde kalır. Bir gülümsemek uğruna dostluğu satılığa çıkarılmaz. Dedikodu malzemesi olarak kullanılmaz. Ya da birilerine hoş görünmek için dostluğu bozulmaz...

Eşe dosta tanıştırılır. Değer verilir. Adam yerine konulmak öğretilir. Saygı gösterilir.

Bazen karşı cinsten birini dostu olarak ilan eder. Başkalarının beyinlerindeki düşüncelere aldırılmaz. Beklentisiz dosttur kendisi. Yardım da görür. Farklı cinsin bakış açısını tanır meselelere. Aynı karından dünyaya gelmeden de ağabeyi yahut bacı olunabileceğine inanır. Bazen inandığı gibi de kalır beklentisizdir. Şeytani düşünceler gelmeye çalışsa da arada sırada aklına, gün ışığına çıkmadan boğmayı başarır. Çünkü dostuyum demiştir. Ağabeyiyim, bacısıyım, ablasıyım demiştir. Bazen inanmayan gözlerin karşısında bu dostluğu sonsuza kadar devam eder.

Bazen insan birini tanır, acır, yardım eder, destek olur, üzüntüsünü ve sevincini paylaştığını sanır. Mutlu olur birine dostuyum demekten. Sonra sorular belirmeye başlar küçük küçük. Hep olumlu cevaplar verir kendi kendine. “O yapmaz!” diyerek bu inancını korumaya çalışır.

Beklentileri görür küçük filizler halinde. Hormonlanmış gibi hızla büyür dostluğu iterek. Ya da sırlarının, başka sırdaşlara duyurulduğunu görür. Bazen bir mahalle, bir köy, bir ilçe sırdaş olur dostuyum diyen şahsın şaşkın bakışları altında. “Ben ona kötülük yapmadım ki!” diye feryatlar uzanır gecelerde düşüncelerin yanına. “Neden?” sorularına bulunamaz cevaplar aranır. Tanıdıkların bakışlarının değiştiğini görür. Üzülür.

Dün yardım ettiği, yol gösterdiği küçük şahıs, bir sabah kendini dev aynalarının karşısında yardım edeni yerlerde ararken bulur. Onun ebatları büyürken dostuyum diyenin ebatları, bilgi, beceri, kişilik ve dostluğunu da yanına alarak küçülmüştür.

Bazı ilk akla gelen olmak onu kızdırır. Dostuyum dediği şahıs, güvensizliğini ifade eder “Bunu sen mi yaptın?” diyerek. Oysa dostuyum diyen şahıs, dost olarak gördüğü şahsın özel hayatıyla da, yaptıklarıyla da, yapmadıklarıyla da, söyledikleri yahut söylemedikleriyle de ilgilenmez. Ne gariptir ki ilgilenmediği kadar da suçlanır. Anlatamaz çünkü karşısındaki inanmaz. Sebep, gerçek dostluğu bilmemesi, öğrenememiş olmasıdır. Dostluk, dostuyum demedikçe öğrenilmeyen bir davranış ve anlayış şeklidir. Dostluk yapmayan insanın dostluğu bilemeyeceği düşüncesi çıkar ortaya.

Çocuğuna dede olunmuştur, büyük anne olunmuştur. Eşine ve kendisine anne ya da baba. Onların yapmadıkları yapılmıştır. İnanmadığı şeylere inandırıp yol çizilse bile, bu yolda teşvik destekleri olsa bile, dostuyum dediği tarafından birer birer unutulduğunu görür. Küçük hesaplardan büyük ve çok katlı duvarları gördükçe, iyice uzaklaşılır. Kendisi kaybedilecektir. Bunu görmeye başlar.

Gidip haykırmak, hesap sormak gelir içten. Dostuyum denmiştir. Yakıştırılmaz ve vazgeçilir.

Gittikçe uzaklaşılır kırmamaya, üzmemeye çalışılarak.

Kalın bir silgi görünür ufuktan. Alınır, hafif darbelerle ama devamlı olarak silinir. Sonunda, bir buruk hatıra kalır yürekte. Sayfa temizlenmiştir.

İhanete uğramıştır dostluk.

Adam yerine konulanın adamlığı bitmiştir artık.

İnsanın Ayısı

Bin dokuz yüz seksen yılı. Bursa'dayım. Arkadaşlar Bursa'yı gezdiriyorlar. Hava güzel ve yeşilin her renginin en parlak şekliyle görüldüğü bir gün. Kültür Park'a gidelim dediler.

Ortasında havuz varmış. Kayıklar yüzüyormuş ve kenarında çok güzel çay yapan bir yer varmış. Erzurumluyum ya. Çay dendi mi dünyalar durur. Hâlâ da öyle. Hatırlamadığım yollardan dolmuşlarla geldik.

Girişte demir parmaklıklar arkasına konmuş hayvanların bulunduğu bir hayvanat bahçesi var. Hemen sağ tarafta. Hayvanları severim ve hiçbir hayvandan korkmam. Görür görmez o tarafa yöneldim.

İster istemez arkadaşlar da beni takip ettiler. Nasıl olduysa onlarla arama birkaç kafes girdi. Ben içinde üç genç ayının bulunduğu kafesin önündeyim. İçeride üç ayı, önlerinde tenekeden boş bir salça kutusu. Ayakları çarpınca kutu yuvarlanıyor ses çıkararak. Ayıların üçü birden kutunun peşine koşuyor.

Anlamaya çalışıyorum. Acaba bilerek mi kutuyu yuvarlıyorlar diye. Büyük bir merakla bakıyorum.

Ne güzel oynuyorlar diye düşündüğüm sırada, omzuma bir şey dokunuyor iki defa. Dönüyorum.

Yaşı altmışın üzerinde, başında fötr şapka, bıyısız ve sakalsız bir amca. Elindeki bastonla omzuma dokunmuş.

Ben "Buyur Amca!", demeden gülümseyerek konuşuyor:

- Evlat iyi seyret!

Dönüyorum demir parmaklıkların arasından koşuşturan ayılara bakıyorum. Merak yön değiştiriyor. Bu defa "Amca neyi görmemi istiyor?" sorusunun cevabını görmeye çalışıyorum.

Ayılar koşuşturuyor. Ben ve Amca seyrediyoruz. Ortada cevap yok.

Aradan yuvarlanan konserve kutusunun karıştığı birkaç dakika geçiyor.

Cevap olduğunu bilmediğim görüntü başlıyor.

Ayılar boş kutu sebebiyle bir kavgaya tutuşuyorlar. Isırılan ayının acılı sesi çınlıyor. Çırpınışları ve fırsat bulup kurtulduktan sonra ısırıldığı diğer ayının feryadı duyuluyor.

Ben yüzümü ekşiterek bakarken omzumda yine tanıdık iki dokunma hissediyorum.

Amca bastonunu indiriyor.

- Evlat, diyor. İnsanın ayısı da böyledir. İçi boş şeyler için nasıl da can yakarlar...

Kör Mezarlar

KÖR MEZARLAR

Hafif bir rüzgâr esmekteydi. Güneşin ışıkları yeryüzüne kavuşuyordu fakat ayaz, bu yorulan ışıkların kalan son enerjisini de alıyor, güneşi sadece dünyayı aydınlatan bir lamba haline getiriyordu. Bu haliyle sadece kendi düşünceleri arasında bunalmış, her türlü varlıktan mahrum bir yaratığa benziyordu.

İplik fabrikasında çalışanlar için yapılan tek katlı, sırt sırta vermiş iki daireden meydana gelen evlerden bir köy olmuştu. Daha sonra okul yapılmıştı. Ardından da gelen misafirleri ağırlamak için önce misafir hane olarak düşünülen, sonra otele çevrilen üç katlı, geniş bir bina yapılmıştı. Köyün üç tarafı yüksek ağaçlarla çevriliydi. Ağaçların ön kısmında hantalca duran genişçe ve gri renkli binanın önünden bir pist uzanıyordu. Yapılmadan önce burası eski mezarlıktı. Üzerlerinde mezar taşları kalmamıştı. Çıkarılan kemikler, hiçbir dini tören yapılmadan büyükçe bir çukura konmuştu. Taş olmadığı için de halk arasında kör mezarlar deniyordu burası için.

Az önce hangardan küçük bir uçak çıktı. Kırmızı şeritleri olan kemik beyazı renkte bir uçaktı. Hantalca piste yöneldi. Sonra hızlandı. Pist kar zerrecikleri içinde kalmıştı. Hızlandıkça bu zerrecikler daha fazla etrafa savruluyordu. Pistin sonuna yaklaştı ve havalandı. Yarım bir tur attıktan sonra dağlara doğru yöneldi.

Pilot, içi yünlü deri bir ceket giymişti. Mikrofonlu kulaklığın bağlantıları arasından beyaz saçları görünüyordu. Uçağın içi sıcaktı.

Yolcu bölümü olan arka tarafta, kaşları çatık, gözleri nefret dolu, yüzü kırışık, altmış beş yaşın üzerinde bir adamın karşısında, giyimleri ve yüzleri birbirinin aynı olan, yirmi beş yaşlarında iki kız oturuyordu. Kızlardan biri saçlarını başının arka tarafına toplamıştı. Beyaz tenli, gözleri gibi siyah saçlıydılar. Üzüntülü bir halleri vardı. Saçlarını omuzlarına salmış olan kız derin bir "Of!" çektikten sonra, karşısındaki adama baktı. Anlamı pek belli olmayan bir bakıştı.

-Baba, dedi. Melek kalpli annem veremden öldüğünden beri karşılıklı oturup konuşamadık seninle. Zaten önceden de konuşamazdık hiç.

- İşlerden fırsatım olmuyor ki. Biliyorsunuz koşturup duruyorum. Bu kadar işi idare etmek kolay değil. Başına geçince görürsünüz.

- Biliyorum ama istesen zaman ayırabilirdin. Ablamın yanından döndükten sonra oturup biraz sohbet edelim. İnşallah ablam da iyileşir.

-Gebersin, dedi yaşlı adam kaşlarını iyice çatarak. Sanki kanınızdanmış gibi nasıl da candan "Abla" diyorsunuz.

-Kanımızdan olmayabilir ama o bize annemin hastalığı boyunca hem annelik, hem ablalık yaptı. Sana zararı mı dokundu ablamın. Senden para mı istedi, mirasına mı kondu, yanlış bir davranışı mı oldu. Sana ne yaptı ki bu kadar nefret dolsun ablama. Biliyor musun baba, diye devam etti saçlarını arkaya toplamış olan kız:

- Kendimi senin yerine koyup, her şekilde düşünüyorum ama senin ablama karşı duyduğum nefreti anlayamıyorum. Çok acımasız, çok duygusuz birisin. Bizi bile babalıyken babasız bıraktın. Bir gün gelip saçımı okşadın mı? Kapkara gözlerinden yaşlar akıyordu.

- Şimdi kalkmış ablama "Gebersin!" diyorsun. O bize sevgisini verdi. Sen ne verdin baba? Sen ne verdin?

- Neyinizi noksan ettim? Amerikalarda üstelik en iyi okullarda okuttum. En pahalı giyecekleri giydiniz. Bir dediğinizi iki yapmadım, daha ne yapayım. Geberdikten sonra da neyim var neyim yok ikinizin olacak. Daha ne istiyorsunuz? Yaşlı adam, cebinden sigarasını çıkarıp öfkeyle yaktı. Pencereden dışarıya baktı. Beyaz bulutların içinden geçiyorlardı yine. Arada sırada mavi fakat soğuk bir gökyüzü görünüyordu.

O ana kadar sessiz duran diğer kız, eğilip babasının elini tuttu.

- Babacım, maddi olarak her şeyi verdiğinin farkındayız. Sibel'in söylediği sevgi. Daha çok birlikte olsaydık, gülseydik, konuşsaydık. Birbirimize daha yakın olsaydık.

- Kızım, dedi yaşlı adam. Ben işle, siz ders çalışmakla meşgul iken daha fazla yakınlaşmamız mümkün olmadı. Olamazdı da. Kaç defa denedim. Ama ders çalışıyordunuz. Hızınızı kesmek istemedim. Ben istemez miydim sizinle el ele dolaşmayı, saçlarınızı okşamayı. Birkaç defa denedim hatırlayın. Tepki gösterdiniz. Sarılmama izin vermediniz. Dokunmaktan çekinir hale geldim. Hâlâ da öyleyim. Bundan şikâyet etmeye hakkınız yok.

Derin bir nefes çaktı sigarasından. Sonra devam etti:

-Siz vermediğiniz bir şeyi almaya çalışıyorsunuz. Ben de vermediğim bir şeyi almaya çalışıyorum. Yani suç varsa karşılıklı. İhmal varsa karşılıklı. Öyle bir hale geldik ki, sadece görevlerimizi yapmaya çalışıyoruz. Ne sizin ne de benim şikâyet hakkımız yok. Sevgi öyle bir şeydir ki verdiğiniz kadar alırsınız. Ölçüsü budur. Siz kendi hayatınıza gömüldünüz ben kendi hayatıma. Benim hayatımda sevgi yoktur. Çünkü ben sevgi görmedim. Sevgiyi yaşamadım. Ticarete merhamet olmaz. Karşınızdaki her insan merdivenin bir basamağıdır bunu öğrendim. Acımadım çiğnedim ben çiğnemesem birileri beni çiğneyecekti. Hepsisi bu.

Uçağın içi duman dolmuştu. Pilot bir düğmeye bastı. İçerideki hava bir müddet sonra temizlendi.

-Ben yalnız doğmuşum. Gerekirse yalnız ölmesini de bilirim. Ölmek için kimseye ihtiyacım yok. Bildiğiniz gibi annem beni yurda vermiş. Kim olduğunu bilmem. Babamı tanımam... Oradaki hayatın nasıl olduğunu da bilemezsiniz. Gelen her insana annem bu mudur, babam bu mudur diye bakmanın ne olduğunu bilemezsiniz. Hele gelenlerden hiç birinin anneniz ya da babanız olmadığını öğrenince nasıl yıkıldığınızı, bütün anne ve babalardan nasıl nefret ettiğinizi, bu nefretin bütün insanlara karşı duyulduğunu, sonunda bütün insanlardan nefret ettiğinizi... Yaşamadan bilemezsiniz.

Yaşlı adam sustu bir müddet. "Bilemezsiniz.", dedi kısık bir sesle. O anları yaşıyor gibiydi. Başını salladı sağa sola. Koltuğun yanındaki kül tablasında sigarasını söndürdü iyice ezerek. İşaret parmağı ile açık duran kapağına dokundu ileriye doğru. Kapak kapandı.

-Ablanıza gelince. Evliliğimin ilk beş yılı çocuğumuz olmadı. Anneniz çocuk istiyordu. Yuvadan aldık biliyorsunuz. O zamana kadar benimle ilgilenen, beni seven anneniz, bütün ilgisini ve sevgisini ona verdi, benden uzaklaştı. O uzaklaştıkça ben de uzaklaştım. Aynı evde yaşayan iki yabancı olmuştuk neredeyse. Sonra siz dünyaya geldiniz. Belki değişir diye bekledim. Artık geri dönüşü yokmuş uzaklığın, değişmedi. Bedenen ne kadar yakın olursak olalım, aradaki uçurum gittikçe büyüyordu. Ablan, annenizin sevgisini benden çaldı. Hayatımda ilk defa sevilmiştim. Onu da benden o aldı. Ondandır nefret ediyorum ve edeceğim.

-Babacım, diyerek tuttuğu eli öptü. Ablam ölüm döşeğinde. Onun suçu yok ki ondan nefret ediyorsun. Bize annelik yaptı. Sevdi bizi kanımızdan olmadığını bildiği halde canından saydı. Destekledi. Hep seni haklı, bizi haksız çıkardı. "Öl!" desen senin için ölecek kadar da seni seviyor biliyor musun?

Yanaklarından yaşlar akıyordu. Hıçkırıyordu.

-Tibel bir şeyi unuttu baba, dedi Sibel. Sen onu yuvadan aldığı için sana minnettardı hep. O benim gerçek babamdan öte dedi hep, senden bir sevgi kelimesi bile duymadan. O olmasaydı kim bilir ben ne olmuştum diyerek minnettarlığını ifade eden de ablam. Hele annemi nasıl sevdiğini anlatmaya imkân yok. Resmini her gördüğünde "Benim meleğim!" diyerek sessizce ağladığını kaç kez gördüm. Sen canınız kanınız değil diyorsun. Candan ve kandan başka nasıl olunur söyler misin?

Babasının yüzüne acıyarak bakıyordu.

-Eminim sen ablam öldükten sonra gazeteleri düşünüyorsunuzdur. "Büyük İş Adamlarımızdan Kazım Poturcuoğlu'nun Evlatlığı Vefat Etti" diye yazacaklar büyük puntolarla, isminin reklamını yapacaklar. Merak etme.

Kazım Bey, bir sigara daha çıkardı içini çekerek. Susmayı tercih etti. "Zaten bir uçurum var." Başını çevirip bulutlara, gökyüzüne, arada pencereye yaklaşarak aşağılara bakıyordu...

Hastane yeşillikler arasında, yüksekçe bir yerdeydi. Kazım Bey ve kızları, yuvarlak havuzu dönüp tam kapının önünde duran arabadan, şoförün aceleyle inip kapıyı açmasından sonra indiler. Hastanenin dışı, çevreye uymuş gibi yukarıdan aşağıya kalın yeşil ve kemik beyazı ile boyanmıştı. Cam kapıyı iterek içeri girdiler. Ağzlarından buhar çıkmıyordu artık.

Kimi ziyarete geldiklerini öğrendikten hemen sonra.:

-Ben sizi götüreyim, dedi güler yüzlü hemşire. Önlerine düştü. Sedyelerin sığabileceği büyük asansöre bindiler. Üçüncü kattaydılar. Kemik beyazı renkte yağlı boyayla boyanmış duvarlara ara ara konmuş çerçeveler vardı. Sahibi meçhul bir hemşire parmaklarını dudaklarına götürmüş "Sus!" diyordu. Koridora sessizlik hâkimdi. Kimseler yoktu. Hemşire açık bir kapının önünde durdu. Siz bekleyin dercesine dönüp baktı. İçeri girdi. Birkaç saniye geçmeden dışarı çıktı.

-Buyurun, dedi sessizce ve odayı eliyle göstererek.

Sibel ve Tibel önde içeri girdiler. Kazım Bey isteksizdi. "Kızlar olmasa beni buraya kimse getiremezdi.", diye düşünüyordu.

Tek kişilik bir odaydı. Bir yatak vardı çarşaf ve üzerindeki nevresim süt beyazıydı. Üzerinde alabildiğince zayıf, uzun ve sarı saçlı biri yatıyordu. Gözleri kapalıydı. Sık sık nefes alıyordu. Yanında serum şişesi takılı olan metal bir ayak vardı. Oksijen maskesi takılıydı. Odada nefes sesi yankılanıyordu

Tam karşısında vişneçürüğü renginde açılıp kapanabilen bir divan vardı. Beyaz ayaklı iki sandalye kapının yanında duruyordu. Kenarlara çekilmiş tül perdelerin ortasındaki pencereden üzerleri karlı çam ağaçlarının üst dalları görünüyordu. Gökyüzü en berrak mavisine bürünmüştü. Bulutsuzdu. Aceleleri varmışçasına uçan tek tük kuşu n geçişleri dışında hareket yoktu dışarıda.

Kazım Bey tam kapıda durdu. Bakışları ilgisizdi. Sibel yatağın karşısına geçip ablasına bakıyordu. Kirpikleri ıslaktı. Tibel, Sibel'in yanına geldi. Birkaç saniye ablasına baktı. Sonra sandalyelerden birini alarak yatağın sağ yanına koydu. Ses çıkarmamaya dikkat ediyordu. Ablasına doğru çevirdiği sandalyeye oturdu. Nevresimin üzerindeki kemiklerine kadar incelmış ele uzattı titreyen elini. İncitmemeye çalışarak avucunun içinden tuttu. Soğuktu. Bir an irkildi. Yüreği bu kadar sıcak olan birinin eli bu kadar soğumamalıydı." diye düşündü.

Sessizce hastaya bakan hemşire, Kazım Bey'e dönerek alçak sesle:

-Ela Hanım ilacın etkisinde. Fazla acı çekmesin diye veriyoruz. Ben Doktor Bey'e geldiğinizi haber vereyim, diyerek dışarı çıktı.

Sibel ayaktaydı ve Ela'yı seyrediyordu. Babasının ayakta durduğunu fark edince, eliyle işaret ederek divanı gösterdi. Kazım Bey, sırayla kızlarına baktı. Sonra sessizce divana geçip oturdu. Kaşları çatıktı. Sibel kapının yanındaki sandalyeyi alıp, Ela'nın sol tarafına koydu ve oturdu.

Ela çok hızlı nefes almaya devam ediyordu. Sol eliyle elini tuttu. Başparmağı hafifçe okşuyordu ablasının elini.

Beyaz önlüğü ve gülümseyen yüzüyle doktor içeri girdi.

-Hoş geldiniz, dedi Kazım Bey'e bakarak, Nasılsınız?

-Teşekkür ederim, iyiyim.

-Ela Hanım'dan tam ümidimizi kesmiştik ki, yeni bir antibiyotik haberini aldık ve İngiltere'den getirttik. Bu sabah seruma katarak vermeye başladık.

-Ablam iyileşecek mi yani Doktor Bey, dedi sevinçle yerinden kalkarken Tibel.

-Sanıyorum üç dört gün içinde etkisini göreceğiz. Etkili olup olamayacağını kültür sonucu gösterecek. O da iki güne belli olacak. Sabah kültür aldık ve yeni ilaçla deneyeceğiz.

Sibel'de Tibel gibi gülümseyerek Ela'ya baktı. Gözlerinde ümit ışıkları dolaşmaya başlamıştı.

-Etkili bir ilaç mıymış, kesin miymiş tedavi ettiği, diye soran Sibel'e dönen doktor:

-Aldığımız bilgilere göre kesin etkiliymiş. Mycobacterium tuberculosis bakterisi bu hastalığın mikrobu. Denediğimiz bütün antibiyotiklere dirençli çıktı. Bu yeni tür bir antibiyotik olduğundan dirençli olmaması gerekiyor. Çok ümitliyiz. Ela'nın elini tuttu.

-Dün çok ateşlenmişti. Bu gün iyi, ilaç etki etmeye başladı diye düşünüyorum. Allah'tan ümit kesilmez.

Kazım Bey'e dönerek:

-Müdür Bey sizinle görüşmek istiyordu, müsait olduğunuzda yanına uğrarsanız, dedi. Kazım Bey yerinden kalktı:

-Şimdi uğrayayım, dedi ve dışarı çıktı.

Sibel, doktorun yanına geldi sevinçle:

-Bize çok güzel bir haber verdiniz sağ olun Doktor Bey. Tibel'e dönerek:

-Biz babamla dönmeyelim birkaç gün kalalım ablamın yanında ne dersin?

Tibel, Doktora dönerek:

-Kalabilir miyiz? diye sordu, başıyla da "Evet!" deyin dercesine işaret ediyordu. Kaşları yukarı kalkmıştı.

-Elbette, dedi doktor. Hemşire Hanıma gerekeni söylerim. Burada da, yandaki odada da kalabilirsiniz. Boş şimdilik.

Ela Hanım için de büyük bir moral olur. Çok ihtiyacı var.

-O zaman kalıyoruz, dedi gülümseyerek Tibel. "Üzülmeyin. Ben çok ümitliyim.", diyerek çıkan doktorun arkasından sevgiyle baktı. İçinde ılık bir şeyler dolaştı.

-Kalabildiğimiz kadar kalalım. Yapacak işimiz yok nasılsa, dedi Sibel. Ela'nın saçlarına uzanıp okşadı. Tibel, pencereye doğru yürüyüp dışarıya baktı. "Ben aşağı inip Salim Efendiye bavulları yukarı getirmesini söyleyeyim. İçinden gerekli olanları alırız. Başka bir şey lazım olursa yarın bir ara gidip alırız." Sibel başıyla onayladı.

-Sadece yeşil bavul yeter, dedi. Ela'nın saçlarını okşamaya devam ediyordu.

"Uyandırmayayım." diye düşündü ve pencerenin yanına gidip dışarıya baktı. Tibel henüz aşağı inmemişti. Araba dışarıda, Salim Efendi de içinde duruyordu. Bir müddet sonra Tibel görüldü. Montuna sarılmıştı sıkıca. Arabanın yanına giderken Salim Efendi arabadan çıktı. Tibel hızlı adımlarla geri döndü. Salim efendi de ardından bagajdan çıkardığı yeşil büyük valizi tekerleri üzerinde yürüterek binaya doğru geldi.

-Tamam, dedi Kazım Bey. Geleceğiniz zaman telefon edersiniz uçak gönderirim. İstedığınız kadar kalın. Bana dokunmayın yeter.

Sibel, Kazım Bey'e sarıldı.

-Canım babacım. Ablama çok büyük bir moral olacak. Bir şeye ihtiyacımız olmaz. Seni haberdar ederiz.

-İyi yolculuklar Baba, dedi Tibel biraz soğuk sarılarak. Kolay affedemiyordu kardeşi gibi.

Kazım Bey odadan çıkıp gitti. Pencereden el salladı Sibel araba hareket ederken. Kazım Bey sadece elini kaldırıp indirdi. Araba uzaklaştı. Bir inilti ile ikisi de geri döndü. Ela kımıldamıştı. Gözleri kapalıydı. Tibel, odanın lambasını yaktı. Hava kararmaya başlamıştı. Gelip sandalyesine oturdu ve Ela'nın elini tuttu. Bir iki denemeden sonra Ela gözlerini açtı. Kısa bir şaşkınlık anından sonra gülümsemeye çalıştı. Gözleri parlamıştı.

-İyileşinceye kadar yanındayız artık. Merak etme ablam, dedi Sibel. Ela gülümsemeye çalıştı gözlerinden iki damla yanaklarına süzülürken.

-Canlarım, diyebilirdi sessizce. Gözleri kapandı. Dudaklarında hafif bir gülümsemenin izleri vardı.

-Rahat uyu Ablacım, derken tuttuğu eli öptü Tibel. Yarın daha iyi olacaksın. Ela, Tibel'in elini sıkmaya çalıştı. Sonra sık nefeslerine devam ederek uykuya daldı.

Gece boyunca nöbetleşe yanında kalmışlardı. Zaman zaman gözlerini açan Ela, yanında Sibel'i ya da Tibel'i gördükçe daha mutlu gülümsüyordu.

Güneş doğmaya başladığında sıra Sibel'deydi. Pencereden güneşin doğuşunu izliyordu. Karanlık bulanıklaşmıştı önce. Sonra gökyüzünde değişim başlamıştı. Yıldızlar azalmış, güneşin doğacağı tarafta lacivertten maviliğe, sonra da dağların tepelerinde kızıl renge dönmüştü. Kızılık gittikçe sararmış ve güneş görünmüştü. Tam o anda Sibel bir ses duydu:

-Canım, diyordu Ela kısıp bir sesle. Beni yalnız bırakmayacağınızı biliyordum...

Sibel gelip sandalyeye oturdu sesi duyar duymaz. Ela'yı yormamak için de iyice yaklaşmıştı yüzüne. Gülümsüyordu.

-Ablacım, hep yanındayız. Burada kalacağız yeter ki sen iyileş. Döndük artık. Bir daha gitmeyeceğiz.

Ela, Sibel'in elini sıkmaya çalışırken:

-Sağ olun, dedi.

-Sen dinlenmene bak Ablacım, konuşacak o kadar çok şeyimiz var ki. Ama önce iyileş. Yeni bir ilaç getirmişler. O sana çok iyi gelecek. Dün başlamışlar vermeye. Bak etkisini gösterdi bile. İyileşeceksin. Şimdi uyu. Biz buradayız yorma kendini.

-Peki, dedi Ela. Yine gülümsedi. Sibel'in elini sıkmaya çalıştı. Sonra gevşedi parmakları. Uyudu.

Ela gittikçe düzeliyordu. İyileşme belirtileri yavaşta fakat iyileşiyordu. Hastanedeki dördüncü günleriydi. Sabah erken kalkmışlardı yine. Kahvaltı yapmışlar, Ela'nın iki yanına oturmuşlardı. Büyük bir sevgiyle yüzüne bakıyor, avuçlarının içine aldıkları Ela'nın ellerini hafifçe okşuyorlardı.

**

Doktor kapıyı çaldıktan sonra içeri girdi. Kötü bir haber verecekmiş ve bunu nasıl söyleyeceğini düşünüyormuş gibi bir hali vardı. Ela'ya baktı. Uyuyordu.

Sol eliyle bir parmağını gösterirken diğer eliyle de kapıyı gösteriyordu:

-Bir dakika gelir misiniz? dedi sessizce.

Kızlar birbirlerinin gözlerine baktılar anlamaya çalışarak. Sonra doktorun ardından Ela'nın ellerini yavaşça bırakarak odadan çıktılar. Ela'nın yüzündeki mutluluk duruyordu hâlâ.

Yandaki odaya giren doktorun peşinden girerken kendilerine çaresizce bakan hemşireyi gördüler.

Anlamsızdı her şey. Doktor:

-Buyurun oturun, dedi. Oturdular ve anlamaya çalışan gözlerle Doktora baktılar. Genç bir Doktordu. Otuz beş yaşlarında vardı. Yakışıklıydı. Adı Ertuğrul idi. Zayıf ve gözlüklüydü. Esmer tenine uygun siyah dalgalı saçları vardı. Konuşması çok düzgündü. Hep kitap diliyle konuşurdu. Hareketleri ve söyledikleri güven veriyordu. Kendinden emin bir tarzı vardı.

- Hayatın bazen çok kötü sürprizleri olur. Nasıl söyleyeceğim bilemiyorum.

Dudaklarını hafifçe ısırıp Ertuğrul Bey.

- Sabah haberlerde dinlemişler. Babanız bir kaza geçirmiş.

- Kaza mı geçirmiş babam? diye atıldı Sibel. Ayağa kalkmıştı.

- Bir şey olmuş mu babama?

- Babanızın uçağı kör mezarlar denilen bir mevkide düşmüş.

- Babam!

- Üzgünüm. Başınız sağ olsun. Pilotun ve babanızın cesedi bulunmuş.

Tibel de Sibel gibi şaşkındı. Başını önüne eğdi. Saçları yüzünü kapamıştı. Gözlerinden düşen yaşların yeri ıslattığı görülüyordu. Üşüyordu. Koskoca dünyada yalnız kalmış gibiydi. Birkaç kelime döküldü ağzından:

- Babam öldü mü şimdi? Babam öldü mü?

Doktor derin bir nefes çekti. İçinden "Evet.", diyordu. Başıyla tasdik etti.

-Hayat bu. Doğumlar ölüm içindir. Doğanlar ölür. Bunu değiştirme gücümüz ve yetkimiz yok. Ve her ölüm bir sebebe bağlanır. Bunda da kimsenin suçu yoktur. Allah günahlarını affetsin. Şirketin avukatlarını arayıp durumla

ilgilenmelerini söylemelisiniz. Bu öncelikle yapmanız gereken şey. Sonra düşünmeniz gereken bir konu daha var. Ela Hanım. İlaça olumlu tepki veriyor. Sizlerin de burada olmanız onu manevi olarak güçlendiriyor. İyileşinceye kadar ona söylememelisiniz. Üzülmemeli. Siz de üzüntünüzü belli etmemelisiniz.

Doktor, şaşkınlık, kızgınlık ve hüznün karışımı bakışlara aldırmadan devam etti:

-Ela Hanım, ilişkilerinizden bahsetmiş hemşire hanıma. Babanız iş adamı. Büyük iş adamları da ailelerini de bir iş gibi görmeye başlamış. Bir kitapta okumuştum. Bu sebeple ihmal ederlermiş. Anlamaya çalışın ve hatalarını affedin.

Doğruysa, babanız ve pilot için yapacak bir şey yok fakat Ela Hanım için yapılacak şeyler henüz bitmedi.

Sibel'in telefonu çaldı. Şirketten arıyorlardı.

Kazım Beyin vefatının üzerinden bir yıldan fazla zaman geçmişti.

Salon çok kalabalıktı. Müzik sustu. Üzerinde kırmızı yakalı cübbe olan nikâh memuru, beyaz renkli ipek örtülü masanın üzerindeki mikrofonu almadan önce önündeki deftere baktı. Mikrofonu aldı ve geline dönerek sordu:

-Kazım kızı Tibel, hiçbir etki altında kalmadan Ertuğrul KOÇAN'ı eş olarak kabul ediyor musunuz?

Tibel, mikrofonu ağzına yaklaştırıp:

-Evet, dedi gülümseyerek. Ertuğrul Bey'in gözlerinin içine bakıyordu.

Salondakilerden önce Sibel ve Ela alkışlamaya başladı. Yüzlerinde mutlu bir gülümseme vardı üçünün de.

Türkçe Üzerine

Merhaba dostlar,

Belki branşım gereği, belki konuştuğum dil olduğu için, belki başka dillerde bu güzellikleri bulamayacağıma inandığım için Türkçeyi çok seven biriyim.

Bu sebeple de yazılarımda, şiirlerimde veya hikâyelerimde, öztürkçe denilen fakat Türkçe bile olamayan kelimeleri kullanmamaya çalışırım. Bazı kelimeler toplumumuz tarafından kabul gördüğü ve farklı anlamlar yüklendiği için kullandığım oluyor. Bilirsiniz, bir sebeple Agop Dilaçar'ın (Yazılarına ve kitaplarına A. DİLAÇAR diye isim koyardı) başkanlık ettiği Türk Dil Kurumu'na bir zamanlar hâkim olanların, öztürkçe diye ortaya attıkları uydurmaca kelimelerle, Türkçemiz anlam bakımından yozlaştırılmaya, fakirleştirilmeye çalışıldı. Ahenk ve ses bakımından da kuru bir dil olması için gereken yapıldı. Bu konuyu bir başka yazımda incelemeyi düşünüyorum.

Hani "Türkçe ağızda anamın sütüdür." demiş ya şair, işte Türkçe öyle bir süttür ki içmeye doyum olmaz. Hele tadını aldıktan sonra hayranlık duymamak mümkün değil.

Türkçeye bu güzelliği veren, her kelimeye yüklenen anlam zenginliğidir. "Elastiki bir dil, ne tarafa çekersen çekilir." deriz zaman zaman. Dünyanın anlam bakımından en zengin dilidir Türkçemiz. Başka hangi dilde bir kelimenin yüz eli altı tane anlamı olabilir ki? Bir kelimenin bu kadar anlamı olur mu diye sorduğunuzu duyar gibi oldum. "Düşmek" kelimesinin anlamlarını sayın bakalım kaç tane bulabileceksiniz. Ya da "Kırmak"

Konuşmaya başlayan çocukların Türkçe ile ilgili tavırlarına ve buluşlarına dikkat ettiniz mi bilmiyorum. Kendince kelimeler bulur ve söylerler. Sizce bir merdivene yakışacak en güzel isim nedir? Çocukça, ama ben çok tatlı bir çocuktan duyduğumu söyleyeyim. "In in" Bu kelimeyi duyunca hem hayran kalmış, hem çok gülmüştüm. Söylemekte zorlandıkları kelimeler yerine anında bir şeyler bulur söylerler. Siz söylemeden ben söyleyeyim "Çık çık." da diyebilirdi. Neden in ini tercih etti. Kolay söyleniyor diye mi acaba?

Türkçe öyle bir dil ki, konuşmadan da anlatılır. Bir bakışla, küçük basit bir hareketle ya da hiç hareket etmeden ne kadar çok şey anlatırız. Karşımızdaki içinden hemen bu hareketi cümle haline getirir. " Beni seviyor!" Oysa öyle bir söz söylenmemiştir. O bakışlar yok mu, o bakışlar? Şaşkınlığın, kabullenememenin söylenişine bakın:

Şakaklarıma kar mı yağdı ne var?
Benim mi Allah'ım bu çizgili yüz?

Yaşlanmayı bu kadar güzel ifade eden dil zaten, ancak ve sadece Türkçe olabilir.

Şair sevgiliyle parka gittiğini hayal eder. Yine oraya hayalinden iki salıncak kurar. Birine bindirir sevdalısını ve sallamaya başlar. Gönlü sevdalısının yüreğindedir artık.

" Bahçeye de kurdum çifte salıncak
Yar gidip... yar gelip sallanacak."

Bu beyit okununca da okuyanlar sallanan bir salıncak ve üzerinde bir sevgiliyi beyninde nasıl canlandırmaz. İşte Türkçe budur. Tadına bir türlü doyamadığım anamın ak sütü. Sağlıkla kalınız efendim.

Hassas Noktalar

Milletlerin birlik ve beraberlik içinde kalabilmeleri için mensuplarının uymaları gereken kurallar vardır. Bizler bu kurallara uymadıkça, fert olarak üzerimize düşenleri yapmamış oluruz.

Mukaddesler vardır milletlerde. Bu mukaddeslere her şartta dokunulmaması gerekir. Bunlara dokunanların söylediklerini anlamadan, aman ne güzel demek, alkışlamak da dokunanla eşit bir davranış şeklidir.

Devletlerin kurumları vardır. Kurumlar kalır, o kurumlarda çalışanlar devamlı değişir. Çalışanların birileri, dört dörtlük davranırken, birileri farklı davranabilir. Neticede insan faktörü söz konusudur. İnsanın yaptığı hatalardan dolayı kurumları yıpratmak, millete hiç bir şey kazandıramayacağı gibi, fert olarak da kimseye bir şey kazandırmaz.

Cehaletin ifadesinden başka bir şey değildir bu tür davranışlar.

Bir milletin bölünmez bütünlüğü hassas noktasıdır. İdare edildiği sistem hassas noktasıdır. Genelin konuştuğu dil, genelin inandığı inanç gibi, bayrak gibi mukaddesler uğrunda hayatlarını verenler, şahadet mertebesine erenler yahut gazi unvanını şerefiyle taşıyanlar da hassas noktalarıdır.

Bunlara dokunmaya, laf söylemeye kimsenin hakkı yoktur ve olamaz. Suç işleyen varsa er ya da geç gereken cezayı almıştır ve alır. Kişilerin işlediği suçlar kurumları bağlamaz ve kurumlara mal edilemez.

Türk Silahlı Kuvvetleri yani Türk Ordusu, Türkler var olduklarından beri, kurdukları yüz altmış bir devlette yaptıkları gibi, milletin onurunu, namusunu, şerefini, hürriyetini korumak, devletin bekasını sağlamak için gereken neyse yapmışlardır ve yapacaklardır.

Bizler, bazı şeyleri eleştirebilmek için öncelikle üzerimize düşen görevleri tam yapmalıyız.

Hırsızın hırsızlığı eleştirmesi gibi yapmacık davranışlar sadece kişilik zafiyetlerimizi ortaya koyar.

Türkiye'miz çok büyük bir tehdit altındadır. Bölünmekle burun burunadır. Hala başımızı gömdüğümüz kumlardan çıkarma vakti gelmediğini sanıyoruz.

Bilmemiz gereken şey, tarih boyunca kurduğumuz bütün devletler, dış desteklerle bölünerek yıkılmışlardır. Bizim millet olarak zaafımız kendi bütünlüğümüzdür. Bir müddet sonra onu korumayı unuturuz. Bölünür, başkalarına yem oluruz her parça olarak. İnanmıyorsanız tarihteki devletlerin yıkılışlarını araştırın.

Hassas noktalara dokunmak, onların değerlerini düşürmek, yapılması gerekenleri yaptı diye kurumları suçlamak Türkiye Cumhuriyetine balta vurmaktır.

Gerek fert olarak, gerek yazılı ve görsel basın olarak ki internet buna dâhildir hepimize düşen görev, hassas noktalara dokunanları ikaz etmek, cevabını vermektir.

Bu yazıyı okuyan herkesten özellikle istediğim şey, okuduğunuzu anlamadan alkışlamamaktır. Anlamadan alkışlamak da yazanlar kadar bu milletin geleceğine zarar vermektedir.

Türkistan

Doğu Türkistan

Doğu Türkistan'da yaşayan Müslüman Türkler, yaklaşık olarak iki yüz elli yıldır Çin'in hâkimiyeti altındadır. "Çinlilerin SINCANG adını verdikleri bu Türk topraklarında yaşayanlar, Mao nun iktidara gelmesinden sonra asimile olmayı kabul etmedikleri için, bu topluluğun fiziksel olarak imhasına yönelmişlerdir.

1949-1952 yılları arasında iki milyon sekiz yüz bin, 1952-1957 yılları arasında üç milyon beş yüz dokuz bin, 1958-1960 yılları arasında altı milyon yedi yüz bin, 1961-1965 yılları arasında da on üç milyon üç yüz bin kişi ya Çin ordusu tarafından, ya da uygulanan sistem gereği açlık, kıtlık ve hastalıktan dolayı ölmüştür. Bununla yetinilmemiş, Bu bölgeye Çinli nüfus yerleştirilerek, Müslüman Türk oranı %75 iken, bu oran % 40 lara düşürülmüştür.

Uygur Türkleri köylere sürülürken, Çinliler şehirlere yerleştirilmiştir. Türklerin Çinlilerle evlenmeye zorlandırılması da asimilasyonun farklı bir boyutu olmuştur.

Bununla da yetinilmemiş, Doğu Türkistan topraklarında nükleer denemeler yaparak çocukların sakat doğmaları sağlanmıştır. İki yüz on bin Türk, nükleer denemeler sonucu ölmüş, binlerce Türk de kanser gibi hastalıklara yakalanmıştır.

1997 yılı dört şubatında mübarek gece olması sebebiyle bir mescitte toplanan kadınlar Kur'an okurken, saçlarından sürüklenerek karakollara götürülmüş, mahallelinin istemeleri üzerine işkence ile öldürülmüş üç kadının cesedi toplananlara verilmiştir. Bunun üzerine çıkan olaylarda iki yüz Türk hayatını kaybetmiş, dört bine yakını da kamplara kapatılarak her türlü işkenceye maruz bırakılmıştır. Aynı yılın 8 Şubat sabahı ise bayram namazı için toplanan halkın namaz kılmaları engellenmiştir...

Liste günümüze kadar uzayıp gelmektedir.

Bilindiği gibi, Çin'de iktidara gelir gelmez bütün camilerin yıkılmaları emrini veren Mao Marksist felsefe ile yetişmiş, onun kültür ayağını temsil etmiştir. Karl Marx Das Kapital adlı eserini Charles Darwin'e ithaf etmiştir. Darwin de bilindiği gibi insanların yaratılmadığını, maymunlardan tekâmül sonucu oluştuğunu söyler. Bu bir teoridir. Teoriler ispatlanmamış fikirlere. Oysa, benzer konuda Mendel kanunu vardır. Yavrular ebeveynlerinin özelliklerini taşıyor düşüncesi ispatlanmış ve kanun haline gelmiştir. Buna rağmen hâlâ bu düşüncenin peşine koşanlarımız vardır. Mao da bu inançsız felsefenin gereği, inanca düşmandır. Dolayısıyla Müslüman bir Türk toplumuna elbette düşman olacaktır. Yok etmeye çalışacaktır.

Birleşmiş Milletlerin soykırım tanımına tamamen uyan Çinin bu davranışları karşısında Birleşmiş Milletlerin de sesi çıkmamaktadır.

Türkiye olarak biz ne yapabiliriz diye sorarsanız bilmiyorum derim. İş adamlarımız ürünlerini en ucuz şekilde Çin'de üretilip Türkiye'de satmakta iken, ticari ilişkilerimiz her geçen gün büyümekteyken, bunları bir kenara atar mıyız, "Katliamlara son verin!" der miyiz? Bana göre gerçek anlamda diyemeyiz. Belki şöyle olabilir, Çinli yetkililerle bir ön görüşme yaparız, "Toplumumuza mesaj vermek için bazı şeyler söylemek zorundayız. Bu söyleyeceklerimiz gerçek değildir. Dikkate almayınız lütfen" diyebiliriz, sonra da bağırabiliriz. "Ey Çin, derhal katliamlara son ver!" Milyarlık nüfusuyla Çin'e kafa tutacak halimiz de gücümüz de yok. Kendi dertlerimizle boğuşuyoruz bildiğiniz gibi. Keşke, İstanbul'daki bir sözümüzle Fransa'da yasaklar uygulayabildiğimiz dönemlerin gücüne bugün de sahip olsaydık.

Gerçek anlamda bağırarak n'olur ki. Çin'in bizden korkusu mu var. Yani ne yaparsak yapalım, Türkiye olarak bir sonuca ulaşmamız mümkün değil. Yapsak yapsak Çin mallarını protesto edebiliriz. Türkistan kongresi yönetici ve üyelerine Türk pasaportu verebiliriz. Fakat en etkili başarılabilsen, yapmak istersek ve yaparsak Birleşmiş Milletleri harekete geçirebilirsek bir sonuca yaklaşmak mümkün olur. Onun dışında yapabileceğimiz bir şey olmadığı gibi yapacaklarımız da afakî olur.

Biliyorum ki Merhum Doğu Türkistan Cumhurbaşkanı İsa Yusuf Alptekin'in kemikleri sızlamaya devam edecek. Allah, gayretlerinde Dünya Uygur Kongresi Başkanı Rabia Kader'e yardımcı olsun.

Sağlıkla kalınız.

Özür Diliyorum

Orta Asya'nın steplerinde, yaylalarında mutlu bir şekilde yaşarken, iklim değişikliği sonucu mecburen ve zaman zaman dünyanın çeşitli bölgelerine göç ettiğim için suçluyum. Özür diliyorum.

Tek Tanrılı Gök Tanrı dinine inanmamdan dolayı İslamı kabul ettiğim, Hıristiyanlığı reddettiğim için suçluyum. Özür diliyorum.

Eziyet ve zulmün kol gezdiği Anadolu'ya geldiğim, buradaki insanlara ayırım yapmadan hizmet verdiğim gibi, gidip yerleştiğim bölgelere, fedakârlığı, insanlığı ve insanca yaşamayı, mertliği, medeniyeti götürdüğüm ve öğrettiğim için suçluyum. Özür diliyorum.

Yıkanmasını bilmeyenlere yıkanmayı, sabun kullanmayı, peştamalla gezenlere pantolon giymeyi öğrettiğim için suçluyum. Özür diliyorum.

Bekâret kemeri takılıp çoğu kadınlar yakılırken cadı diye, yanı başımda oturduğum, önemli kararlarda kadınlara danıştığım ve bunu dünyaya öğrettiğim için suçluyum. Özür diliyorum.

Matematikten astronomiye, tıptan coğrafyaya kadar her konuda dünya medeniyetini geliştirdiğim, Pastör'den yüzlerce yıl önce "Hastalıklar, insandan insana küçük tohumlar vasıtasıyla yayılır." diyerek mikrobu tarif ettiğim için suçluyum. Özür diliyorum.

Bir çağı yıkıp başka bir çağ başlattığım için, korumam altındaki insanlara yapılan saldırıları engellemek için yirmi iki milyon kilometre karelik bir alana, Anadolu topraklarını sağarak hizmet götürdüğüm, taşıyamayacağım bir yükü yüz yıllar boyu taşıdığım ve buralara hâkim olduğum için suçluyum. Özür diliyorum.

Tarihim boyunca savaş esirlerine insanca davrandığım için suçluyum. Özür diliyorum.

Yorulduğum bir anda "Fırsat budur" diyerek başlatılan bütün dünya devletlerinin saldırısına karşı koyup, Anadolu'yu savunduğum için, İstiklal Savaşını kazandığım için suçluyum. Özür diliyorum.

Haçlı seferlerine karşı koyarak Arap dünyasını yok olmaktan kurtardığım, Arapların İngilizlerle birleşerek ihanet etmelerinden rahatsızlık duyduğum, tarihim boyunca iyilik yapıp bağırma bastıklarımın darbe yediğim için suçluyum. Özür diliyorum.

1829 da Mora yarım adasında yirmi bin Türkün öldürülmesi ile başlayan katliamlara, soykırımlara benzer davranışlarım olmadığı, Doğu ve Güneydoğu Anadolu'da Ermenilerin katliamlar yapmış olmasına rağmen, soykırım yaptın iddiasını anlayamadığım, doğrusunu anlatamadığım için suçluyum. Özür diliyorum.

"Türklerin kanı kirlidir." diyen birinin ardından topyekûn olarak " Hepimiz Ermeniyiz." diyemediğim için suçluyum. Özür diliyorum.

Ruanda'da on milyon Ruandalıyı öldüren Belçikalılar, Afrika'da üç yüz bin insanı öldüren İtalyanlar, bir buçuk milyon Cezayirliyi katleden Fransızlar, yirmi bir milyon insanı kurşuna diken Almanlar, iki yüz elli bin Almanın ölümüne sebep olan Danimarkalılar, otuz bin insanını öldüren İspanyalılar, yedi yüz küsur bin Aborjini katleden İngilizler, 1917-1920 li yıllarda yedi yüz bine yakın Müslüman Türk'ü öldüren, Türkmenistan'da katliamlar yapan Ruslar, katlettiği sayısı bilinmeyen Kızılderililer dışında, nükleer silah kullanarak Japonyada yüz binleri öldüren ve bir o kadarını da sakat bırakan, aynı zamanda sadece Irak işgali sebebiyle altı yüz elli bin insanın ölümüne sebep olan Amerikalılar gibi medeni olamadığım için suçluyum. Özür diliyorum.

1920'li yıllarda başlayıp günümüze kadar gelen Irak Türk katliamlarında, Kıbrıs'ta, Bosna-Hersek'te, Çeçenistan'da, İran Azerbaycan'ında, Hocalı'da, Doğu Türkistan'da ve sayamadığım yüzlerce yerde Türk ve Müslüman olarak yeterince katledilemediğim için suçluyum. Özür diliyorum.

Medeni ve dost devletlerin dostça gayretlerine rağmen, hâlâ Anadolu toprağını bölüp parçalayamadığım, Türk ve Müslüman kimliğimden gurur duyduğum, bu kimlikten vazgeçip AB'ne bölünmüş ve Hıristiyan bir Avrupalı olarak giremediğim için suçluyum. Özür diliyorum.

Dünya Türk siyasi ve ekonomi birliğini kurmak düşüncesinde olduğum, Anadolu topraklarını içinde onlarca kepçe dolaşan bir kazana benzettiğim, fırsat bulup da gözümü yarınlara çeviremediğim için suçluyum. Özür diliyorum.

Dünyanın herhangi bir yerinde Türk ve Müslüman birinin acısıyla sadece yüreğim yandığı, başka bir şey yapamadığım için suçluyum. Özür diliyorum.

Adı medeni olan milletlere insanlığı yeterince öğretmediğim için suçluyum. Özür diliyorum.

Turgut UZDU

Gülümse

Gülümsemek sihirdir aslında. Büyüdür.

Gelin bugün bir oyun oynayalım. Bütün gün, ne olursa olsun gülümseyelim. Ne kaybederiz ki? Hadi bu gece yatarken de gülümseyerek yatalım. Ne dersiniz?

Biliyor musunuz gülümsemek dudaklardan ruha yansır. İçiniz rahatlar. Kendinizi neşeli, keyifli, biraz da vurdumduymaz hissedersiniz. Sıkıntılar, dertler, söylenen ve sizi sinirlendirecek sözler unutulur. Gözleriniz bile etrafına gülümseyerek bakar.

İşyeriniz mi var. Bütün içtenliğinizle gülümseyerek müşteriyi karşılayın. Memur musunuz, işinizi somurtarak da yapabilirsiniz ama bugün bir ayrıcalık yapın ne olur. İşinizi yaparken de gülümseyin. Ne kaybedersiniz. Bugün somurtmayı, aksiliği silin ruhunuzdan.

Her şeye güzel tarafından bakın.Zor değil ki inanın.

Başınıza sizi üzecek, sinirlendirecek bir olay mı geldi. Gülümseyerek “ Ah felek!” deyin.”Yine yaptın yapacağını. Uyanıklığına hayranım senin.” Feleği bile gülümsetin.

Tamamı boş bardak olmaz insan hayatında. Bir kısmı muhakkak doludur. Ne güzel bir kısmı dolu bir bardağınız var. Hayatınızdaki güzellikleri, sizi mutlu eden şeyleri düşünün. İyi ki onlara sahipsiniz. Ya o güzellikler olmasaydı. Değil mi? Bakın gülümseyecek bir sürü sebebiniz var.

Ayrıca gülümsemek her yüze yakışır eğer samimiyse, yapmacık değilse. Tatlılık ve canlılık verir, güzelleştirir her samimi gülümseme. Gelin bugün güzelleşin.

Hem bulaşıcıdır biliyor musunuz gülümsemek. İçten, samimi bir şekilde gülümserseniz, karşınızdakine de kesin bulaşır. İnanmıyorsanız deneyin. Bazıları direnebilir. Siz ısrarla gülümseyip o direncini kırın. Herkes gülümsesin sayenizde. Çalıştığınız, dolaştığınız yerlerde gülümseyen yüzler görün. Hatta ilan edin bu gün herkes gülümsesin. Çünkü gülümsemek sevgi sunmaktır karşılıksız. İyi niyet sunmaktır beklentisiz.

Gözümün önüne getirmeye çalışıyorum. Bulduğunuz yerdeki insanlara sesleniyorsunuz: “Bu gün herkes gülümseyecek!” içlerinden bazıları “Manyak bu!” diyecek eminim. Ama gülümsetirseniz, yarın size bugünle ilgili güzel sözler söyleyecektir. Varsın “Manyak!” desinler. Bir fıkra anlatıp hemen gülümsetebilirsiniz herkesi. Biliyor musunuz insanı çevresinde büyüten şey sevgidir. Korku değildir. Etrafınızdakileri korkuttuğunuz kadar küçülürsünüz. Sevdiğiniz, koruduğunuz kadar büyürsünüz. Bu gün gülümseyerek sevgi dağıtın etrafınıza. Hadi biraz daha büyüyün.

Kuşlar kendilerine yuva yapmayı hedefler. Hayvanlar sığınak yapmak için çırpınır. İnsanlar ibadet yeri yapabilen tek yaratıktır. Yüreğinizde bir tapınak yapın hemen. Sevgi dağıtın bugün herkese. Problem olacak, sıkıntılar olacak, olsun. Onlara da sevgiyle yaklaşın. Sevginin göstergesi de iki dudakta gizlidir. Hadi gösterin sevginizi. Gülümsemediyseniz şimdi kesin gülümsersiniz.

Hâlâ gülümsemediğiniz mi? Peki. Gülümsemeyin de göreyim sizi.

Erzurumlunun biri büyük bir çukura düşer başlar bağırmaya :
- Çimse yoh mi? Çimse yoh mi? Beni kurtaracak çimse yoh mi?
İmdada bir melek yetişir ve der ki “Seni üç şartla oradan çıkarırım
- Bir içkiyi, iki kumarı, üç karı kız ayağını bırakacaksın.
Bizim Erzurumlu düşünür tekrar başlar bağırmaya
- Başka çimse yoh mi, başka çimse yoh mi?

Oh be nihayet gülümsettim sizi. Oysa çok kolay bir şeydi gülümsemek gördünüz mü? Üstelik bedava.

Sağlık diliyorum.

Saygı Üzerine

SAYGI ÜZERİNE

Lisede okurken sınıf başkanıydım. 1980 öncesi liselerin halini düşünün. Okul dağıldıktan sonra sınıf defterini idareye götürüp teslim etmem gerekiyordu. Götürdüm. İçeri girerken ceketimin önünü kapamayı unutmuşum. Müdür yardımcısı baktı ve “Hayvan!” dedi. “Ceketinin önünü kapat!”

Damarlarımdaki bütün kanın beynime hücum ettiğini ilk o zaman yaşamıştım. Ben bir insandım ve saygı görmeliydim. Okulda da öğrenciler arasında sözü geçen biri idim üstelik.

Sevdiğim bir hocaydı. Yanlış bir şeyler yapabileceğimi anlayınca açıklama getirmişti. Haklıydı. Sakinleşmiştim. Defteri verdikten sonra “Ben bu lafı hak ettim.” demiştim kendi kendime. “Ceketim açık gitmeseydim bu sözü duymayacaktım.” O günden sonra da bir daha ceketimin önünü açmadım ve kimse bana hakaret edemedi.

Saygı dediğimiz davranış şekli verildiği kadar alınır. Kendinize saygı duyuyorsanız başkalarına bunu vermelisiniz. Çevrenizdekilere saygı gösterirseniz, onlar da size saygı gösterecektir. Meselenin özü bu. Ne kadar verirsiniz o kadar alırsınız.

Diyelim ki arkadaşlarınızdan biri size karşı saygısızca davranıyor, konuşmaları saygısızca. Bir başkası da size saygı duyarak konuşuyor. Davranışlarıyla size saygı gösteriyor. Siz hangisine ne şekilde davranırsınız? Elbette ki saygı göstermeyene onun davrandığı şekilde, saygı gösterene de saygılı bir şekilde davranırsınız. Yani arkadaşınız size saygı göstermekle aslında kendine duyduğu saygıyı ifade ediyor. Diğerinin kendine saygısı olmadığı için de size karşı saygısız davranıyor. Vermediği bir şeyi alamaz bu sebeple de sizden saygı göremiyor.

Korku olayı ise saygıyla karıştırılmamalı. Bir yerde patronsunuz veya amirsiniz. İşten atarım, sarı zarf veririm şekliyle insanların davranışlarını belli bir şekle sokabilirsiniz ama bunun adı saygı olmaz. Kendi menfaatleri için “Köprüyü geçinceye kadar...” prensibine uygun davranacaklardır. Ama personelinizi korur, sever ve saygı gösterirseniz, her zaman yanınızda olabilecek insanlar kazanacağınız gibi, siz yokken bile saygı gösterilen biri olursunuz. Çünkü bu saygıyı sevgi vererek ve saygı göstererek kazanmışsınızdır.

Saygınızı kötüye kullanmaya çalışanlar da olacaktır. Onlara da gerekeni yaparsınız, acımazsınız. Ta ki akılları başlarına gelinceye kadar.

Başkalarına gösterdiğimiz saygı, dediğim gibi aslında kendimize gösterdiğimiz saygıdır. Hiçbir şey kaybetmeyiz ama saygı görürüz, saygı kazanırız. Bize saygı gösterenlere nasıl saygılı davranıyorsak, saygı gösterdiklerimiz de bize karşı saygılı olacaklardır. Onlara saygı göstererek onları bize saygılı davranmaya zorlamış oluyoruz bir yerde. Ya da örnek gösteriyoruz.

İnsan kendisine saygı duymalıdır çünkü insandır. Kendisine saygı duyan insan, bunu başkalarına saygı göstererek ifade eder. Neden insan olduğumuzu gösterdiğimiz saygıyla ifade etmeyelim? Arkamızdan “Çok efendi, saygılı biri.” dedirtmek de var, “Ya boş ver onu konuşmasını bilmez, davranmasını bilmez.” dedirtmek de var. Neticede tercih bizim oluyor.

Unutmayalım ki gördüğümüz saygı, kendimize duyduğumuz saygının yansımasıdır.

Sağlık diliyorum.

Hayalistanın Başına Gelenler(1)

HAYÂLİSTAN'IN BAŞINA GELENLER (1)

(Hayâli bir ülkenin başına gelen hayali olaylardır. Gerçeklerle ilgisi yoktur.)

Efendim, geçmişi on beş yirmi bin yıl öncesine dayanan Hayâlistan adlı ülkenin insanların başları dertten hiç kurtulmazmış.

Bir zamanlar çok geniş topraklara hükmeden Hayâlistan, insan haklarına verdiği değer yüzünden hükmettiği yerlerdeki insanlar üzerinde asimilasyon uygulamaları yapmamış, bunun bedelini de taşıyamayacağı kadar ağır yükler kaldırmaya çalıştığı zaman, arkasından itilip yerlerde sürünerek ödemiştir. En acısı da yıllarca dost bildikleri tarafından hançerlenmesiymiş. Saplanan hançere değil de saplayana bakmışlar yıllarca gözü yaşlı.

Korku, geri çekilip geldiği yerlere dönmesine rağmen, gittiği yerlerde yaşayan insanların DNA sına yazılmış. İntikam duyguları hep yeşil kalmış. Korktukça nefret ve intikam yeminleri edilmiş.

Derlenmiş toparlanmışlar Hayalistanın dışında kalanların ileri gelenleri ve geride duranları. Ordular kurup hep birlikte çelikten yapılmış araçlarıyla denizden, karadan, havadan saldırmışlar.

Hayalistan insanı saftır, masumdur, iyi niyetlidir. Başkalarının kötülük yapacağına pek inanmaz. Bu sebeple de tedbir almaz bir yapıdadır. Ancak bu büyük saldırının sesleri bir tepenin üzerine kurulan başkentlerinden duyulmaya başlanınca dikkatlice bakmış ve olayı anlamış.

Kahramanmış burada yaşayan insanlar. Ölümünden korkmazlarmış. Kızınca da olmazları olur yapma kabiliyetleri varmış. Kızmışlar bu seslere ve seslerin sahiplerini kovmuşlar vatanlarından hep birlikte.

Lakin DNA unutturmaz hiçbir şeyi. Kovulanlara da unutturmamış. Oturup düşünmüşler ulemaları, yazarları, çizerleri, âlimleri, astrologları, falcıları. demişler ki: "Biz tekrar gidersek geri geleceğiz. Bir sürü kaybımız olacak. En iyisi gitmeden bir şeyler yapalım." Sonunda çareyi bulmuşlar, demişler ki:" Bir oyun oynayalım, Hayâlistanlılar hep kendi problemleri ile uğraşsın, gelişmesin büyümesinler. Hiç güçlenmesinler."

Kâğıt kalem ellerinde, cetveller ve pergeller ile hesaplar yapılmış. Bu işi çaktırmadan yapmaları gerektiğini biliyorlarmış. Uygulamaya başlamışlar.

Hayalistanın sanayisini geliştirmemişler. Kendilerine bağımlı hale getirmişler. Borç vermişler güler yüzle. Faizini yıllarca almışlar. Sömürmüşler. Hayalistanlıları borç alınca sevinir hale getirmişler.

İğneyi bile onlardan almazsa dikiş dikemez olacakmış Hayâlistanlılar. Bol bol iğne almışlar.

Hayalistanın Başına Gelenler(2)

HAYÂLİSTAN'IN BAŞINA GELENLER (2)

(Hayâli bir ülkenin başına gelen hayali olaylardır. Gerçeklerle ilgisi yoktur.)

Bakmışlar olmuyor. Hayalistan ne dışarıdan ne içeriden yıkılıyor. Haydi demişler onu da içimize alacakmışız gibi yapalım. Bir futbol takımı kurmuşlar. Sonra da en güzel formalarını gösterip: “Ey Hayalistanlılar, gelin siz de oynayın.” dedirtmişler birilerine. Hayalistanlılar futbolu çok severmiş. Hep en güzeli olsun isterlermiş. Yürekleri saf. İyi niyetli olduklarından hemen talepte bulunmuşlar. “Sizin takım çok güzel, biz de oynamak istiyoruz.” Balık yemi kapmış diye sevinmiş korku takımının bütün üyeleri. Hemen bir antrenman sonrası oyun planı ayarlamışlar. Bazılarına demişler ki siz karşı çıkın. Bazılarında da siz isteyin. Böylece Hayalistanlılara istediklerimizi yaptırırız.” Tebeşirle çizilen tahta beyinlere kazanmış ve silinmiş. Oyuncuların isimleri hep tek harfliymiş.

A takımının forvet oyuncularından F karşı çıkmayı kabul etmiş. A, arada bir karşı çıkmış ama gayet yumuşak isteklerde bulunmuş. İ hep desteklemiş. Sonradan takıma giren yedek oyuncu Y nin istediği de zaten Hayalistanın yerlerde sürünmesiymiş. F kesinlikle başka oyuncu istemem diye diretince, A,” Ben onu ikna ederim ama sen önce ayakkabılarını değiştir.” demiş. Hayalistanlılar aramış, taramış, ayağına olan ayakkabı bulamamış. Olsun diyerek bir numara küçük ayakkabı bulup giyinmişler. Acıdan yüzleri ekşimiş.

A, F'nin yanına gitmiş. Çaktırmadan göz edip, “Balığı çekmeye başladık. Sen devam et.” işareti yapmış. Sonra eklemiş: “Bak Hayalistanlılar ayakkabılarını değiştirdi. Kabul edelim takıma.” I-ih demiş F. Y, F'ye destek olmuş. “Formalarını da değiştirsinler.” diye direktmiş F. A, içinde kahkahalarla Hayalistanlıların yanına gelmiş. “Bakin ben gidip ikna etmeye çalıştım ama çok inatlar. İlla formalarını da değiştirsinler diyor F. Ne yapacağımı bilemiyorum.” Futbol hastası olan Hayalistanlılar bu yola baş koymuşlar ya. “Değiştiririz.” demişler. Forma aramaya başlamışlar. Bulamamışlar. Üzerlerindeki formayı sökmüşler. Kesmişler. Biçmişler. Devamlı olarak da A'ya sormuşlar. Şurası nasıl olsun, burası nasıl olsun diye. A, diğerlerine danışmış odalarda gizlice. “Bir kolu kısa olsun. Yakası yarım olsun...”

Hayalistanlılar çalışmış, çabalamışlar ve formaları yapmışlar. Yine A'ya gitmişler. İstedığınız gibi oldu mu? Biz gerçekten oynamak istiyoruz.” demişler. A, çok beğenmiş. “ Bu defa ikna ederim F'yi ve Y'yi.” demiş. Yine kaş göz işareti sonunda geri dönmüş. “Vallaha A'yı ve Y'yi ikna edemedim. Formalar geniş, dar istiyorlar.” Hayalistanlılar yine sökmüşler formaları, acemice biçmişler, dikmişler. Neredeyse nefes alamıyorlarmış. A'nın yanına gitmişler aylar sonra. A, yine çok beğenmiş.” Bunu da beğenmezlerse yazıklar olsun A'ya ve Y'ye.” demiş.

A ve Y, bu defa da uzun olmuş diye itiraz etmişler. Hayalistanlılar, kızmaya başlamışlar. “Oynamaktan vazgeçebilirim” deyince, F balığı kaçıracağını düşünmüş. Yem tazelemeliyim demiş kendi kendine. “Belki yedek oyuncu olarak kabul edebilirim ama formaları kısaltınlar.” Hayalistanlılar yine bin bir emekle sökmüş, formaları kısaltmışlar. Yedekte beklemeye razı gelmişler. A'ya durumu anlatmışlar. A, “O zaman problem yok ama F ve Y'ye danışayım.”

Bu defa F ve Y şorta takmış kafasını.

Şortların bir paçaları kısaltılmış. Sonra diğer paçası daraltılmış. Aradan yıllar geçmiş. Tozluklar da düzeltilmiş. Saçlar farklı yönlerde taranmış. Yüzlere boyalar sürünmüş. Yemek yeme şekilleri, su içme şekilleri değiştirilmiş. Yürüme şekilleri bir ileri iki geri şekline getirilmiş. Her itirazda istenilenler yapılmış. Okullar değişmiş. Beyinleri kör eden tozlar serpilmiş gizlice okullara. Zekâlar körelmiş. Yine itiraz etmiş F ve Y.

“Çok kalabalıksınız, böyle gelerseniz bizim oyunculara yer kalmaz. Bazılarını çıkarın aranızdan.” Hayalistanlılar kızmış, bağırılmışlar ama ah bu futbol sevdası yok mu? Çare aramaya başlamışlar, A'ya danışmışlar.

Hayalistanın Başına gelenler (3) Son

“Biz nasıl ayıracağız bazılarını takımdan. Kimse kabul etmez. Bizde farklı telaffuz kullananlar var, şişmanlar, zayıflar, beyazlar, sarılar, çekik gözlüler, çatık kaşlılar, güler yüzlüler, uzun burunlular var. Hangilerini ayıralım. Kimse istemez bunu.”

A demiş ki:” Kimseyi uyandırmadan sayıyı azaltacaksınız. Önce telaffuzu farklı olanları ayırın.” “Ama, “demiş Hayalistanlılar, “bizde dört farklı telaffuz var.”

“Kolay!” demiş A. Bir örnek vermiş. Yokuştan aşağı yuvarlanan bir kütlenin önüne set koyarsan çarpar ve nereye gideceği belli olmaz. Ama yavaş yavaş dokunarak o kütleyi istediğin yöne yönlendirebilirsin. Bu sebeple, önce telaffuzların hepsini birleştirirsin. Stadyuma ortak bir yayın yap. Bir telaffuz kullan. Bir zaman sonra ayıracaklarının hepsi aynı şekilde konuşur. O zaman, sizin telaffuzunuz farklı. Sizi ayırmak zorundayım dersiniz. Kimsenin de sesi çıkmaz.Anlıyor musun?” diye sorunca A, Hayalistan antrenörü:

“Evet der. Çok zor ve uzun zaman alacak. Şu futbol sevdası olmasa ne güzel olacaktı.”

A, devam eder:

Stadyumun bir kenarını önce onlara ayırırsınız. Bir zaman sonra da ellerine farklı flamalar verirsiniz. Ama kimseyi uyandırmamak için de silinebilen boylarla sahaya kırmızı çizgiler çizer, bunu en yüksek ve kararlı sesinizle ilan edersiniz. Arada bazılarını silersiniz çeşitli bahanelerle. Bu arada oyunculara da düşünecek fırsat vermeyeceksiniz. Arada kızıp bağırın, boğazlarını sıkın, ceplerindeki paralardan alın yavaş yavaş, verdiğiniz hakları azaltın çaktırmadan. Daha çok antreman yaptırın. Meşgul edin havadan sudan sebeplerle asıl olayı görmesinler. Telaffuz tek hale geldiğinde de stadyumun bir kısmını önce göstermelik olarak, sonra da kalıcı olarak onlara verirsiniz. Böylece rahatça takıma girmeye hazır hale gelirsiniz.”

Hayalistanlılar mantıklı bulmuşlar. Önce törenlerle sahaya kırmızı çizgiler çizilmiş şimşekler gibi gürleyerek. Herkes kırmızı çizgilere güvenip inanmış. Kırmızılar silinmez sanmışlar. Fakat bir zaman sonra yağmur bahane edilmiş, rüzgâr bahane edilmiş bir iki tanesi silinmiş. Hayalistanlılardan ses çıkmamış. Boyunlarını bükmüşler.

Stadyuma yayınlar başlamış. Herkes dinlemeye sevk edilmiş. İşin sonunda futbol oynamak var ya. Silinirse silinsin mantığı gelişmiş. Umursamazlık ve vurdumduymazlık mikrobi yayılmaya başlamış.

Daha çok antrenman yapmaya daha az kazanmaya başlamış Hayalistanlılar. Mideleri açlıktan sancılanmış, gözleri buğulanmış. Arada silinen kırmızı çizgileri göremez ve düşünemez olmuşlar.

Bazı yiyecekler kısa bir an için ucuzlamış. Sevinmiş Hayalistanlılar. Birkaç gün sonra ucuzladığının birkaç katı daha fazla parayla almışlar yiyeceklerini, benzinlerini. Arabalarına binmeye korkar olmuşlar. Öğün sayısını düşürmüşler. A,F,Y,İ ve diğerleri oltayı çekmeye devam ediyorlarmış kahkahalarla. O kadar uzunmuş ki misina, belki 2014 te kıyıya varabilirmiş ancak. Sayı azalırsa ve F ile Y ikna edilirse ancak. F'nin en yakın dostları E imiş. E'leri memnun etmek için de Hayalistanlıların kollarını kıpırdatamayacak hale gelmesi gerekiyormuş. F'nin tek istediği de buymuş. Y ise zaten yüreğindeki korku ve nefretin bayrağını taşıyormuş formasında.

Oltanın kurşununun bir yerlere takılıp misinayı koparma riski de varmış. Misina koparsa ki zaten çok inceymiş, Hayalistanlıların takıma girme hayalleri suda kalacaktı. Bir türlü kıyıya varamayacaktı.

Hayalistanlılar her gece oynayacakları maçın hayaliyle yatağa girmişler. Her uyandıklarında nefes almaları zorlaşıyormuş ama futbol sevdası uğruna aynı hayallerle yine yatağa giriyorlarmış.

Sağlık ve mutluluk dilekleriyle

Yol Haritası ve Yolun Sonu

Verilen her taviz, yeni tavizlere gebedir diyerek başlayayım.(Abdullah Öcalan idam edilmedi.Kürtçe tv yayınına başladık)

Türkiye’de Eruh baskınından sonra bir pkk sorunu meydana gelmişti. Bunun adını değiştirmeyi başardılar ve kürt sorunu haline getirdiler. Şimdi sorun haline getirilen sorunu çözmek için haritalardan ve yollardan geçiyor çeşitli kalemler ve ağızlar.

Her yol eninde sonunda bir yere çıkar. Bu yol nereye çıkacak acaba. İmralı’dan bazı işaret levhaları basına yansıtıldı. Bakalım nerelere çıkacak. Devamı da muhakkak ki gelecek ilk cümlemi tekrarlayayım:

Verilen her taviz, yeni tavizlere gebedir.

İmralıdan gönderilen işaret levhalarının şunlar olduğu basınımıza yansıdı:

"Kürtlerin önü açılacak,

Kürtlerin her alanda örgütlenmesinin önü açılacak,

Kürtler demokratik bir ulus olarak varlık kazanacak.

Kendi sporunu, eğitimini, dini örgütlenmelerini, meclisini, belediyelerini yapabilirse kendisi yapacak, kuracak.

Hatta kendi öz savunması bile olacak.

Kendi ihtilaflarını çözecek bir savunma gücü olacak.

Yani Kürtler kendi kendini demokratik bir şekilde örgütleyecek, savunacak.

Kendini örgütleyemeyen bir toplum ölü bir toplumdur.

Kendini örgütleyemeyen bir toplum sağır toplumdur. Kendini örgütleyemeyen bir toplum dilsiz bir toplumdur.

Ama Kürtlerle Devletin bu uzlaşmasından sonra bu anlayışın içi nasıl doldurulacak, bunu konuşmak lazım.

Bu süreçte önümün açılması için bunu hep beraber yürütebilmemiz için koşullarımın düzeltilmesi lazım.

Bu topyekûn bir süreçtir. Anı anına bazı şeylerin yürütülmesi gerekir."

"Şimdilik bir devlet istenmediği "de beyan edildi. İstenmemekte haklı.Çünkü ortada devlet olabilecek hiçbir şey yok. Önce onlar hazırlanmalı, sonra devlet istenir hale gelir.

İşaret levhaları nereyi gösteriyor:

1- Kürtler demokratik bir ulus olarak varlık kazanacak.

Gösterdiği yol: Tarih boyunca bir devlet olmayan, Türkçe dışında hiçbir dilde Kürt kelimesi olmayan bu Türk boyu, Türkiye Cumhuriyeti Devletinin maddi ve manevi desteği ile bir millet hüviyetine kavuşturulmalıdır ve bir millet olma özelliği kazandırılmalıdır.

2- Kendi sporunu, eğitimini, dini örgütlenmelerini, meclisini, belediyelerini yapabilirse kendisi yapacak, kuracak

Gösterdiği yol: Türkiye Cumhuriyeti Devletinin maddi ve manevi destekleriyle, meclisi, eğitim sistemi, dini teşkilatları belediyeleri olan ayrı bir kürt devleti her türlü işleyişle hazır hale getirilecek.

3- Kendi öz savunması olacak.

Gösterdiği yol: Bunun için Iraktaki teröristler affedilecek, onlar Kürdistanın askeri ve polisi olarak görev yapacaklar.

4- Kendi ihtilaflarını çözecek bir savunma gücü olacak.

Gösterdiği yol: Kendi ihtilaflarını Türkiye Cumhuriyeti'nin Anayasası ve hukuku dışında kendileri çözecek bir anayasası olacak, hukuk sistemi olacak.

5- Yani Kürtler kendi kendini demokratik bir şekilde örgütleyecek, savunacak.

Gösterdiği yol: Her alanda örgütlenmesine izin verilmelidir. Kürdistan devletinin alt yapısı ve genel yapısının oluşturulması gerekmektedir.

6- Ama Kürtlerle Devletin bu uzlaşmasından sonra bu anlayışın içi nasıl doldurulacak, bunu konuşmak lazım.

Gösterdiği yol: Türkiye Cumhuriyeti Devleti ile Kürtler bu konuda uzlaşmasından sonra içi doldurulmalı: Türk Devleti, bölünmeyi kabul edip planlamalı.Bunu da benimle konuşarak yapmalı.

7- Bu süreçte önümün açılması için bunu hep beraber yürütebilmemiz için koşullarımın düzeltilmesi lazım.

Gösterdiği yol: Haberleşme şartlarımın öncelikle düzeltilmesi lazım. Ben rahatlıkla yönetebilmeliyim. Bazı olaylara anında müdahale etmem gerekebilir. Bana bu imkân verilmeli. Saliverilmeliyim. Yoksa bazı olaylara engel olamam...

İşaret levhalarından benim anladığım bu. Sizler ne anladınız bilemiyorum. Fakat bildiğim bir şey var, bir bölünme başlarsa güneydoğuda yaşayanların dışında, oralı olup da diğer bölgelerde yaşayanlar dahil hepimizi korkunç günler bekliyor demektir.

Allah yardımcımız olsun ve insanlarımıza akıl fikir versin.

Kürtçe ve Zazaca Üzerine Bir Araştırma

Konuşma ve yazı dili, bir toplumun etnik kökenlerini simgeler. Türkçede, Orta Asya'daki lehçelerde ve Anadolu Lehçesinde kurallar aynıdır. Yapı aynıdır. Kelimelerde ve söyleyişlerdeki farklılıkların büyük kısmı, Bolşevik ihtilalinden sonra, Türk toplulukları bir araya gelmesinler düşüncesiyle ortaya konulan suni farklılıklardır. Doğu ve güneydoğu bölgelerimizde yaşayan ve Kürt denilen toplum, aslında farklı bir millet veya farklı bir ırk değildir. Dış mihrakların, güçlü bir Türkiye görmek istememesi arzularının yanında, doğu ve güneydoğuyu Ermenistan'a bağlama projelerinden başka bir şey değildir farklı bir millet gibi gösterme çabaları. Tek hedef bir kürt devleti kurmak, Türkiyenin koruyuculuğundan kurtarmak ve Ermenistana yem yapmaktır.

Irkların kendi kuralları olan bir dilleri mevcuttur. Dili olmayan bir ırk yoktur. Kürt dediğimiz toplum, Orta Asya'dan göç eden Türk boylarından başka bir şey değildir. Doğu ve Güneydoğu Anadoluya geldiklerinde, bir taraflarında yaşayan Farsların, güney kısımda Arapların, orta kısımda Ermenilerin, daha sonraları ticari anlamda ilişkileri olan Gürcülerin dillerini öğrenmek zorunda kalmışlar ve ortaya bu dillerin karışımı bir dil çıkmış.

Rusya'nın Erzurum Konsolosluğunu yapan Auguste Jaba, Kürtçe derlemeler yayınlamış, F.Jutsi de bu derlemelere dayanarak 8378 kelimeye meydana gelen bir sözlük oluşturmuştur.

Bugünküne göre daha saf olan bu sözlükteki kelimeler tasnif edilmiş ve V.Minorsky adlı Kürdolog, Kürtçe kelimelerdeki kökenleri şöyle sıralamıştır:

3080 kelime Türkçe
2230 kelime Farsça
2000 kelime Arapça
370 kelime Pehlevi lehçesi(Sasaniler zamanında konuşulan İran dili)
220 kelime Ermenice
108 kelime Kaldanice
60 kelime Çerkezce
20 kelime Gürcüce
300 kelime (Ses ve şekil bakımından çok fazla değişikliğe uğradığı için kökeni bulunamamış)

Buradan da görülüyor ki, Kürtçe dediğimiz dil, ilişkiler sonucu ortaya çıkmış bir dildir. Kürtlerin Türk olduğunu gösteren bir delil Alman De Groot tarafından ortaya konmuştur. 1300 yıl önce konuşulan Göktürk lehçesine ait 532 kelime, bugünkü Kürtçede kullanılmaktadır. Buradan hareketle, Göktürkçe konuşan bir boy Anadolu'ya göç eder. Burada birebir ilişki içerisinde bulunduğu Arap'lardan, Fars'lardan ve Ermenilerden, onlarla anlaşabilmek için kelimeler alırlar. Bu kelimeleri toplumun çoğu bildiğinden, kendi aralarında konuşurken de kullanmaya başlarlar ve ortaya Kürtçe dediğimiz dil çıkar. Bu dil, toplumsal bir kaynaşmanın ürünüdür.

Kürtçede üç ana lehçe vardır: Sorani, Gorani ve Kırmançça. Zazaca bir kürt lehçesi değildir. Her ne kadar öyle gösterilmeye çalışılsa da, kelime yapıları tamamen farklıdır.

Mesela:

Kurmançça da ğ sesi yoktur. Zaza Türkçesinde vardır.(kelimenin başında ve ortasında bulunabilir: ğem(gam), belğul(bulgur), barı(u)ğ(kabile)

Kurmanççada ı ile başlayan kelime yoktur: Zazacada ıncah(ancak), ıstare(yıldız), incas(Kara erik)

Kurmanççada u ile başlayan kelime yoktur: Zazacada uca(orası) ucağ(ocak), usıl(usul)

Kurmanççada hw diftongu vardır. İki harfin tek ses çıkarması hali, Zazacada bu yoktur.

Cinsiyetle ilgili kelimelerde farklılık vardır: hun Kırmançça siz, şıma Zazaca siz gibi

Zazalar, önceleri Afganistan tarafına göç etmiş, oradan da Anadolu'ya gelmiş bir Türk boyudur. Zazaca içinde Afganca olarak adlandırılan Talişçe kelimelerin yanında Tacik lehçesi ve Eski İran dili olan Partça kelimelerle ilgisi çok fazladır.

Zazacada V ile başlayan her kelimenin karşılığı Partça'da da V ile başlar.va(rüzgar) Partça'da vad gibi çok sayıda örnek vardır. W ile başlayan bir sözcüğün karşılığı da Partça'da WX ile başlar.

Zaza Türklerinin yaşadıkları bölgeler İran'a daha yakın bölgeler olduğundan, o dönem Farsçası olan Parsça'nın etkisi daha fazla görülür. Partça çok eski dillerden olduğundan, Zazaca bilenlerin Anadolu'ya çok daha önceler geldikleri gerçeğini çıkarır.

Bütün bunlardan çıkan sonuç şudur:

Türkiye'de, toplumsal ilişkiler sonucu ortaya çıkmış bir Kürtçe ve Zaza'ca dili mevcuttur. Bu dillerin incelenmesi Kürtlerin ve Zazaların farklı bir ırk olmadıklarını gösterir.

National Geographic dergisinin Genografi projesi var. Bu konuda yapılan araştırmalar, Anadolu'ya gelişimizin 1071 değil, kırk bin yıl önceye dayandığını göstermektedir. Ancak göç edenlerin sayısının fazla olmaması nüfus sayısını değiştirmedeği gibi, dil olarak da hakimiyet kurulamamasına sebep olmuştur. Böylece ilk gelenler, burada yaşayanların dillerinin baskısı altına girmiş ve bu gün konuşulan Kürtçe ve Zazaca ortaya çıkmıştır. Kürtçede lehçelerin olması da, göç edilen bölgelerdeki baskın olan dil sebebiyledir.

Kısaca Kürtler, kültürel ilişki içinde oldukları toplumların dillerinden, hepsiyle az-çok anlaşabilen bir dil meydana

çıkarmış bir Türk boyu, Kürtçe ve Zazaca da birlikte yaşamının ortaya çıkardığı birer lehçedir.

KUTLAMA

Bütün şair yürekler olarak sizlerin Mübarek Ramazan Bayramınızı kutluyor, sevdikleriniz ve sizi sevenlerle birlikte, sağlık dolu nice bayramlar geçirmenizi ve bu bayramın Türk - İslam âlemine hayırlar getirmesini diliyorum. Her gününüz gönlünüzce güzel geçsin.

ESKİ BAYRAMLAR

Erkenden kalkarak, abdest aldığım
Namazı kıldığım bayramlar nerde?
Gezerek onlarca kapı çaldığım
Harçlıklar aldığım bayramlar nerde?

Kurbanlık koyunun mahzun bakışı
Kasabın usulca yere yıkışı
Bıçağın ucunda şimşek çakışı
Yağmurda kaldığım bayramlar nerde?

Bayramlık giyince bakın gurura!
Ayağımda yeni parlak kundura
Etrafa bakarak, yürüye dura
Hayale daldığım bayramlar nerde.

Sokaklar canlıydı kaldırım dolu
Doluydu herkesin elleri kolu
Gülerdi, gördüğüm Allah'ın kulu
Tadını aldığım bayramlar nerde?

Hasretle derdim ki: "Ah, gelse bayram!
Benim de cebimde çok olsa param!
Etle ve tatlıyla iyiydi aram
Baklava çaldığım bayramlar nerde.

Ne şevki var şimdi, ne tadı tuzu
Yok olup gidiyor körpecik kuzu
Bayramın bir türlü çözülmez buzu
Maziye saldıığım bayramlar nerde?

Bayram mı küçüldü ben mi büyürüm
Uyanıp uyanıp yine uyurum
Garibi tertemiz sularla yurum
Onurla güldüğüm bayramlar nerde?

Turgut UZDU

Marduk ve 2012

MARDUK ve 2012 YILI

Maya'lar, özellikle matematik ve astronomi alanında çağlarının çok çok ilerisinde olan bir medeniyet. M.Ö. güneş sistemindeki gezegenleri resmetmeyi başarmışlar. Bunu hangi teknolojiyle yaptılar bilemiyoruz. O yıllarda teleskopun T'si bile yoktur.

Bu medeniyetle ilgili kalıntılar incelenirken bir takvim bulunuyor. Üzerinde gezegenlerin olduğu bir taş levhaya bu takvim işlenmiş. Uzun uğraşmalardan sonra çözülüyor. Gezegenler doğru yerlerinde. Ancak işin garip tarafı, henüz bilinmeyen bir gezegen de çizilmiş ve takvimin son günü 21 Aralık 2012.

Bilinmeyen gezegene Mayalar Marduk, Sümerler Nibiru adını vermişler. Bu gezegen, çok büyük bir yörünge çizerek 3600 yılda bir defa güneş sistemimize giriyor. Dünya'dan çok büyük neredeyse Jüpiter büyüklüğünde bir gezegen. Etrafında yedi adet uydusu var. Kırmızı renkli. Bir karadeliğin etrafında döndüğü iddiası bile var.

Sümerlere göre dünyamız bu gezegenin uydularından biriyle çarpışmış ve dünyanın bir parçası kopmuş. İlim adamları bu iddiayı araştırmışlar ve bilgisayar ortamında okyanusların tabanlarının derinliklerini girerek, susuz bir dünya modeli çıkarmışlar. Gerçekten dünyanın bir kısmının kopmuş olduğunu görmüşler. Bir ısırık alınmış elma gibi dünyamız. İkinci bir ısırık alınırsa tamamen yok olacak.

Şimdi güneş sistemimize gelelim.

Dokuz gezegenimiz vardı. 1983 yılında bir gezegen daha bulundu ve 10. gezegen olarak kabul edildi. Bu gezegene deniz yatıklarının tanrısı olan Sedna, yahut İxion gibi isimler verilmiş. Eskiler on iki gezegenimiz olduğunu yazmışlar. Jüpiter'le Mars arasında bir asteroid kuşağı var. Eski belgelere göre orada bir gezegen varmış. Bu Marduk gezegeninin uydularından birisi bu gezegene çarpıp parçalamış. Pluto'yu etkilemiş. Ters yönde dönmesini sağlamış. Dünyada da o zamanlar büyük felaketler ve tufan yaşanmış.

Mezopotamya medeniyetlerinden Sümerler de, astronomide çok ileri bir medeniyet. Sümer yazıtları ile ilgili araştırma yapan Azeri Yazar Zekeriya Sinitch, 1976 yılında bir kitap yayınlıyor. Kitapta bu gezegenden gelenler olduğu, dünyadan maden çıkardıkları ve insan kızlarla evlendikleri gibi şeyler anlatan Sümer belgeleri tercüme edilmiş.

Tevrat da bu gezegenden bahseder. Bu gezegen yaklaştığında dünyada fırtınaların depremlerin sıklaştığı anlatılır. Bu kitaptan sonra Nasa, bu konuyu dikkate alıp araştırma başlatıyor. 1983 yılında bir gezegen bulunuyor. Yörünge hesabı yapılıyor. Bu kızıl gezegen Marsla Jüpiter arasından geçecektir. Tehlik yok.

İnşallah hesaplamalar yanlış değildir. Şayet yanlış ise, işimiz zor. Dünyaya çarpmasa bile uydusu yahut kendisi, çekim gücü dünyayı çok kötü etkileyecek. Dünyanın dönmesi durabilir, yörüngesinden çıkabilir, manyetik alanları yer değiştirebilir, iki çekim arasında kalıp parçalanabilir... Depremler, fırtınalar tufanlardan bahsetmiyorum.

Felaket senaryoları ya da bazı kötü şeylerin olma ihtimali çok fazla. İnşallah öyle bir şey olmaz.

Belki de hiçbir şey olmaz.

Sümerler ve Mayalar zamanında da buradan tekrar geçmiş bu gezegen. Bir şey olmamış. Çok önceleri geçtiğinde tufan olmuş, dünya bu gezegenin uydularından biriyle çarpışıp bir parçasını kaybetmiş. İklimler değişmiş falan. Ama Sümerler zamanında, oradan gelenlerden bahsedildiğine göre problem olmamış.

Mayalar yeni bir çağın başlangıcı olarak hesaplamışlardır belki de takvimi. Her şeyin sıfırdan başladığı yıl. 21 Aralık 2012. Kim bilir.

2012 yılı ilginç bir yıl.

Güneş sistemindeki gezegenler aynı hizaya gelecek.

2012 yılında güneşte manyetik fırtına olacak her on bir yılda bir olur. Bu defa 2012 de olacak.

Marduk Mars ve Jüpiter arasından geçecek.

Maya Takvimi 2012 de bitiyor.

Kısaca 2012 yılı Eylül ve Nisan ayı arasındaki zaman ilginç olaylara gebe.

Nasa 2013 de uzaylılarla tanışacağız demişti. Acaba Marduk'la ilgisi var mı?

Yeni bir çağ mı başlayacak insanlık için?

Sanırım 2012 Mayısı tüm soruların cevabını açıklayacak.

Sağlıkla kalın dostlar.

Arıcan

Gözümü ilk açtığımda kapalı ve daracık bir yerdeydim. Kimildayamıyordum ve etrafım sarılıydı. Sadece kafamı ve çenemi oynatabiliyordum. Ayaklarıma dayanarak kendimi yukarı doğru ittim. Tam çenemin karşısında olan sargı gibi şeyleri ısırmağa başladım. İçinden çıkabileceğim kadar bir delik açtığımda zaten büyümüşüm. Etrafımı saran sargı çatladı ve ben dışarı çıktım.

Etrafımdaki sargılardan kurtulmuşum ama yine daracık bir yerdeydim. Tek farkı kendi etrafımda dönebiliyordum. Burası da kapalıydı. Dışarı nasıl çıkabileceğimi düşünürken, kafamın üstünde bazı gölgelerin hareket ettiğini gördüm. İçinde bulunduğum yerin her tarafı kalın sadece tepedeki gölgelerin dolaştığı yer inceydi. Yine ayaklarım ve kanatlarımla kendimi yukarı doğru itip, üstteki zarı ısırmağa başladım. Açtığım küçük delik gittikçe büyüyordu. Yorulunca durup bekliyordum. Arada birileri gelip açtığım delikten içeri bakıp gidiyordu. Sonunda deliği içinden geçebileceğim büyüklüğe getirdim ve büyük bir gayretle oradan dışarı çıktım.

Çok yorulmuşum. Bütün gücümle çıktığım yerin yanına tutundum ve dinlenmeye başladım. Arada birileri gelip beni itiyordu. Gayri ihtiyari kanatlarımla çırpıyordum. Ayaklarıma bakıyor, etrafımda dolaşıyor, her tarafımı inceliyor sonra gidiyorlardı. Bunu niye yaptıklarını anlayamamıştım. Bir müddet sonra beni incelemekten vazgeçtiler. Erişkin arılar gelip benim her tarafımı temizlediler. Çıktığım petek gözünü de ben temizleyip, kırıntıları kovanın altına attım. İki gün boyunca erişkin arılar ağzıma bal ve polen vererek beslediler. İçinde larvaların bulunduğu gözlerin üzerinde durmam gerekiyormuş. Böylece üşümezlermiş. Durdum. Karnım doydukça güçlendiğimi hissediyordum. Etrafıma göz gezdirmeye başladım. Hemen yanımda benim çıktığım gibi bir yerden başka biri daha çıkmaya çalışıyordu. Nefes nefese kalmıştı ve arada dinleniyordu. Uzun uğraşmaların ardından dışarı çıkmayı başardı. Anlaşabileceğim ve benim gibi yeni çıkmış bir arkadaş buldum diyordum ki, çok geçmeden yanıldığımı anladım. Çıkanın bir kanadı yarımdaydı. Ona da çarpıp kanatlarını çırpmasını sağlıyorlardı. Birkaç çarpmadan sonra emin oldular. Üstelik ensesinde kahverengi bir kabarık vardı. İyice incelediler ve yaka paça tutup çekiştirerek götürdüler. Bir daha da görmedim kendisini..

Diğerlerinin girip çıktığı ışık gelen yerden ışık gelmez oluncaya kadar kimseyi rahatsız etmeyecek şekilde dolaştım ve etrafı inceledim. İçinde kurtçuklar bulunan petek gözlerinin üzerinde duruyordum arada. Bu duruşum kurtçukların hoşuna gidiyordu sanki. Larva deniyormuş bu kurtçuklara. Ben ayrılınca benim yerime başka bir arı gelip larvaların üstünde duruyordu. Herkes çalışıyor, muhakkak bir şeyler yapıyordu. Birileri akışkan bir şeyi ağızlarındaki hortumlarla petekle gözlerine boşaltıyor, birileri bacaklarında renkli şeylerle gelip onları bu gözlerin içine dolduruyordu. Bana yedirdikleri de bu akışkan şeydi. Merakla baktığımı görünce, birisi “ Onun adı baldır, renkli olanlar da polendir.”, dedi. Daha genç olanlardan bazıları peteklerdeki kurtçuklara ağızlarından çıkardıkları ve arı sütü denen beyaz bir sıvı veriyor, kimileri petek gözü örüyor yahut içinde büyümüş olan kurtçukların olduğu peteklerin ince bir zar şeklinde örerek üstünü kapatıyordu. Alt kısımda iste başkaları büyük bir gayretle temizlik yapıyordu. Sadece diğerlerinden boyca biraz büyük olanlar iş yapmıyordu. Bunlar erkek arılarınmış. Işık gittikçe azaldı ve bütün arılar içinde yavru bulunan peteklerin etrafında toplandı. Ben de ister istemez yaklaştım. Ağzımızdan çıkan nefes bizi ısıtıyordu. Devamlı ama yavaş bir şekilde ortaya doğru ilerledikten sonra bu defa dışı doğru ilerledim. Hava soğumasına rağmen ısınmıştım Herkes öyle yapıyordu. Böylece aynı oranda ısınıyorduk. İçerideki hava bozulunca birileri yüzünü ışık gelen yere dönüp kanatlarını çırpıyordu devamlı olarak ve içeriye temiz hava giriyordu. Nedense artık ışık gelmiyordu oradan. Gece olunca ışık gelmezmiş.

Yarı uykulu yarı uyanık küme içinde devamlı ama çok yavaş bir harekete dışarıdan ışık gelinceye kadar uydum. Birinin beni itişirmesiyle uyandım. Yapmam gerekenleri söyledi. Bana bir de isim vermişti. Arıcan diyeceklerdi artık. Bulduğumuz yerin adı kovanmış. Benim gibi yenilerin hepsini kovanın altında ve köşede topladı. Sonra kuralları anlattı. Çok katı kurallardı. Kovanın yaşaması için ölmek dâhil her türlü fedakârlık yapılmalıydı. Dışarı çıkmamız yasaktı. İlk işimiz, kovanın altına dökülen atıkları, böcek ölümlerini, polenleri toplayıp uçuş deliği denilen ışık gelen yere en yakın noktaya bırakacaktık. Oradan başkaları alıp dışarı atacaktı. Temizlik bittikten sonra da petek örmeye başlayacaktı. Bir de kokuların ne anlama geldiğini kokutarak gösterdi. Ne çok koku çıkardı hayret ettim. Her koku başka anlamdaydı. En korkuncu kovana saldırı olacağını haber veren kokuydu. Bize bunu öğreten Sarıkanattı. Bu kokuyu çıkarır çıkarmaz diğer arılar üzerimize geldi. Neyse eğitim amaçlı olduğunu öğrenince geri gittiler. Sarıkanata da kızmışlardı. Ya şu anda bir saldırı olsaydı diyerek.

İkinci günün sonunda erişkinlerden birisi artık acıktığımda peteklerden bal ve polen yiyebileceğimi söyledi. Söyledi derken, bal ve poleni söyleyen gibi bunu sesle yapmadı. Hareketlerle söyledi. Gariptir kimse hareketlerin anlamını söylememişti ama ben anlamıştım. Acıktıkça gösterilen yerdeki baldan yedim. Bal ve suyu hortumlarıyla çekip karınlarında getirirken, polenleri bacaklarındaki özel yerlere toplayıp getiriyorlarmış. Baktım benim ayaklarımda da vardı. Erişkin arılar boş durduğumu görünce bal ve polen istediler. Belli miktarlarda alıp erişkin arılara verdim. Çıkardıkları arı sütünü peteklerdeki kurtçuklara verdiler. Bu arada arı sütünün nasıl yapıldığını anlattılar. Gayet rahatlıkla yapabildim. Petekten çıkışımdan altı gün geçmişti. Artık bundan sonraki altı gün boyunca yavruları beslemek benim görevlerim arasındaymış. Bu beyaz ve tatsız bir şeydi. Midemden değil başımdan geliyormuş.

Aradan on iki gün geçmişti. Temizlik bittikten sonra Sarıkanat yine bizi topladı ve petek örmeyi gösterdi. Önce karnından bir madde çıkardı, arka ayaklarıyla onları alıp ön ayaklarına getirdi oradan da ağzına koyup çiğnedi. Biz

çiğnemesini bitirmiş bekledik. Ağzından çıkardığı balmumunun kıvamını gösterdi. Hemen örülmesi gerekmiş. Yoksa donar kalırmış. Tekrar çiğnesek de olmazmış artık.

Petek çeşitlerini de anlattı. İlk bakışta hepsi aynı gibi görünse de, içine anamızın yumurtlayacağı petekler farklı, polen konulacak yahut bal konacak peteklerin eğimleri, dipleri her şeyden önemlisi duvar kalınlıkları farklıydı. Hepsini öğrendikten sonra hepimiz farklı yerlerden başlayarak petek örmeye başladık. Yarışıyoruz. Sarıkanat arada gelip kontrol ediyordu. Ölçüsünü ön ayaklarımıza göre ayarlıyorduk. Zaten beş tane gözümüz vardı en ufak eğriliği görüp anında düzeltiyorduk. Yanlış yapma imkanımız da lüksümüz de yoktu. Her şey ölçüyleydi.

Yine akşam oldu ve her yan karanlık oldu. Yine kümeye katılıp ısındık.

Sabahleyin petek örmek için hazırlık yapıyordum ki, Sarıkanat hepimizi topladı ve bugün uçuş dersimiz olduğunu söyledi. O söylemeden hiç kimse uçmaya çalışmayacak ve onu taklit edecektik.

Hayatımızda ışığı göreceğimiz ilk gündü bugün. Sarıkanatın peşine takılıp dışarı çıktık.

İlk anda gözlerim kamaşmıştı dışarı çıktığımızda. Sonra alıştım ışığa. Üzerinde durduğumuz tahtanın adı uçuş tahtasıymış. Biz dersi dinlerken, erişkinler bal, polen getiriyor ve tekrar getirmek için gidiyorlardı. Onlara engel olmamaya çalışıyorduk ama bayağı kalabalıktık. Arada inerken çarpıyorlardı bize. Haklılardı hem mideleri doluydu hem de yorulmuşlardı.

Sarıkanat yaptığımızı iyi takip edin tekrar yapmayacağım dedi. Bütün dikkatimizle onu izledik.

Uçuş deliğine içeri girecekmiş gibi gitti. Neredeyse içeri girecekti ama girmede. Geri geri uçuş tahtasının kenarına kadar geldi. Sonra gözleri uçuş deliğinden ayrılmadan biraz havalandı ve tekrar kondu. Sonra kenara çekilip, ilk olarak kim deneyecek dedi. Ben hemen öne çıktım. İyice izlemiştim ve bir an önce dünyayı tanımak istiyordum.

Onun yaptığı gibi uçuş deliğine içeri girecekmiş gibi yaklaştım, ardından geri geri en kenara kadar gidip beş santim kadar yukarı doğru uçup tekrar kondu. Sarıkanat "Aferin!", dedi. İlk tebriği ben almıştım. Çok da heyecanlıydım ilk defa uçuyordum. Önce başarabilecek miyim diye tereddüt etmişim ama şimdi kendime güvenim tamdı. Bizim kovanın yanında başka kovanlar da vardı. Sarıkanat, her kovanın kokusunun özel olduğunu söyledi. Başka kovanlara girmeye çalışırsak bizi ballarını çalmaya geldi sanıp öldürürlermiş. Bu sebeple bu kovandan başka kovana girmeye çalışmamalıyız ve kovanın yerini kesinlikle unutmamalıyız.

Sarıkanat, uçma yüksekliğini her defasında biraz daha yükseltti. Önce birkaç kişi başladı aynı hareketi tekrarlamaya. Sonra herkes aynı şeyi yapmaya başladı. Kovanın önü dans eden arılarla doluydu. Kovanlar uçanlar gelenler gidenler. Tam bir curcunaydı. Sonra kovanın etrafında küçük bir daire çizdik, gözümüz hep uçuş deliğindeydi. Bu daireleri de giderek büyüttük. Bu arada çevremizi de görüyor, inceliyorduk. Kovanın yerini gözü kapalı olsak bile bulabilecek şekilde hafızamıza kaydettik. Hangi yoldan gelirsek gelelim uçuş deliğinin yerini bulabilirdik artık. Yorulmuştuk. Uçuş deliğine kondukça dinlenme süremiz uzamaya başlamıştı.

"Bu günlük bu kadar. Yarın gerçek uçuşa çıkacaksınız. Giderken nereden gittiğinizi unutmayın. Dönerken aynı yerden döneceksiniz.", dedi ve içeri girdi. Eğitimimizin bittiğini anladık. Onun peşinden içeri girdik ve karnımızı doyurduk. Sarıkanat yeni çıkan arılara derse başlamıştı. Ertesi gün heyecanım daha başkaydı. Nereye gideceğimi ve tam olarak ne yapacağımı bilmiyordum. Arkadaşlarla konuşup, hepimizin erişkin arılardan birinin peşine takılmasını teklif ettiler. Tartıştık. Sonunda gruplara ayrıldık. Her grup üç dört kişiden meydana geliyordu. Sabah erkenden uçuş deliğinin kenarında bekleyecek ve giden erişkin arılardan birinin peşine takılıp, onun yaptıklarını yapacaktık. Sabah olunca planı uygulamaya koyduk. Bizden öncekiler de aynı şeyi yapmışlarmış. Benim grubum da sıra gelince bir arının peşine takılıp gittik. Erişkin arıya yakın uçuyor, ne yapıyorsa onu yapmaya çalışıyorduk. Önce çiçeklerin ortasına kondu. Bazılarına hortumunu uzatıp oradaki tatlı özü emdi. Bazılarından emmedi. Çiçekler bir süre bu özü üretmiş. Biz emince de yerine tekrar üretmesi için zaman gerekiyormuş. Tabi bütün bunları, kılavuz olarak seçtiğimiz arının konuşmasından anladık. Öğrendikten sonra erişkin arıdan ayrılıp farklı çiçekleri araştırmaya başladık. Bulduğumuz özü emiyorduk. Ben daha çok götüreyim derken bayağı fazla emmişim. Çok ağırlaşmışım. Hala öz emmek istiyordum ama uçmakta da bayağı zorlanmaya başlamıştım. Bunu kovana götüreyim sonra gelirim diye düşündüm ve yola çıktım.

Çok uzak değildi ama ben çok ağırdım. Bir ara kanat çırpamayacağımı ve düşeceğimi bile düşündüm. Düşersen karıncalara yem olurum. Bir yere konup dinlensem mi derken, arkamdan gelen diğer kovanın arılarının yanımdan geçişlerini görünce canımı dişime takıp kovana kadar geldim. Uçuş tahtasına indiğimde birkaç defa yuvarlandım. Bu halimi gören erişkinler, güldüklerini göstermemek için sırtlarını döndüler. İçeri girerken nöbetçiler her zamankinden daha fazla koklayıp dalga geçtiler benimle. Olsun, bir defada hepsinden daha çok öz getirmiştim ya. Buna değerdi. Getirdiğim özü bal peteklerinden birine boşaltıp tekrar yola çıktım. Akşama kadar diğerlerinden daha çok uçuşa çıktım ve daha fazla öz getirdim. Akşam olunca çok yorulduğumu fark ettim. Benim halimi takip eden Sarıkanat, kendimi bu kadar yorarsam kendisinden önce öleceğimi söyledi. İstikrarlı olmak ve bir standardı tutturmak yetermiş. Ertesi gün kendimi bu kadar yormamaya karar verdim.

Erişkinler bizlere tecrübelerini aktarıyorlardı. Varlığımız, yumurtalar, üç gün sonra yumurtadan çıkan ve kendilerini altı gün sonra pupa haline getirip kendini bir kozaya hapseden larvalar içindi. Korumamız gereken en önemli şey onlardı. Anamız ölebilirdi ama yavrular olmazsa soyumuz devam etmeyecekti. Bu sebeple kovandaki her şeyi korumak, öncelikle yavruları korumak birinci vazifemizdi. Zaten her şey birbirine bağlıydı. Bal olmazsa, polen ve su olmazsa yavrular olmazdı, biz olmazdık. Çünkü yaşama amacımız olmazdı. Kendimizi korumak ve yaşamak, yavruların yaşaması anlamına geliyordu. Ama gerektiğinde hayatımızı hiç tereddüt etmeden ortaya koyacak, kendimizi feda edecektik.

Ertesi gün hava çok sıcaktı. Pek çok arı kovanı serinletmek için yüzlerini dışarı doğru dönmüş, kanat çırparak Acaba ben de mi yapsam dedim ama söylenmeyen bir şeyi yapmamak kuralımız vardı. Yap denileni yapacak, yapma denileni yapmayacaktık. Sarıkanatın bize söylediği ilk sözlerden biriydi bu.

Bacaklarımdaki özel yerlere doladığım polenleri, yavru konulan peteklerin yanındaki gözlere boşalttım. Toplaması

kadar bacaklarımın gözlerle aktarmak da uzun zamanımı almıştı.

Dünya kovanın içi gibi değildi. Dışarıda tehlikeler vardı. Bizim bir sürü düşmanımız vardı. Kuşlar, böcekler, bal seven diğer hayvanlar. Bu sebeple devamlı olarak tetikte olmalı ve etrafımızı kollamalıydık. Bir gözümüz yapacağımız işe bakıyorsa diğerleriyle etrafı gözetlemeliyiz. Öyle de yapıyorum.

Dışarıda yeni çiçek alanları vardı. Su alanları vardı. Onları nasıl bulacağımız konusunda stratejiler anlattılar. Yükseklerle çıkıp aşağıdaki çiçekli alanları görmeye çalıştık. Çok tehlikeliymiş ama arada böyle yapmak lazımmış. Bunu grup olarak değil de tek başına yapmak, bir arının hayatını riske sokmak demekmiş. Ertesi gün her şeyi göze alıp iyice yükseldim. Farklı olmalıydım. Uzaklarda çiçekler vardı. Oraya gittim. Başka arılar da vardı ama bizim kovandan kimse yoktu. Biraz öz alarak kovana döndüm ve rastladığım arılara kanatlarımla ve dönüşlerimle yönünü, uzaklığını ve yüksekliğini anlattım. Getirdiğim özün tadına baktılar. Birkaç arıyla birlikte tekrar gittik. Çok öz ve polen vardı. Üçüncü seferde çok daha kalabalık gitmiştik. Uzaktı ama verimliydi. Her gidişimizde sayımız artıyordu. Akşama kadar bol bol öz ve polen getirdik. Susuzluğumuzu küçük su birikintilerinin yanına konarak gideriyorduk. Karıncaları yakından ilk görüşüm bu su içme sırasında oldu. Çok acımasız duruyorlardı. Korktum. Onları gözetlerken suyu içip hemen uzaklaştım oradan. Son uçuşumda bayağı yorulmuştum. Bir larvanın üzerinde dinlenirken, yarın meclisin toplanacağını söylediler. Meclisi de erişkin arılar meydana getiriyormuş. Anamız emretmiş. Kovanın ortasında toplanıldı bizi ön taraflara almadılar ama söylenen her sözü en arkada olana kadar iletiyorlardı.

Konu kovandaki arı fazlalığıymış. Son çıkan yavrulardan sonra kovana sığmayacakmışız. Bu sebeple anamız oğula gitmek zorunda olduğumuzu söylüyordu. Oğul demek, kovandaki arıların bir kısmının kovanı terk edip, kendilerine yaşayacakları yeni bir yer bulmak için gitmeleri demekmiş. Giderken bir de yeni çıkmış ana verilmiş yanlarına. Bu sebeple de derhal ana arı gözleri yapılması gerekiyormuş. İki veya üçe bölünürsek kışa kadar çoğalacağımız için yetermiş. Karar verilmişti. Ertesi sabah derhal kovanın aşağı tarafındaki yavru peteklerinden uygun olanları genişletip yükselttik. On iki tane büyük petek yaptık. Anamız gelip buralara yumurtladı. Bu yumurtaları da beynimizden çıkan arı sütüyle besledik. Normal besinle besleseydik bizim gibi olacaktı..

Bu arada anamızla tanışma fırsatı da bulmuştum. Anamızı besleme sırası bizim gruba gelmişti. O gün dışarı çıkmadık. Anamızın peşinde dolaştık. İsteddiği zaman bal, su ve polen verdik ağzına. Önce biz ağzımıza alıyorduk vereceğimizi. Çiğniyor ve salgıladığımız salgıyla karıştırıyorduk. Sonra anamızın ağzına veriyorduk. Memnun kaldı. Ama sert ve taviz vermez biriydi. Çok güzeldi. Bizden büyük bir kafası ve kuyruğu vardı. Kanatları da daha büyüktü. Çok sevmiştim kendisini. Anamızı neticede.

Kovandaki bütün çıtalara petek örülmüştü. Gözlerden çıkan yeni yavru arılar, çıktıkları peteğin gözünü temizler temizlemez anamız gelip kontrol ediyor sonra yumurtluyordu. Biz de birkaç gün sonra yumurtadan çıkan kurtçukları besliyor, belli büyüklüğe gelince de petekgözünün üzerini kapatıyorduk.

Aradan on beş gün geçtikten sonra yine bir toplantı yapıldı. Ertesi sabah yeni analar çıkacaktı. Kovandaki arılardan isteyenlerin kovanı terk edebilecekleri söylendi.

Ertesi gün kovandan gitmek isteyen arılar kovanın dışında kümelenmeye başladı. Hepsi de karınlarını alabildiğince bal doldurmuşlardı. Emdikleri bal en dıştaki gözlerde bulunan ballardı. İçeride de analar teker teker peteklerinden dışarı çıkıyordu. Ben kararsız kalmıştım. Gitsem mi kalsam mı diye ama sonunda kalmayı tercih ettim. Gidenlerin ne olacakları meçhuldü. Oysa burada bir kovanim ve anam vardı. Bal, polen ve su getirme görevimdi. Her şartta bu görevi yerine getirmem gerekiyordu. Kalmaya karar verdim.

Yaşlı arılar, çıkan anaları kontrol etmeye başladılar. Sağlıklı olmayan, kanadı veya ayaklarından noksan olanları hemen öldürdüler. Hastalıklı anadan kovana hayır gelmezmiş. Kural çok acımasızdı ama neslin devamı için de şarttı. Geriye altı tane taze ana arı kaldı. İlk çıkan ana, diğerlerinden büyük ve sağlamdı. Büyük anamızdan izin alarak dışarı çıktı. Dışarıda bekleyenlerle tanışıp uçtu. Bekleyen arılar da onun peşinden gittiler. Kovanimiz biraz tenhalaşmıştı ama yine kalabalıktı. İkinci ve üçüncü sırada çıkan ana arılar sakat olduğu için öldürülmüştü. Dördüncü sırada çıkan ana arı da bir grup karnı bal dolu arıyla beraber gitti. Bir ana daha sayısı daha az bir grup arıyla gitti. Üçüncü gruptan sonra kovan bayağı boşalmıştı. Kalan ana arılar da öldürüldü.

Dış kenarlardaki yavrular da çıkmıştı. Hepimiz ancak ortadaki çıtaya kadar yer kaplayabiliyorduk. Kovandaki tüm arıların yarından fazlası gitmişti. Anamız bu kadar yeter diye emretmiş. Daha da azalacak olursak kovanı koruyamazmışız. Diğer kovanların arılarından başka, kızıl ve sarı arılar saldırırmış. Bu da kovanın sonu olurmuş. Öğleden sonra uçuşdeliği nöbeti sırası bana ve bir grup arkadaşına gelmişti. İçeri giren her arıyı kokluyorduk. Bir kaçımız nöbete devam ederken içeri girmeye çalışan yabancı kokulu arıları dışarı atıyorduk.

Hava kararmaya yakın bir yabancı arı geldi. İçeri girmek istiyordu. Yalvardı, yakardı almadım ama çok acımıştım. Anamıza sormalarını istedim. Akşam vakti yağma olmazmış, bal getirmişse almamızı söyledi. Sığınmacı arı bal getirmişti. İçeri aldım. Anamızın yanına gidip teşekkür ettim. Anamız da ona kovanimizin kokusundan sürdü. Artık kendi kovana gitse de içeri almazlardı. O günden beri de iyi dost olduk. Bizden olmuştu.

Günler aynı işleri yaparak geçti.

Kış yaklaşıyordu. Hazırlık yapmamız emredildi. Ben erişkin bir arı olduğum için gençlere neyi nasıl yapacaklarını öğretiyordum.

Ağaçlardan reçine topladık. Balla ve mumla karıştırıp uçuş deliğine içeriye soğuk havanın girmemesi için özel tüneller yaptık. Küçültebildiğimiz kadar da küçülttük. Aynı şekilde kovanın bütün çatlaklarını kapattık. Kışa hazırдық artık. Sayımız bayağı olmuştu ama oğula gidecek kadar değil.

Kış uykusuna yatacak arılar bahara kadar yaşarmış. Yetişebilirim baharı da görecektim. Kendimi eskisi gibi yormuyordum. Ama belli olmazdı.

Kışın geceleri uyuduğumuz gibi uyuyormuşuz. Nefeslerimiz kovani yaşayacağımız kadar ısıtıyormuş. Uçuş deliğinin girişini de iyice küçülttüğümüz için içeriye çok az soğuk hava girermiş. İçerisinin havasının değişeceği zaman birkaç arı kanat çırpıyor ve havayı değiştirip kümenin en ortasına geliyormuş. Geçen bahara çıkan arılar anlatmış. Onların söylediklerini bize, biz de gençlere söylüyorduk. Böylece bilgi devamlı canlı tutuluyordu. Kümeler halinde kalıp birbirimizi ve yavruları ısıtıyormuşuz. Az da olsa ne olur ne olmaz diye anamız yumurtluyormuş. Bal ve polen yiyerek, uyuyarak bahara kadar yaşıyormuşuz.

En tehlikeli zaman bu zamanlarmış. Kovanlarında kışa yetecek kadar bal olmayan analar ne pahasına olursa olsun bal getirin diye emir veriyormuş. Bunun üzerine o kovanın arıları da diğer kovanlara bal talan etmeye gidiyorlarmış. Neyse ki bize bir iki küçük deneme dışında büyük bir saldırı olmadı. O denemeleri de en güçlülerimizi koyduğumuz uçuş deliği nöbetçileri anında geri püskürttüler.

Yaşlanmışım. Baharı göremeyeceğim diye düşünüyordum. Ama mutluydum. Görevimi en iyi şekilde yapmışım. Yaşadım. Dünyayı gördüm. Çiçekleri gördüm. Bal yedim polen yedim. Öğretmenlik yaptım, kovani korudum, temizledim. Yapmam gerekenlerin hepsini yaptım. Yapmamam gerekenlerin de hiçbirini yapmadım. Bence ben iyi bir arıydım.

En son anamız erkek arıları kovandan atın diye emir vermişti. Anamız döllenme uçuşuna çıktığı zaman bazı yumurtalarını saklıyormuş. O yumurtalar da erkek arı oluyormuş. Bu arılar da sadece döllenme uçuşunda görevli oluyormuş. Anamızın seçtiği beş altı erkek dışındakilerin hepsini dışarı çıkardık ve içeri almadık. Yalvardılar yakardılar fakat emir emirdi. Kovanın etrafında beklediler. Sonra da teker teker öldüler. Bu da onların göreviydi yapacak bir şey yoktu. Kovanda kalmış olsaydılar bahara kadar kovanda bal kalmazdı. Bizim yediğimizin iki katı yiyorlardı ve bal getirmemişlerdi. Kovandaki bal bahara yetmeyeceğinden hepimiz acımızdan ölürdük.

Dışarıda çiçekler kurudu. Hava soğudu. Arada sadece su getirmek için tek tük çıkmaya başladık.

Bir sabah anamız dışarı çıkışı yasakladı.

Kümelendik. Sadece kümenin içi tarafına gitmek için çok yavaş ve sürekli bir hareket halindeydik. Geceleri yaptığımız gibi yapıyorduk ama bu bütün gün süren bir hareketti. Bir de acıktığımızda azcık bal yiyorduk. Uyku zamanı gelmişti. Çok yaşlanmışım. Belki de uykumda ölecektim.

Uyudum.

Bahar

Baharın ilk günüydü.

İnsanın yüreği ve gözleri ısınır bazen bir başka bakışa ve yüreğe. Tatlı bir sıcaklık sarar vücudu. Huzur saklandığı yerden çıkıp gülümser. Bunun adıdır sevmek.

Sevginin temel ayaklarından biri inanmak, biri güvenmek, biri de hoşgörüdür. Her iki taraf da birbirine inanırsa, güvenirse ve birbirini her şartta hoş görürse bu sevgi en güzel haliyle devam eder. Ancak bir tarafın diğer tarafı nasılsa anlamaz yerine koymaması gerekir.

Bir ayağı inancı desteklemeyen sevgi samimi değildir. Her hareketinden şüphe edilen sevgi, en kıymetli olması gerekirken kıymetsiz duruma düşürülür.

İnsanın yapısı ne yazık ki böyledir. İnanmamak, güvenmemek, hoş görmemek bir marifetmiş gibi görülür ve neticede insanın en güzel duygusu, bu duyguyu besleyenler tarafından değersizleştirilir ve biter.

En çok sevdiği yahut en çok seven insan en fazla üzülen insan durumuna gelir, getirilir. İlk başlarda en fazla kıymet verdiğinizdir, en çok sevdiğinizdir, kıymet vereniniz seveninizdir. Ama çok basit bir sebeple karşıdaki insan tam tersi durumuna getirilir.

Aslında sevgi insanı vazgeçilemez yapar. Onsuzluk ölüm gibidir. Bu bir tılsımdır, büyüdür, sihirdir. Bu sihri bozmak yine insanın kendisindedir. Kendinin vazgeçilemez olduğunu bilir ve bütün gayretiyle vazgeçilebilir hale getirir. Dolayısıyla bir kural da gerçekleşmiş olur. Hiç kimse vazgeçilemez değildir.

Sabır ve tahammül en son sınıra gelinceye kadar insan vazgeçilemezliğini korur. Sınır geçildikten sonra da pişmanlıklar, hak vermeler beyinde uçuşur durur.

Yeniden başlamak, sevginin içine korku katar. Yine mi aynı eziyet, aynı cendere, sevgiden kaynaklanan zulüm olacak sorusu bütün cümlelerin ve davranışların sonuna konur.

Bu korku yenilebilir mi dersiniz evet derim. Lakin öyle kısa zamanda yenilmeyen bir korku yaşanır. Emin olunca da eski unutulur. Bu dönem en riskli dönemdir. Bazı kararların dönülmemek üzere kesinleştiği zaman işte bu zamandır. Çünkü bu dönemde yapılacak en küçük bir hata, öncekileri de içine alacak kadar büyük olacaktır.

Sevmek aslında sevgiyi olduğu gibi yaşamaktır, öyle olmalıdır. İnsan neden sevdiğinde hata arar, kusur arar, onu ezmeye, ona sahiplenmeye çalışır, sınırlar, kurallar getirir ve bir kafese hapseder bilinmez. Sonra da sen bu kafestesin bakışları atılır. Verilen değer ilk baştaki hale verilmişken, getirilen şeyle değer verilmez. Bu sebeple sevgi olduğu gibi, değiştirilmeye çalışılmadan yaşanmalıdır.

Oysa insanın yaşama gücüdür sevgi. Düşüncelerinde ve hareketlerindeki enerjidir, bakışlarındaki çiçektir baktığı her yerde açan. Bu büyüdü duyguyu yok etmeye çalışan tek yaratık da insandır. Tabi eninde sonunda kaybeden de o dur. Sonuç yaşatılması için büyük arayışların ve bekleyişlerin yaşandığı sevgi kaybedilmiş olur.

İnanın, güvenin ve hoş görün sevdiğinizi lütfen.

Sonunda ne siz ne sevdiğiniz insan :” Ama ben seni seviyordum...Neden?” dememelisiniz. Sevgilerinizi Kaybetmemeniz dileklerle.

YAŞAMAK

Otobüsle Bursa'ya gidiyorum. Ön koltukta oturan bey ile yanındaki bayan bütün gece konuştular. Ben öndeki koltuğun arkasında bulunan küçük LCD tv den film izliyorum. Arada etrafa bakıyorum. Bu arada konuşmalar arasında 'Maşallah!' dedi bayan: 'Çok uzun yaşadı!'

Bahsettikleri şahıs uzun yaşamış. Allah ömür versin her kimse o şahıs. Yaşamak kelimesi kafama takıldı. Benim 'Yaşamak' tan anladığım tamamen farklı. Genelde doğumla ölüm arasındaki süre yaşamak olarak kabul edilir. Ben böyle kabul etmiyorum.

Hani : "'Nefes alıyorum ya!' Yahut: 'Su içiyorum, yemek yiyorum, bir meşgalem var, bir evim, bir eşim, bir işim var. Şu kadar yıldır yaşıyorum işte!' deseniz bile, bana göre yanılma payınız çok yüksek. Keşke dediğiniz kadar yaşamış olsanız.

Bana göre yaşamak takvim yapraklarıyla ölçülemez. Yıllarla ölçülemez.

Bir yıldan daha fazla yaşayan kaç kişi var acaba, hep merak etmişimdir. Çocukluk dönemini saymıyorum. O dönem şuursuzca bir yaşamaktır. Büyüdüğünde anlamsız gelen bir koşuşturmadan, kahkahadan, gülümsemekten ibarettir. Ne keşke vardır ne iyi ki. Benim bahsettiğim hayatı tanıdıktan sonraki yaşamak.

Bana göre yaşamak kavramı farklıdır demiştim. İnsanın hayatında mutlu olduğu süredir yaşamak. İşte bu ana yaşamak diyorum. Diğer zamanlar, beden ve nefsin ihtiyaçlarını karşılamaktan ibaret değil midir?

Nefes aldığınız yılların sayısı ne kadar çok olursa olsun içinde mutlu olduğumuz saniyelerin toplamı kadar yaşadığımızı inanıyorum.

Açmamış bir çiçeğe, ötmeyen bir bülbüle yaşıyor diyemem ki...

Düşünüyorum da ben ne kadar yaşadım? Üç beş ay olmuş mudur acaba? Bir yaşına girebilmiş miyimdir?

Güzel bir şiir yazdığımda, o şiir şiirim çok güzel yorumlandığında, güzel bir tablo yaptığımda, çocuklarımın başarısında yahut gülümseyişlerinde sevgiyi yakalarsam mutlu oluyorum. Ameliyat masasına yatırdılar beni, kollarımı bağladılar. Narkoz verip uyutacaklar. Tam o anda büyük kızım Asûde'nin yanbaşımda 'Ne haber baba!' diyen sesini duyuyorum, başımı çeviriyorum: Cerrahi kıyafetleriyle gülümsüyor yanımda. Nasıl mutlu olmam o birkaç saniye. Ya da doğum gününde küçük kızım Asena'yı arayıp, ' Saatlerdir çaldırıyorum hep telefonun meşgul. O telefonu bizimle görüşesin diye aldım. Kırdırma bana telefonunu, ben aradığımda bana cevap vereceksin.', dedikten sonra, 'Arkadaşlarım doğum günümü kutlamak için arıyorlar...' gibi sebepler sıralarken sözünü kesip: ' Asena, canım kızım benim. Doğum günün kutlu olsun!' dedikten sonra telefonu kapatıp, onun şaşkınlığını, kızgınlığını hayal etmek de beni nasıl mutlu etmez?

Bir iyilik yaparsam birine, bir çocuğu sevdirsem... Bir yürekte bir sıcaklık yakalasam, bir masada o yüreğin sıcaklığını yudumlasam, mevsim hangi mevsim olursa olsun, ister sabah kahvaltısı ister akşam yemeği tabaklara birazcık bahar koyabilmişsem bakışlardan, davranışlardan nasıl mutlu olmam. İşte benim mutlu olma sebeplerim kısaca bunlar.

Şimdi, bu mutlu olduğum, yani yaşadığım saatleri bir araya getirip toplasam acaba ben kaç ay yaşamış olurum? Hesabın altından çıkamıyorum. Yani bir yaşını doldurdum mu? Kaç aylığım? Bilmiyorum, bilemiyorum.

Sahi aklıma gelmişken sorayım: ' Siz kaç yaşındasınız?'

Turgut Uzdu

Yakınlığın Uzaklığı Sendromu

Kesin kararımı verdim bugün. Mutluluk eskiden daha fazlaydı, daha yakındı. Teknoloji geliştikçe bizden artık uzaklaşıyor . İçe dönüyoruz, biraz daha yalnızlaşıyoruz.

Televizyonun olmadığı zamanları düşünüyorum. Radyo vardı ve yayınlar arasında en çekici olan arkası yarınlardı. Ailecek oturup beklerdik yayın saatini. Çaylar hazır olur, dinlerdik. Bugünle bir fark var, gözler aile fertlerinin gözlerini görüyordu odada. Birbirimize bakıyor, arada laf atıyorduk. El şakalarımıza engel değildi dinlemek. Şimdi televizyon girdi odamıza. Kulağımızla birlikte gözümüz de orada. İyice koştuk.

Bir kötü haber daha vereyim. Bugün televizyona bakarken önümüzden geçenleri görüyoruz en azından. Yarın üç boyutlular dolduracak evimizi. Gözlerimizde siyah gözlükler, herkes kendi dünyasında. Kalabalık bir odada çıt yok tv sesinden başka. Mükemmel bir aile ortamı! Hani diyorum ki ailenin her ferdi aynı diziden, filmde hoşlansa en azından o film hakkında sohbetler olabilir ama zevkler farklı.

Eskiden Dallas vardı da herkes çok eleştirirdi. Karakterlerin her biri diğeriyle aşk-meşk ilişkisine girmişti. Aile düzenimiz bozuluyor diye cılız feryatlar yükselirdi arada. Şimdi yerli dizilerin hepsi de Dallas'ı üçe dörde katlar halde. Sırf bu yüzden yerli dizi de, emin olmazsam yerli filmde seyretmiyorum. İnat ettim başışlayın. Ama evdekilerde bir yerli dizi müptelalığı var sormayın! Her gün dizi günü. Yahu ben aksiyon filmlerini seviyorum, belgeselleri seviyorum, bilim kurguyu seviyorum. I-ih dizi saatinde olmaz!

Çare? Ayrı bir uydu alıcısı, çift çıkışlı bir LNB, bir tv, ayrı bir odada rahat edeceğin divan sehpa vs. Oh, dünya varmış!

Çayını alırsın, (Siz içmeyin ama) sigaranı yakarsın, kumanda elinde. Hürriyet bu işte! Aile mi? O ne ki?

Gün içinde birkaç mecburiyet kelimesi, yemek, kahvaltı sözleri. "Çok yorgunum.", "Başım ağrıyor..." Belki "Ben yatıyorum.", belki "İyi geceler." Arada telefon çalarsa, birkaç cümle de gelen telefonla ilgili konuşulur. Ha bir de çocuklarla ilgili bir şey olursa konuşulacak. O kelimeler çıkar, kulaklara uğrar bittiğinde televizyon sessizliği çöker yine odaya. Dudaklar susar.

Misafir gelmesi belki değiştirir tv sessizliğini diye düşünülür ama unutulmuş bir şey var. Misafirin de dizi günüdür. TV kapanmaz. Hep birlikte dizi seyredilir. Kibarlık olsun diye kumanda gelen dostlara uzatılır. O kadar da kaba insanlar değiliz canım. Zaten o dizi de seyrettiklerimiz arasındadır kesin.

Ayda bir iki defa elektrik, su, doğalgaz, kira, aidat, kart ödemesi, borçlar cümlelerimize sığınır. Ardından mesele çözülür ve tv sessizliği bürür yine evi.

Yirminci birinci yüz yıl aile yapısı bu mu? Bu kadar mı? Hayır.

Bir de internetimiz var. Dünyayı odanıza getirir. Aradığınızı her şeyin ama her şeyin olduğu bir hazine. Arama motorlarına bir kelimeyi yazmanız yeterli. Anında cevap karşınıza gelir.

Ayakkabı bağlama diye yazın mesela. Yüzlerce ayakkabı bağlama şekli çıkar karşınıza. Kitapların özetleri, gazeteler, televizyonlar, radyolar, resim, müzik, seyretmeye gidemediğiniz filmler... Ne yok ki. Rüya mı gördünüz, kolay, arama motoruna yazın, birkaç saniye sonra yorumu okuyun.

Yabancı dil bilmenize de gerek yok artık. Hemen bütün dillerde anında tercüme yapan siteler var. Oturup yabancı biriyle gayet güzel anlaşabilirsiniz biraz gecikmeli olur ama... Onun yazdığını kopyalar tercüme etsin diye sitedeki uygun yere yapıştırırsınız. Söyleneni anlarsınız. Cevabınızı aynı yere yazar, "Çevir" yazan yere tıklarınız. Onun diline çevrilir. Kopyalar, sohbet programınıza yapıştırırsınız.

Sohbet dedim de... yüzyılımızın insanının ve teknolojisinin bir de o yönü var. Aslında konuşmak ihtiyaçların en önemlilerinden. İnsanlar birileriyle konuşma ihtiyacını hep duyar. Evde konuşulacak insanlar muhakkak vardır ama televizyon varken bu mümkün olmaz. Mübarek de her zaman var. Ya haber ya film ya yarışma, en çok da dizi. Ne yapsın insan! Evde konuşulacak birileri var ama yok gibi. Kendisi de aslında o evde var ama o da yok gibi. Dolayısıyla bu yok gibi olmanın noksanlığı internet ve bunu sağlayan programlar vasıtasıyla karşılanıyor. Üstelik de istendiğinde görüntülü...

Neticede asrımız ailelerinde yakınlığın uzaklığı sendromu var. Tedavisi henüz bulunamadı. Düşünüyorum da haftanın bir gününde televizyonu, interneti, radyoyu, müziği yasaklasak evlerimizde, kendimizi aile fertleri olarak bir odaya kapasak. Kitap, gazete dergi de yasaklansa o gün evde. Acaba ne olur, nasıl olur? Tedavi eder mi bu hastalığı? Ya da radyo kalsa mı ne? Hemen itiraz eder gibi yahut duyar gibi oluyorum. 'Bu gün olmaz, tv' de şu var; kaçırمام.'

Teknoloji, bizi kalabalığın içinde yalnız yaşamaya mahkûm etmiş haberimiz yok. Fakat teknolojinin olmadığı bir dünyada da yaşayamayız bu da ayrı bir gerçek. O kadar bağlandık.

Sizi duyuyor ve görüyorum. Başınızı sallayarak okuduklarınızı tasdik ediyorsunuz ve doğru diyorsunuz. Peki ne yapacağız? Kocaman bir hiç!

Sanırım vaktinizi aldım. Bağışlayın.
Bu arada çayınızı soğutmayın. Afiyet olsun.

Çare Olamamak

Akşamın en ağır tavrıyla çökmeye başladığı pencerelere yansıyan bilgisayarlı tomografi bekleme salonundayım. Eşime sıra gelmesini bekliyorum. Küçük kızım beyaz önlüğünü giymiş. Evrakları ilgili yerlere götürüp getiriyor. Ben içten içe gurur duyuyorum.

Şu boş vermişliği de olmasa harika bir çocuk. Gelirken tomografi kağıtlarını evde unuttum demez mi Eşim köpürdü ama ona belli etmemeye çalıştı orda olduğumuz sürece.

Bu arada büyük kızım da geldi. Nöbetçiymiş bu gece de. Az kaldı dedik sarılıp öptükten sonra. Mezuniyet için fotoğraflar çekirmiş. Beyaz önlüklü, boynunda stetoskop. Gösterince aklıma diş hediği gelmişti. O fotoğrafları bulup, yenileriyle birlikte tarayıcıdan geçirdikten sonra bir klip yaptım. Bilgisayarına kaydettim.

Diş hediği denir ya, dişleri çıkmaya başladığında başından aşağı haşlanmış ama soğuk buğday, nohut ve benzeri şeyler dökülür büyükçe bir sininin içinde. Biz de yapmıştık. Sininin etrafında da çeşitli meslekleri temsil eden küçük aletler yerleştirmiştik. Hangisini alırsa büyüdüğünde o meslekte olacak diyorduk. Ben belgelemek için de birkaç fotoğraf çekmiş saklamıştım. Eline stetoskop almıştı, sonra bırakmadan da mikrofon almıştı. “Sesi güzel doktor olacak!” demiştim. Şu haliyle ve Allah nasip ederse yaza doktor olacak. Küçük kız da makas almıştı eline. Ya cerrah olacak ya estetikçi diye düşünüyorum şimdi. Hep merak etmişim terzi mi kuaför mü olacak diye. Ona daha üç yıl var. Yaşarsam göreceğim.

Salonda kimseler yoktu bizden başka. Önce ağlayan bir çocuk sesi girdi salona ardından hastane sandalyesinde iki üç yaşlarında bir çocuk. Onu iten iki el, kol ve yirmi beş otuz yaşlarında bir erkek.

Salonda dolaştırmaya başladı. Çocuk ağlıyordu anne diyerek. Görünürde herhangi bir şeyi yok gibiydi. Çocukları çok severim. Dayanamadım, meşgul edeyim dedim. “Çok ağlarsan tavanlarda uyuyan kuşları uyandıracaksın çok ayıp!” dedim. Bir dakika kadar sustu. Sonra sanırım anlamsız geldi söylediklerim tekrar “Anne!” diyerek ağlamaya başladı. Babası, salonda daha hızlı dolaşmaya başladı. Tam önümüzden geçerken “Geçmiş olsun neyi var?” diye sordum. Cevap verirken dili takıldı. Sonra sessizce “Beyninde tümör var.” dedi. Çocuk duymasın istiyordu. “İnşallah alırlar ve iyileşir!” dedim. Çocuğu sürüp dışarı çıktı.

Eşime ve kızlarıma dönüp, “Çok küçük ya, bu yaşta nasıl olur dedim.” “Senin görmediğin daha neler var baba!” dedi büyük kız. “Her bölümde çalış da gör...”

Sebebinde tartıştık. Radyasyonsa sebep anne karnında almış olmalıydı. Değilse, ya genetik bir bozukluk yahut da kanser denen şey mikrobik bir olay dedim. Kızlarla benim fikirlerim çoğu zaman tartışma konusu olur. Kısa bir tartışmadan sonra konu değişti bu defa uzatmadım.

Eşime sıra gelmeden, tomografi çekilen odanın sarı boyalı kapısından bir genç çıktı. Bir isim söyledi. “Çocuk mu?” diye sordum. Başıyla tasdik etti. Ağlama sesi hala geliyordu. “Ağlama sesini takip edin.” deyince, “Uyumadan tomografi çekemeyiz.” Mırıltısının ardından dönüp içeri girdi, bu defa eşimi çağırdılar.

Büyük kızımınla konuşurken söz yeğenime geldi. Onun evlenme meselesi ile ilgili geçen gün bayağı uzun süre konuşmuştum. Ona söylediklerimi anlatarak kızıma da bazı şeyler söylemiş olacaktım.

Eşlerin birbirlerine tavırlarından bahsettim. Beni mutlu etsin dememeli eşler. Mutlu edeyim demeli. Karşısındaki insan herhangi bir sebeple mutluysa, kenara çekilip, bu adam yahut kadın niye mutlu diye düşünmeye başlamamalı. Hemen o mutluluğa ortak olup yaşamalı, mutlu olmalı. Bu alışkanlığı en baştan kural olarak koymalılar demiştim. Kadınlar ilk ve kesin sözü, erkekler son sözü söylemeyi isterler. Kadın, erkeğine yaptırmak istediği şeyi ona söyleyip onun kararımış gibi gösterdiği sürece hiçbir problem olmaz ve her kesin istediği olur. Kadın sinemaya gitmek istiyor. “Hadi sinemaya gidelim!” demek emir olacağından erkeğin yapısına terstir. Ama, erkeğin merakını ve ilgisini çekip, gidilirse mutlu olacağını erkeğine hissettirirse, erkek büyük ihtimalle bir müddet başka şeylerle oyalandıktan sonra “Hadi biz de gidelim.” diyecektir. “Canım, biliyor musun Ayşe tel açtı bugün bayağı sohbet ettik. Şu filmi ne çok övdü. O film konusunda bilgin var mı? Bayağı merak ettim...” diyebilir mesela.

Evliliklerin ilk beş yılı risklidir. Kişilik çatışması yaşanır bu dönemde. Kadın ve erkek de taviz vererek beş yılı geçirmeyi başarır, beş yıl sonra “Tencere yuvarlanmış kapağını bulmuş” hale gelirler...

Ben hızla bunları anlatırken küçük kız da gelmiş dinlemeye başlamıştı. Hemen sordu: “Bize de anlatır mısın bunları?” “Sorarsanız neden anlatmayayım?” kelimeleri gülümsemeyle çıktı ağzımdan.

Bu defa eşimin damar yolunu ilk defada bulmuşlar. Çekildikten sonra çıktı. Bel fitiği var. Çok acı çekiyor. Ama insanın çaresiz kaldığı yerlerden biri.

Eşim çıktı. Dördümüz birden koridora çıktık.

O çocuğun annesi çocuğu kucağına almıştı. Çocuk acı içinde “Anne!” diye seslenerek annesinden yardım istiyordu besbelli. Kadının gözleri yaşlıydı. Az önce çocuğu gezdiren babası da ellerini yüzüne kapamış, içinde “Neden?” sorularına cevap bulamadığı için alçak sesle ağlıyordu.

Keşke çare olabilseydim dedim içimden ama hiçbir şey yapamadan önüme eğerek başımı oradan uzaklaştım.

Gönül Yalnızlığı

İnsanların yüreğinin bir köşesine saklanmış bir yalnızlık vardır. Ben buna gönül yalnızlığı diyorum.

Hep var ve var olacak olan tatlı bir yalnızlıktır. Biraz da muziptir hani. Olur, olmaz zamanlarda yüreğinizden uzanır, bir defa gülümser. Siz o gülümsemeyle üşürsünüz. Bir yalnız kalma isteği başlar. Etrafınızda kim olursa olsun yüz çevirir, soğuk konuşursunuz. İlla ki kendinizle baş başa kalacaksınız. Gönül yalnızlığınızı dinleyecek, onunla sohbet edeceksiniz.

İkna gücü de müthiştir bu gönül yalnızlığının. En sevdiği kelime “Ara!” dır. Bilmediğiniz bir şeyi aramaya başlarsınız. Başka biri mi, bir söz mü, bir gülümseme mi? Ne aradığınızı bilmeden ararsınız. Karşınıza nihayet çıkar. “Tamam, bu aradığım!” dersiniz. Dışarıdan belli olmasa da sarılırsınız bulduğunuza. İlk anların sevinci vardır gözlerinizde. Işıklar yanar. Aradan bir zaman geçer. Bir şey bulmuşsunuzdur ama ne olduğunu bilemezsiniz bulduğunuzun. Sorgularsınız farkında olmadan. Bulduğunuzdan da hâlâ sakladığınız ümitleriniz sebebiyle vazgeçemezsiniz. Belki aradığının bir parçası oradadır.

Eminsinizdir. Gönül yalnızlığınızı yok edecek olan bulduğunuz değildir kesin. Ama bulduğunuzda da bir şeyler vardır. Aradığının bir yerine benzeyen bir şey. Bu düşünceyi sağlamlaştırmak için de “Bir parçası burada!” dersiniz. Kopamazsınız. Gerçekten de aradığının bir parçası oradadır çünkü.

Ama yine olmaz bir zamanda başını çıkarır gönül yalnızlığınız. Yine bir arayış başlar. Aranılanın bir şekli, şeması var mıdır? Hayır.

Bu defa çizgiler çizersiniz çeşitli renklerde, kesinlerin yanına esnek çizgiler koyarsınız. Bir şekil koymaya çalışırsınız. Sağını solunu çekiştirirsiniz. Muhtevasıyla oynarsınız. Açılarını değiştirirsiniz< bu defa bakışların. “Bulmalısın!” diyen bir ses devamlı şuur altında dolaşır durur. Duymaz, görmezsiniz bu gezgini. Beyninizdeki düşünce, aradığınızı bulmanız ve gönül yalnızlığınızdan kurtulmanız gerektiğidir. Bıkmışsınızdır artık kendinizle baş başa kalmaktan, kendinizi dinlemekten.

Bulmalıyım düşüncesi en kararlı haliyle ama görünmez bir şekilde yönlendirir sizi. İsyan edersiniz. Kabul etmezsiniz aradığınızı. Ama bir şekilde aramaya zorlar gönül yalnızlığınız. Aradığının bile farkına varmazsınız. Ama bulunan her fırsat değerlendirilir, ilgi alanları biraz daha hassaslaşır. Ortak paydalar sorgulanır gizlice. Ve sevinç gölgelerden çıkar. “Buldum mu ne!” Biraz tereddütlü bir yaklaşımdır her bulunanın ardından bulunana. Daha samimi, kendini tam anlatan bir görüntü ile bulunanın karşısına çıkılır. Aslında söylenmek istenen “ Bana benze, ne olur bana benze!” dir. Ama bunu ne arayan bilir ne bulunan.

Avuçlarınıza alırsınız bulduğunuz. Okşarsınız, gülümsersiniz. Ilık bir şeyler akar içinizden. Isınırsınız. Heyecanlanmayı hatırlarsınız. Sevginizi verirsiniz. En samimi halinizle gülümsersiniz. Gönül yalnızlığınız bir müddet görünmez ortalıkta. Duvarlarında “ Sen teksin!” yazan odada büzülmüştür, görünmez. Tam “Bu!” diyeceğiniz anda yavaşça uzatıp kolunu el sallamaya başlar. Bakarsınız. Gönül yalnızlığınızdır. Bulduğunuza dönersiniz. Öncekinden farklı bir şey bulmuşsunuzdur bu kesindir. Sorgular başlar. Bulmuşsunuzdur fakat aradığınız her şey değildir bulduğunuz. Birilerine küstüğünüzü sanırsınız. Kızgınlığınız da küskünlüğünüz de kendinizdir.

Yine içinizdeki kimseyi almadığınız odaya çekilirsiniz tek başınıza. Sorgular başlar dünlerle ilgili. Anlamsızlık yarınları bürür. Bıkmalık gelir bulamamaktan. Her şeyden vazgeçmeye hazırsınızdır. Bir an vazgeçersiniz. Yaşamak bile umurunuzda değildir. Ne şafak güzeldir, ne gül, ne mehtap.

Bazen gözyaşlarınız eşlik eder duygularınıza. Olur-olmaz şeyde ortaya çıkarlar. Ya dışı doğrudur yönü ya içe doğru.

Mecburiyetlere tutunursunuz.

İnsan neyi arar da bulamaz. Milyarlarca insan içinde bulunamayan nedir? Koskoca dünyada aranan ve bulunamayan şey bir cisim midir, eşya mıdır? Bir şiir yahut şarkı mıdır?

İnsanın arayışı bitmez. Bitemez. Bitmeyecek de. Neden mi? İnsanın her yerde arayıp da dört dörtlük olarak bulamadığı nedir biliyor musunuz? Başkalarında bulmaya çalıştığımız şey aslında kendi suretimiz değil ama kendi ruhumuzdur. İkiz gibi benzer. Aynı şeyleri yazıp aynı şeyleri okuyan, leb demeden leblebi diyebilen biri. Aldığı tat aynı olan biri, çizdiği resim aynı olan biri.

Bulmanın imkânsız olduğu yerde duruyor insan. Bulunanlar arasında aranılana en çok benzeyen özellikleri olanda kalmak, onu yaşamak, onunla yaşamak mümkün olmasa bile sanırım en iyisi.

Diğer türlü aynaya bakmak gerek her arayışta. Sonra da oturup ağlamak...

SEVMEK

SEVMEK

Bütün canlıların ruhlarına kazınmış bir duygu sevmek dediğimiz. Her canlının sevdiği şeyler muhakkak vardır. Bir timsahın, parmak kadar yavrusunu ağzında taşıyıp emin bir yere götürmesi bir sevgi ifadesidir.

Bir arkadaşın erkek bir köpeği var. Arkadaş, köpeğin davranışlarından bir dişiye ihtiyaç duyduğunu anlamış ve aynı cins bir dişi köpek ödünç alıp eve getirmiş. Erkek köpeğin davranışları değişmiş, bir neşe gelmiş her şeyine. Dişi köpeğin etrafında görünmez bir şemsiye gibi dolaşıp duruyormuş. Arkadaşlar denemek için dişi köpeğe kızmışlar. Erkek köpek neredeyse onları ısıracaktı. Dışarı gezmeye götürmüşler. Başka erkek köpekler dişi köpeğin etrafına yaklaşmaya başlamışlar. Erkek köpek önce karşı koymuş, havlamış, bakmış olacak değil dönüp dişi köpeğe saldırmış. Sen niye onlara bakıyorsun der gibi.

Hayvan deriz ama buradaki bütün hareketlerin altında yatan şey sevgidir, sevmek duygusudur. Hayvanların sevgi anlayışı böyledir. İçinde kıskançlık, öç alma gibi hayvani duygular vardır.

Biz insan olarak sevgi kavramını nasıl algılarız?

Genelde algıladığımız sevginin yüzü hep bize doğrudur. Benim istediğim gibi olsun. Benim olsun. Benimle olsun. Bana şöyle davransın. Burada temel öge "BEN" kavramıdır. Sevgide bencillik olmaz.

"SEN" olmalıdır temel dayanak. Neden mi?

İnsan sevdiği şeyleri yapmaya çalışır. Dolayısıyla sağlıklı düşünen her insanın yaptığı şeyler mecburiyetler dışında sevdiği şeyler olacaktır. Biz, eğer kendi sevdiğimiz şeyleri yapmaya zorlarsak, bunun adı, karşımızdaki insanı kendimize benzetmeye çalışmak olacaktır. Oysa dikkat edin biz onu sevmişizdir. Ama sevdiğimiz için de değiştirmeye çalışır, sevdiğimiz özelliklerini bozmak isteriz.

Bu seven tarafından algılanan durumdur. Bir de sevilen tarafı vardır. Burası biraz daha karışıktır aslında.

Bir insan seviliyorsa, daha dik yürür. Kendinden daha emindir. Hayata bakış açısı farklıdır. Gizli bir gurur taşır. Beni bu seviyorsa başkaları da sevebilir. Ben o kadar yakışıklı veya güzelim. Bulunmaz biriyim. Bu duygularla sevilen, sevene karşı tam samimi olmayan bir sevgi gösterir ve bunu ona bağışladığını sanır.

Mesele aslında sevmek veya sevilme olmamalıdır bence. Verileni alma, saklama ve korumak olmalıdır.

Seviyorsanız sevginizi koruyacaksınız dış tehlikelere karşı. Bir gözünüz sevgiliye bakarken diğer gözünüz etrafı kolaçan ediyorsa, bu sevginizden emin olmadığınızı gösterir. Biri size sevgisini vermişse, kabul etmişseniz verileni almalısınız. Almışsanız onu saklayacak, gözünüz gibi bakacak ve koruyacaksınız ki var olsun. Bunları yapmıyorsanız hissettiğiniz şeyin adı sevgi olamaz.

İnsan yüreğindeki sevgi iki çeşittir. Kâinatta var olan her şeyi sevmeye insan yüreğindeki yer bol bol yeter. Bu insan yüreğindeki genel sevgi kavramıdır. Sınırsızdır. Bu sevgiden istediğiniz kadarını dağıtabilir, verebilirsiniz. İkinci sevgi kavramı ise ancak tek kişiliktir. Aşk denilen şey bu tek kişilik sevgiyle mümkündür. Bu sevginin olduğu odacığa aynı anda iki kişi sığmaz. Sığdırmaya kalkarsanız sorgulamalarınız başlar ve birinden birini o odaya alabilirsiniz diğeri dışarıda, belki alışkanlığınız, belki bencilliğiniz olarak kalmak zorundadır.

İnsanda nefis ve merak vardır. İki de göz vardır. Toplam bu dört unsura "BEN" kavramı da katılınca, yürekte var olan sevgi her an saldırıya açık durumda kalır. Bu sebeple de yürekteki sevgiyi korumak, sevmekten daha önemlidir. Belki de yapılması en zor şeylerden biridir.

Mutlu olayım diye seviyorsanız bunun adı da sevgi olamaz. Mutlu edeyim diye sevmelisiniz. Sevdiğiniz mutlu oldukça mutlu olmayı öğrenmelisiniz. Bunu yapabilmemiz için de yüreğinizdeki odaya aldığınızı korumalısınız.

Derler ki çölün birinde iki kum tanesi varmış. Bir rüzgâr bu kum tanelerini yan yana getirmiş. Birbirlerini çok sevmişler. Güneşin kızgın olduğu zamanlarda birbirlerinin gözlerine bakarak serinlemiş, mehtabın çöl soğuklarında birbirlerine sokularak ısınmışlar.

Bir zaman sonra hafif bir rüzgâr esmiş. Kumları, birbirlerine dokunamayacakları kadar uzağa götürmüş. Olsun demişler. Seslenerek sevgimizi yaşarız. Ve günün her saati konuşacak bir şeyler bulmuş ve sevgilerini yaşamışlar.

Bir gün fırtına çıkmış. Demişler ki bu fırtınada kesinlikle birbirimizin sesini bile duyamayacak kadar uzaklara savrulacağız. Karar vermişler. İkimiz aynı anda bir dilek dileyelim. Allah'ım bizi birbirimize her şeyiyle sevmeyi öğrendiğimizde kavuştur. Öyle kavuştur ki sevdamız sonsuza erişsin. Ve dilemişler bu dileği.

Fırtına dinmiş. Sesler kesilmiş bir zaman sonra. Kum tanelerinden biri yıllarca diğerinin sesini duyarım diye etraflarını dinlemiş. Gözlerimi açarsam başkasını görür onu unuturum korkusuyla gözlerini açıp hiç bakmamış etrafına. Yeni bir

fırtına çıksın ve bizi kavuştursun diye sabırla beklemiş durmuş.

Aradan yıllar geçmiş. Acaba yeni bir fırtına gelir de bizi tekrar bir araya getirir mi diye düşünüp gözlerini açmış kum taneciği.

Sevdiği kum tanesi tam karşısında gözleri kapalı duruyormuş.

Gözlerinizi açınız yüreğinizdekini koruduysanız. O karşınızda.
Turgut UZDU

Çatlak Bardaktaki Su

ÇATLAK BARDAKTAKİ SU

Birisi, kim olduğunu bilmiyorum demiş ki: “Hayat, çatlak bardaktaki suya benzer. İçsen de tükenecek içmesen de.”

Yani bir kenarda oturup suyun tükenmesini beklemek var. Yahut suya onu güzelleştirecek şeyler katıp içmek de var.

Hayat dediğimiz bize ait zaman dilimidir aslında. Hayatım anlamında. Bunun uzunluğu ve kısalığı nedense kafamıza çoğu zaman takılan tek yönüdür. Nasıllığı dururken uzunluğu önemli mi?

Bence değil. Önemli olan nedir dersiniz, bu suya katacağımız şeyler önemlidir derim. Eğer biz bu suya bir şeyler katamıyorsak, hep aynı ölçüde monoton bir şekilde akıyorsa o zaman kendimizde ve bakış açımızda değişiklikler yapma zamanı gelmiştir.

Neleri değiştirebiliriz. Öncelikle gülme sıklığınızı, içten gülme sıklığınızı değiştirmeniz gerekir. Unutmayın, hayat gülmelerin sığmayacağı kadar uzun, üzölmeye değmeyecek kadar kısa. Güldükçe, neşelendikçe, her şeye güzel baktıkça devamlı gülümseyeceksiniz mutluluktan, neşeniz içinize sığmayacak, etrafınızdaki her şeyin güzel tarafları olduğunu fark edeceksiniz ve o güzellikleri yaşayacaksınız. Çok uzun bir hayatınız olacak demektir bu. Aza çoğu sığdırmak.

Hemen savunmaya geçmeyin. “Etrafımızda üzölmemizi gerektiren bir sürü olay var. Nasıl üzölmem!” de diye bilirsiniz. Tercih sizin. Benden söylemesi.

Bir defa her şeyi olduğu gibi kabul etmek lazım. Olacak diye korkup üzölmemenin anlamı var mı? Olacaksa olacaktır. Değiştirme imkânınız olsa zaten değiştirdiniz. E.. O zaman olanı da olacağı da kabul etmek lazım.

Üniversite sınavında sıfır noktalı bir farkla yaptığı tek tercihi kaybeden bir gencin zayıflamış çehresini, bembeyaz olmuş yüzünü görmüştüm bir bayram günü.

“Her işte bir hayır vardır.” Sözüne çok inanırım. “Bence sen de inanmalısın.” demiştim de, “Bu işin hayrı hayratı kalmadı.” cevabını almıştım.

Tercih ettiği üniversiteye karayoluyla kaç saatte gidebileceğini sormuştum. On-on iki saat sanırım” demişti. “O yolda hiç trafik kazası olmaz değil mi?” sorumun üzerine, biraz kızgın, biraz nasıl bilmezsin tarzında “Olmaz olur mu neredeyse her gün” demesini bekliyordum. Demişti. Ben de gülümsemiştim. “İşte hayır belki de buradadır. Sen kazanıp gidiyor olsaydın, ve neredeyse her gün olma ihtimali olan kazalardan biri de senin bindiğin arabaya denk gelseydi, yaralanıp felç olsaydın. Şimdi yatakta yatıyor olsaydın. Bir gözün kör olsaydı mesela. Ben de sana gelip deseydim ki iyi ki sınavı kazanmışsın. Neler düşünür, bana ne cevap verirdin?” Bir sessizliğin sonunda, “Hocam galiba haklısın!” demişti. Bir yıl sonra da istediği bölümü kazanıp sağ salim okuduğunu öğrenmiştim. Yüzündeki beyazlık gitmiş o günden sonra. Kilo da almış.

Yani bir şey olmuşsa olmuştur. Hayat makara değil ki istediğimiz yere kadar geri sarıp tekrar uzatalım.

O zaman yapmamız gereken bardakta kalan suyu en güzel hale getirmek.

Ne kadar kaldığı da önemli değil. Önemli olan bir miktarın kalmış olması. O da bize yeter. Yetmez diyenler arasında hep üzüntü ile yaşayan varsa bence demesinler. Ama hayattan zevk alan, onu kendi bakışıyla, kendi anlayışıyla güzelleştiren varsa yetmez. Ne demiştik, gülmelerin sığmayacağı kadar uzundur.

Mutlu musunuz? Biri sizi mi mutlu etti? Yahut siz birini mutlu edip mutlu mu oldunuz mu onun mutluluğuyla. İşte çatlak bardaktaki suya çok güzel bir çeşni kattınız demektir.

Gülümsemeyi ve güzel bakmayı öğrenmemiz gerekiyor. Nasıl bakarsanız öyle görüyorsunuz. Güzel bakın, sihirli bir çubuk dokunsun baktığınız şeye. Güzel taraflarını görün.

İçten bir gülümseme karşınızdakini de mutlu eder, gülümsetir.

Hayat da zaten gülümseyenlere gülümser sanırım.

Lütfen gülümseyin ve güzel bakın. Akan suyun seyircisi olup gözyaşlarınızı o suya karıştırmanın anlamı yok. Tebessümlerinizi, kahkahalarınızı, mutluluğunuz renklendirsin akan suyu.

Hayat, çatlak bardaktaki suya benzer. İçsen de tükenecek içmesen de.”

Sevilmeyi Bilmemek

Bizim memlekette yüzülen hayvan derilerini işleyip, yünlerini kullanabilir hale getiren ustalara hallaç denir. İşte bu hallaçlar, en beğendiği, ona bir şeyler kazandıracak olan, en çok sevdiği deriyi yerden yere vurmuş.

Sevgi ve sevgili arasındaki ilişki de sanırım böyle. Eğer birini seviyorsanız, beklentisiz seviyorsanız, vuslatın olmadığı yerde olsanız bile, çok seviyorsanız, hele bunu ona kabul ettirdiyse yandınız. Çünkü sevgili hallaç gibidir. Yerden yere vurulacak, acı çekeceksiniz demektir. Nasılsa onu seviyorsunuz. Acı çekmeyi hak ettiniz anlamındadır bu. Sakın ola tek o olduğunu hissettirmeyin yüreğinizde. Her an başkaları olabilecek pozisyonda bekletin kendinizi.

Evli bekâr fark etmez. Bana göre acı çekmemenin tek yolu bu. Duruşunuzu bu şekilde ayarlayamamışsanız, acıya hazırlıklı olmanız gerekiyor. Çünkü nazlanmalar, uzaklaşır gibi görünmeler, kıskandırma gayretleri, ne olduğunu kendisinin bile bilemediği arayışlar, aldatmalar sizi üzme için ilk başvurulan yöntemlerdir. İsteyerek mi yapılır, alışkanlıklar mıdır, o insanın psikolojik olarak tatmin olma duygusundan mıdır bilinmez.

Aslında insanımız sevilmeyi bilmiyor. Sevgiye sevgiyle karşılık vermeyi bilmiyor. Seviliyorsa, cepte hazır para gibi görülür. Ben ne yaparsam yapayım, beni seviyor ya affeder, o zaman kedinin fareyle oynadığı gibi oynayayım, sınavayım, deneyeyim... düşünceleri galip gelir. Sebep bu bence. Tabi genel olarak söylüyorum. İstisnalar kaideyi bozamaz, bilirim.

Dedim ya biz sevmeyi bilen, ama sevilmeyi bilmeyen bir toplumun fertleriyiz. Sevdik mi tam severiz. Lakin sevildik mi tam sevilmemek için her türlü gayreti gösteririz. İşin ilginç tarafı bu.

Oysa, sevilmek, sevilmeyi yaşamak sevmekten belki daha güzel bir duygu. Biz o duygudan kaçmayı tercih ederiz. Sevilleyim ama sevmeyeyim. Oysa sevginin devamlılığı sevilmeye bağlıdır. Bir zaman sevilmekten seversiniz kabul. Ama her zaman sevilmekten sevmeniz mümkün değil.

Sevilmeyi bilmek ne demektir bir de bu tarafı var işin. Çok basit aslında, aldığınız kadarını iade etmektir. Seni seviyorum cümlesini tekrarlamak sevilmeyi bilmek demek değildir. Bunu davranışlarınızla gösterirsiniz ancak. Hep sizinle mi olmak istiyor, siz de hep onunla olmak istersiniz mesela. Gülümsemeniz hoşuna gidiyorsa gülümsersiniz, esirgemezsiniz. Sizinle sohbet etmek mi hoşuna gidiyor, sohbet edersiniz. Yalanı sevmez mi, yalan söylemezsiniz... Bunun gibi sevenin memnun olacağı şeyleri yaparak sevilirsiniz. Sevilmeyi bilmek budur. Ama bizler bu tarafını düşünmeyiz. Sıkılacağımızı zannederiz. Bir elimiz bizi sevendeysen diğer elimiz başka taraflara uzanır, bir gözümüzle seveni takip ederken diğer gözümüz etrafı tarar.

Yaşadıklarınızı yahut yaşattıklarınızı düşünün, bana hak vereceksiniz. Bu, gönül ilişkilerindeki tek problemdir bence. Tabi ki her problemin bir çözümü vardır. Bunun da çözümü, tabi bana göre, ne kadar çok severseniz sevin, bunun ancak bir kısmını gösterin. Sevginizin tamamını göstermeyin. Hep noksan gösterin sevginizi. Bir adım yaklaşın bir adım uzaklaşın. Böylelikle sizi yaklaştırma gayreti içinde olacağından, hallaç olmaya fırsat bulamayacaktır.

Yüreğinizi çıkarıp avuçlarına verdiyseniz yandınız. Hazır olun henüz acı çekmeye başlamadıysanız. Dilemiyorum ama çekeceksiniz.

Sevilmeyi bilmenizi ve sevilmenizi diliyorum.

DEJAVU + ZAMAN + BİR SORU

DEJAVU + ZAMAN + BİR SORU

Amerika'da yerin bilmem kaç kilometre altında, dört tarafı kalın kurşunlarla örülmüş bir odanın içinde bir deneme yapılıyor. Kurşun çok yoğun olduğundan onu her ışın geçemiyor. Bu sebeple böyle bir araştırma yapılmıştı yıllar önce. Sonunda o duvarlarda geçebilen bir ışın, ışık ya da tanecik olduğunu belgelediler. Bir de teşhis koydular. Bu tanecik gelecekte geliyor diye. Çünkü öyle bir taneciği gönderebilecek bilinen bir kaynak yoktu ve olamazdı. Özetlersem gelecekte günümüze taneciklerin geldiği belgelenmiş oldu.

Dünyanın en ünlü fizikçileri ve matematikçileri Albert Einstein'ın izafiyet teorisi üzerinde yıllardır sürdürdükleri araştırmaların sonucunu açıklıyorlar. Zamanda ileri ve geri gitmek matematiksel olarak mümkün.

Bu iki tespitin sonucunda dejavu denilen bir olay var. Hemen herkes bu olayı yaşar. Bir yerde oturuyorsunuz. Bir arkadaşınız gelip size bir soru soruyor. Beyninizde bir ışık parlayıp sönüyor. Ben bu olayı sanki daha önce de yaşadım.

Veya sokakta gidiyorsunuz bir olay oluyor. O olayı ikinci defa yaşıyormuşsunuz gibi bir fikre kapılır, şaşırırsınız. Çoğu kez bu durum saklanır. Söylenmez. Oysa hemen herkes bu durumu yaşar. Buna dejavu diyoruz.

İlim adamları, bu konunun uzmanları nasıl açıklar bilemem fakat bu konuda benim de söyleyeceklerim var.

Bir defa benim mantığım der ki, şayet gelecekte tanecik geliyorsa, gelecek şu anda yaşanıyor demektir. Yaşanmıyor olsaydı, olmayan bir yerden tanecik gelmezdi. Demek ki şu anda gelecek var.

Dejavu denen olay, bana göre insan beyninin gelecekte gelen tanecikleri zaman zaman yakalamasıdır. Yoksa bir olayın nasıl olacağını olay başlamadan bilmesi mümkün olamaz. Medyumlar ve gerçek falcılar, yakalama işini bizlere göre daha fazla becerebilen insanlardır.

Gelelim Einstein'ın izafiyet teorisine. Madde enerjiye dönüşür der $e=mc^2$ formülü ile. E enerji m kütle c ışık hızı. Şayet bir madde ışık hızının karesi bir hıza erişirse enerjiye döner ve zaman aşımına uğrar demiş neticede bu formülden hareketle.

Matematikçiler de toplayıp çıkarmış çarpmış bölmüş tanjant kök almış falan derken bunun doğru olduğunu rakamlarla ispat etmişler.

Buna göre farzetsek ki bugün bir zaman makinası yaptık. Zamanda istediğimiz yere gidebiliyoruz. Bindik makinanın içine. Düğmelere bastık kolları çevirdik. Acaip setler ve ışıklar altında çok kısa bir zaman içerisinde beş gün sonrasına gittik. Yaşadığımız şehir, yaşadığımız mahalle, yaşadığımız ev ve odadayız. Orda kimi görürüz? Kendimizi elbette. Komik gelecek ama kendi kendimizi görüp hoş geldin diyebileceğiz. Söylemek istediğim, ben burada, zamanın bu dilimi içinde yaşarken, aynı zamanda ben, geleceğimin her zaman diliminde yaşamaya devam ediyorum olmaz mı?

Hoş bulduk. Hoşça kal deyip kendimizden ayrıldıktan sonra, merak ediyoruz on gün öncesine ayarlıyoruz makinamızı. Sesler, ışıklar. Birkaç saniye sürmeden bu günden beş gün öncesine geliyoruz. O da ne? Aynı şehir, aynı mahalle aynı ev ve aynı oda. Bakıyoruz. Kendimiz orada da bize dönüp hoş geldin diyor.

Şimdi, gelecekte tanecikler geliyor demek ki gelecek şu an var. Medyumlar geçmiş bilebilirler. Demek ki geçmişten gelen ama henüz tespit edilemeyen tanecikler de var. Yani geçmiş de şu an var. Bu gün de var.

Gelecekte ve geçmişteki kendimize bir soru soruyoruz. Sen zamanın neresindesin? Geçmiş misin bu günde mi gelecekte misin? Hiç çekinmeden cevap veriyorlar: Bugüneyim. Makineye binip yaşadığımı sandığım zamana dönüyorum. Aynanın karşısına geçip bu günde olduğunu sandığım kendime de soruyorum aynı soruyu. Cevabım aynı oluyor. Bugüneyim!

Diyorum ki her karesi yaşayan bir film şeridi var. Ben ve bütün insanlar aynı anda bütün karelerde canlı, yaşıyorlar. Bu duruma göre:
Gerçekte ben zamanın neresindeyim?

Siz neresindesiniz?

TURGUT UZDU -28/07/2011

Sosyete Uyuzu (1)

Mahallemiz, Erzurum'un kenar mahallelerinden biri sayılabilecek kadar merkeze uzaktı. Mahallenin ortasında, meşhur soğuklarda bile aksatmadan maç yaptığımız bir alan vardı. Alanın etrafı bir metre yüksekliğinde taş duvarla çevriliydi. Bu alanın iki kapısı vardı. İnsanlar sokağı dolaşmaz, kestirme olduğu için bu alandan geçerlerdi.

Zaman zaman muziplikler de yapardık bu alanda. Kahverengi dikiş ipliği makarası bulurduk yerde belli olmasın diye. Ucuna o zaman gazetelerin verdiği bir yüzü para olan kâğıtları koyar, kestirme yolun ortasına paralar görülecek şekilde yerleştirirdik. Sonra da olabildiğince uzağa gider, ipin ucunu ayağımızın altından geçirerek tutar, cüzdana birinin yakalanmasını beklerdik.

Geçenler cüzdanı ve içindeki paraları görünce, kalabalık bir grupsa diğerlerinden daha hızlı davranır, cüzdanı almak için atılırlardı. Tabi biz tetikte bekler vaziyetteydik. Tam cüzdana dokunacağı anda ipi çekerdik. Cüzdan uzanan elden kaçardı. Adam almaya çalıştıkça biz çekerdik. Birkaç hamle sonra bir oyun olduğunu anlar, kahkahayı basarak bozuntuya vermemeye çalışırdı. Biz de kenarda kahkaha atardık. Belki yüz kişiyi bu hale getirmiştik. Bir kişi hariç, diğerlerinin hepsi de cüzdanın peşinden üç dört adım koşmuştu. O bir kişi, cüzdanı görmüş, yaklaşmış, ayağının ucuyla dokunduktan sonra bize seslenerek " Gençler, burada bir cüzdan var. Bunu alın ve arayan olursa sahibine verin." , demişti. Hayret etmiştik. Belki de ipi fark etmişti diye aramızda bayağı tartışmıştık.

Arkadaşlığımız çok güzeldi mahallede. Ben içki içmezdim. Kokusunu ve tadını sevememiştik. Ama arkadaşlarımın çoğu içerdi. Bana da: " Sen tadını bilmiyorsun ondan.", derlerdi. Sonunda içmeyi kabul etmiştim ama benim şartlarımda. Erzurum'da Boğaz denilen, Palandöken Dağının arasında bir yer vardı. Ağaçlıktı ve kar sularının aktığı bir dere vardı. Şartım, herkes evden bir yemek yaptıracaktı. İçkileri alacaktık ve arkadaşımız Hanif'i lerin at arabasıyla gidecektik, yiyecek, içecek ve sarhoş olsak bile ayıldıktan sona dönecektik. Bunu haftada veya on beş günde bir yapacaktık ve arada kimse içmeyecekti. Kabul edilmişti teklifim.

Atif hariç, yaklaşık üç ay sonra benimle birlikte diğerleri de içkiyi bırakmıştı. Zaten maksadım da oydu. Yaşarken zararlarını göstermek, söylemek ve vazgeçirmektir. Kısmen de olsa başarmıştım. Bu süre zarfında mahalleden kimse de içtiğimizi fark etmemişti. Yoksa büyükler bizi döverlerdi.

Mahallede herkes birbirini bilir, tanırdı. Ben, seyyar televizyon tamirciliği de yapardım. Her eve teklifsiz girer, açsam yemek ister, yerdim. Beni severlerdi. Üstelik de güvenirlerdi. O zamanlar karaborsa sigara satılırdı. Huri Ablalar, sattıkları sigara paralarını bana saydırırlardı. Bir masanın üstü para olurdu çoğu zaman. "Bunları say.", der çıkar giderlerdi. Saymam onlar gelmeden önce biterse, bir kâğıda miktarı yazar, kapıyı çeker çıkar giderdim. Sonradan bana harçlık verirlerdi.

Köksal, duvarlarımız bitişik komşumuzun oğluydu. Arap derdik kendisine. Aşırı esmerdi. Maç yaptığımız alanın tam karşısında bizim evle aynı hizada Süleymanların evi vardı. O evin sağ tarafında Amcası Salim Amcanın evi vardı.

Salim Amca'ya Hacca gittiği için Hacım derdik. Hacım cimriliği ile meşhur, Nasreddin Hoca gibi biri idi. Kısa boylu, top sakallı, gülümseyen bir yüzü vardı. Her sözde "Bana maddi olarak dokunur mu? Cebimden para çıkar mı?" korkusu vardı. Ben de, özellikle bu yönüyle Hacıma takılır, kızdırır, ondan bir şekilde para çıkmasına çalışırdım. Onun parası kadar tatlı para göremedim.

Bir defasında evinin boya ve diğer tamirat işlerini yapmıştım. Gıcıklık olsun diye, eşi Nayime Yenge'ye " Akşama yaprak dolması, kuru fasulye, pilav yap da gelip yiyeyim.", demiştim. Hacım küplere binmişti. Kızmış, kesinlikle yapmaması gerektiğini eşine çok sert bir ifadeyle söylemişti. Hatta boşamakla tehdit etmişti. Zavallı Nayime Yenge, yemeği yapmak istiyordu ama Hacım bırakmıyordu. Bazı şeylere de kolay inanabilen birisiydi aynı zamanda Hacı. " Ben bu yemekleri burada yiyeceğim Hacım sen ne dersen de, bu gece rüyana girip boğazını sıkacam. Yiyinceye kadar da her gece bunu yapacam bilesin.", demiş çıkmıştım evden.

Ertesi gün kapının önündeki taşta oturmuş, Hacımın evden çıkmasını beklemeye başlamıştım. Hacım evden çıkmış, uzaktan bana bakmış, tam köşe başına kadar yürümüşü. Ben merak içindeydim. Köşe başında durup beni çağırıştı. Başardım diye seviniyordum yanına koşarken.

Yanına vardığımda " Daha pişmedi lan, kokusunu mu aldın, n'oldu?", demişti sert bir yüzle. Ben anlamıştım. "Acıdım, akşama yengen yapacak gelir yersin.", deyince " Yaşasın!" diye haykırmıştım.

Rüya görüp görmediğini sormamıştım. Ama gördüğüne emindim. Nayime Yenge'den nasılsa öğrenecektim. "Sağol Hacım!" demiş, yumuşak sakallı yanaklarından öpmüştüm. Ona oynayacağım oyunu bilmiyordu tabi.

Uzaklaştıktan sonra Hacım'ların kapıyı çaldım. Nayime Yenge çıktı. "Yemekleri yapacakmışsın, çok korkutmuş muyum rüyasında?" diye sordum. Görmüş mü diye sorsam, görmedi diye inkâr edebilirdi. " Çok korkmuş, sakın rüya gördüğümü söyleme, her gün üç öğün bizde yemek yemeye başlar bu deli.", demiş. Kahkahayı basmıştım.

Akşam yemekleri yedikten sonra kendi evimin önüne gidip, taşa oturdum ve Hacımın kahveye gitmesini bekledim.

Kahve mahallenin biraz uzağındaydı. Oyun oynanmazdı. Sadece çay vardı ve genellikle Hacım yaşındakiler giderdi. Hacım da orada hiç kimseye hayatı boyunca çay ısmarlamış biri değildi. Herkes Hacım'ı bilir, takılırlardı. Biraz bekledikten sonra, Hacım evden çıktı, ben de acele etmeden peşinden ve çaktırmadan kahvenin yolunu tuttum.

Hacımın çayı masasına gelmişti ki, ben de içeri girip oturdum Hacımın oturduğu masaya. Sonra "Hacımdan bir çay alabilir miyim?" diye herkesin duyacağı şekilde seslenmişim. "Hacımdan" dediğim anlaşılınca kahvede bir sessizlik olmuştu. Tik haline gelen dudaklarını birkaç defa yaladıktan sonra "Çay may yok lan. Kalk git.", demişti. Kalkar gibi yapmış, Hacıya doğru eğilip: "Sen bilirsin, rüyada boğazına sarılmak hiç de zor değil Hacım!", demişim. Masadan kalktığımda, kahvedeki sesler normale dönmüştü. Hacım mırıltı halinde "Çattık!" dedikten sonra "Tamam lan, otur.", demiş, sonra da garsona seslenerek: "Buna bir çay, benden!", der demez kahvedeki sesler yine kesilmişti. Sonra sandalyesini alan bizim masanın etrafına toplanmış: "Hacım hasta mısın? Ateşin mi var? Hangi dağda kurt öldü? Bize de ısmarlar mısın?" gibi sözlerle takılmaya başlamışlardı. Hacım hepsini terslerken benim çayım da gelmişti. Ayak ayak üstüne atıp, çatlatırcasına höpürdete höpürdete çayımı içmişim. Bana da ne olduğunu soruyorlardı. Ben de "Hacım bilir!" diye topu Hacı'ya atıyordum. Çayım bittikten sonra Hacım'ı onlarla baş başa bırakıp kahveden ayrılmışım.

Zaten baskılara dayanamayıp Hacım da fazla kalamadan çıkacaktı biliyordum. Yoksa herkese çay ısmarlamak zorunda kalacaktı. İlki başarmışım. Bir daha rüyasına girmedim ama sıkıştığım anda "Hacımmmm!", deyince, Hacıyla problemim çözülmüyordu hemen. Hacımın çay ısmarlaması kahvede uzun süre konuşuldu...

Sosyete Uyuzu(2)

Hacımın iki kızı, bir de oğlu Yusuf vardı. Küçükken zekâ yönünde problemi olmayan Yusuf'u, Nayime Yenge her fırsatta kafasına vura vura zekâ problemi olur hale getirmişti. Algılaması çok zayıflamıştı. Tedavi için İstanbul'a gidip muayene olması gerekiyordu Bakırköy'de.

Süleyman'ın ablası Nevin Abla da diğer amcaoğlu Hüseyin'le evlenmiş, İstanbul'a gitmişti. Kalacak yer vardı. Hacım da yalnız gitmek istemiyordu. Süleyman da o yaz İstanbul'a gitmişti. Bana gitme teklif edince çok sevinmiştim.

O aralar senaryo yazıyordum. Film şirketlerine satmak için tam zamanıydı. Kabul ettim teklifini ve senaryolarımı alıp trene bindik. Lise ikinci sınıftaydım. Okullar tatildi. Komşuları dolaşp, " İstanbul'a gidiyorum bana harçlık verin." demiştim. Bayağı da param olmuştu.

Trene binmiştik. Ama ben rahat duramazdım. Hacıya takılmaları bitince yeni muziplikler aramalıydım. O zamanlar otobüs koltukları gibi olan vagonlar vardı. Kondüktör geldiğinde yönleri bir tarafa bakıyordu. Bilet kontrolü yapıp diğer vagona geçtiğinde bir hızla koltukların yönlerini değiştiriyor, hiçbir şey olmamış gibi oturuyordum. Kondüktör dönüşünde, vagonun bu halini görünce kafasını kaşıyıp geri dönüyor, üç beş adım sonra tekrar geliyordu. Yönünü kaybetmiş bir insanın şaşkınlığını görmek çok güzeldi.

Yol uzundu. Yaklaşık otuz otuz beş saat sürüyordu Erzurum İstanbul arası. Başka türlü çekilmezdi. Dilsiz taklidi yaparak kompartımanlardan para toplamıştım. Kompartımanların kapılarının önündeki ayakkabıların yerlerini değiştirmiştim. Aslında olmayan bir çocuğu kaybetmiş gibi trendeki bütün kompartımanlara girerek özelliklerini saydığım gibi bir çocuk görüp görmediklerini sormuştum... Benimle birlikte aramaya gelenler bile vardı. Çok komikti aslında var olmayan birini aramak.

Nihayet benim için çok neşeli bir yolculuktan sonra İstanbul'a gelmiştik.

Hüseyin bizi karşılamaya gelmişti. İstanbul'da yetişmiş, uyanık, neyin ne olduğunu biz saf Anadolu çocuklarından çok daha iyi bilen biriydi. Mesleği tornacılıktı. İşçi olarak çalıştığı yerde, çok çalıştıkları ve işlerini iyi yaptıkları için, dükkân sahibi bir teklifte bulunmuştu ortak olalım diye kardeşi Hasan'la ona. Onlarda kabul etmiş ortak olmuşlar, hem kâra hem mala ortak olduktan bir yıl sonra, mal sahibinin hissesini de almış patron olmuşlar. Dükkânı da genişletip üç kat haline getirmişler. İşleri çok iyi gidiyormuş. Eve gelinceye kadar bunları anlatmıştı.

Bahçeli, müstakil bir evde oturuyorlardı. Süleyman da geleceğimizi mektupla yazıp haber verdiğimiz için bizi bekliyordu.

Süleyman'ın ablası ve Hüseyin'in eşi Nevin Abla çay yapmıştı. Biz gittiğimizde hazırdu çaylar. Doya doya içtik. Uzun bir salonu vardı evin. Orada her birimiz bir kenara oturup yol yorgunluğumuzu çayla gidermeye çalıştık.

Hüseyin, sık sık elini sokup büyük bir zevkle göbeğini kaşıyordu. Alışkanlık deyip geçmiştim. Sonra bahçeye çıkmıştık. Ben Neşe Karaböcek'e hayranımdır. Bülbül sesli tek şarkıcıdır benim için. Yeni bir şarkısı çıkmış adı Aşk ve Gurur. Yıllar sonra mp3 halini arayıp buldum. Bu gün bile sık sık dinler o günlere giderim. Çok güzel bir şarkı tabi. Süleyman biz dışarıda sohbet ederken içeri girip devamlı aynı plağı çalıyormuş. Sohbet arasında benim fark etmemi bekliyormuş. Nevin Abla ile bahse girmişler. Bahsin ne olduğunu sonra öğrendim tabi. Tek muzip ben değilmişim.

Şarkıyı üçüncü çalışında fark edince, bir taraf bahsi kaybetmiş. Süleyman "Ceplerindekilerini bahçedeki masanın üzerine koy" dedi. Anlamadım ama koydum. Yerime oturdum. Bir ara Nevin Abla'nın elinde bir kovayla geldiğini gördüm ama Hacıma takılmakla meşgul olduğum için anlayamadığım maksadını su kafamdan aşağı dökülünce anladım. Şarkıyı eğer ikinciden sonra fark edersem, bir kova su kafamdan aşağı inecekmiş. Kurban benmişim. Su kafamdan aşağı indi. Neyse ki hava sıcaktı. Sucuk gibi derler ya aynen öyle olmuştum. Suyum süzülünceye kadar zaten kurumaya başlamıştım.

Sosyete Uyuzu (3)

İki gün oyalandık. Gezdik, dolaştık Beyoğlu'nda. Orada bir arada meşhur bir birahane varmış. Önü bahçeli. Birer de bira ısmarladılar içtik. Hacim evde kalmıştı.

Beyoğlu'nda gezerken insanların kaşınmaları yine dikkatimi çekmişti. Hasan vardı yanımızda ona sormuştum İstanbulluların adeti midir her yerde hatır hutur kaşınmak diye. O da sosyete uyuzu diye bir salgın olduğunu ve herkesin bu sebeple kaşındığını söylemişti. Gerçekten kaşınmayan yoktu. Ben olmadığım için onlara gülüyordum.

Eve geldiğimizde işin garibi bizde de kaşınma başlamıştı. Küçük küçük kaşınıyorduk henüz. Bu arada Hacim başından geçen maceraları anlatıyordu.

Daha önce de gelmiş İstanbul'a, bir arkadaşıyla birlikte, denize girelim demişler. Hacim uzun külot giyiyormuş. Ucu ayak bileklerinden düğmeli. Denize girmiş, suyla oynamaya başlamışlar. O arada hava dolduğu için külot şişmiş. Hacim, " Suya girerken özellikle تنها yerde girmiştik. Bir müddet sonra baktım. Sahilde bir sürü insan oturmuş bizi seyrediyor utandım, el âlemin maskarası olduk hadi çıkalım.", demiş, sonra da çıkmışlar. Sahilde giyinecekleri تنها bir yer ararken, genç bir kız gelmiş hacımın yanına: "Amca", demiş. "Bu giydiğiniz nedir?" Hacim da, yarı utangaç, yarı mahcup, biraz da kızgın " Don kızım don!" demiş ve ıslak donun üzerine pantolonu giymiş.

Kaldığı eve doğru yürürken de sıkışmış. Tuvalet aramış. Bir yerde üzerinde bayan resmi bulunan bir tuvalet bulmuş ama erkek resmi olan yokmuş. Çaresiz dalmış içeri. İçeri girdiğinde kimse yokmuş. Rahatlamış. Hacımın deyimiyle "Çiş" ini yapmış, tam kabinden dışarı çıkmış ki bir bayan. Hacımı saçlı sakallı görünce korkmuş. "Sen burada ne arıyorsun!" diye bağırmağa başlayınca, Hacim bakmış kurtuluşu yok. "Höt höt höt höt!" diyerek kadının üzerine yürümüş. Kadın korkup kenara çekilince Hacim kapıdan dışarı kaçmış. Kaldığı eve gelmiş.

Don hala ıslak olduğundan bacaklarından ayaklarına, oradan da zemine sular süzülüyormuş tabi. Evdekiler yemek yiyormuş misafirleri de varmış. Hacim odasına gitmek isteyince izin vermemişler, ısrarla masaya davet etmişler. Hacim da çaresiz oturmuş masaya. Paçalarından sular süzülüp aşağıda küçük gölcükler oluşturmaya başlamış bu arada.

Yemek yiyen misafirlerin küçük çocuğu yere çatalını düşürmez mi. Onu almak için eğilince, Hacımın ayaklarının altındaki birikmiş suyu görmüş. "Anne! Bu amca altına çiş yapmış!" diye feryat etmiş. Hacim durumu izah edinceye kadar çok uğraşmış. Biz kahkahalarla gülüyoruz tabi Hacim anlattıkça. "Hacim arasında gerçekten "Çiş" yok muydu? diye.

Ertesi sabah Hacim hariç, hepimizin elleri, göbeklerimizi ve ayaklarımızı kaşımaya çalışır olmuştu. Neticede İstanbul'a gelmiştik. Sosyetelelerin arasındaydık. Eh biz de uyuz olduk. Sosyeteye katılmıştık artık. Diyerek kahkahalar atıyorduk.

Her geçen gün kaşintımız artıyordu. Kaşıntı ayak bileklerimizle dizimizin arasında iyice yoğunlaşmaya başlamıştı. Kaşınmak bu kadar mı zevkli olurdu. Deriyi kazımak için uğraşıyorduk. Yedi kişiden altısı salonda devamlı kaşınıyordu. Hacim kaşınmıyordu bir tek. Bu haksızlıktı. Gidip Hacıma ayaklarımı sürüyordum o da uyuz olsun kaşın diye. Hacımda tık çıkmıyordu. Ne yaptıysam Hacıma bulaştıramadım. "Ben efsunluyum olum bana bulaşmaz!", diyor üstümüze gülüyordu. Hacımın karşısında acınacak haldeydik. Yatağa girdiğimizde herkesin ayakları yataktan çıkıyor ve herkes kaşınıyordu.

Ertesi gün geçerken İngiliz tarağı dediğimiz, plastik, yuvarlak taraklardan aldım altı tane. Farklı renklerden seçtim hepsini. Akşam eve geldiğimizde herkese bir tane verdim. "Ayaklarımızı bununla kaşıyacağız" dedim. "Bir de kural koyuyorum", dedim. " İlk kaşınan kişiye ceza vereceğiz. Sonra kaşınmak serbest." Kuralım buydu. Herkes kabul etti. Akşam yatağa girdik. Lamba açık. Herkesin her yeri kaşınıyor ama ceza var diye kıvrandığı halde kaşımıyor. Çılgın bir kaşınma arzusu hem kendimde hem diğerlerinde. Manzara çok komikti. Yumruklarını sıkıyanlar, inleyenler, " Nerden çıkardın cezayı?" diyenler, kıvrananlar...

Sonunda birimiz dayanamayıp yahut dalgınlıkla kaşındı mı, " Kaşındı!" kelimesi bitmeden yastığın altından çıkardığımız İngiliz tarağı ile ayaklarımızı kaşımamız... Altı yatak yerde, her yataktan yukarı kalkmış bir bacak, İngiliz tarağı olan bir el ve bacağın her tarafında kaşınma sesleri...

Çok fena bir şeymiş bu sosyete uyuzu. Sosyetelelere acımıştım o zamanlar...

Sosyete Uyuzu (4)

Ertesi gün kahvaltı yaparken Hüseyin: “Bugün sizi kotrayla gezdireyim mi?” diye sordu bir yandan göbeğini kaşırken. Denizi ilk defa görmüş adam kotrayı merak etmez mi. Harika olacağını söyledim. Hüseyin: “ Ama bir şartım var kotranın neresinde problem varsa bulacaksınız.” dedi. Kahkahayı basmıştım. “ Yav ben kotranın ne olduğunu bilmem, tamirini nasıl yaparım.” diye itiraz edince açıklamıştı. Kotradan sesler geliyormuş. O da bizi gezdirebilmek için “ Bu işi bilen çok büyük bir usta var.” diye beni tarif etmiş. “Kotrayla açılırsak, o da dinlerse hatanın nerede olduğunu bilir kesinlikle.” demiş. Ben artık en usta kotra motoru tamir eden olmuştum.

Süleyman, ben ve Hüseyin birlikte çıktık evden. Uzun bir yoldan sonra kotranın olduğu yere geldik. Bizi bekliyordu. “Ustam bizi bu sıkıntıdan kurtar!”, dedi kotranın sahibi bana. Kendinden emin bir ses tonuyla “Buluruz!”, demiştim. Sonra açıldık denize. Önce kotra dedikleri neydi onu anlamam lazımdı. Sonra makine dairesine inecektik. “Ben bi dolaşıp dinleyeyim” dedim. Kotranın içini, odaları gezdirdi kaptan. Ben dinler taklidi yapıyor, elimi koyarak duvarlardan titreşim ölçüyordum güya.

Kaptan sahibiydi zaten kotranın. Sonra Süleyman ve Hüseyin’le birlikte makine dairesine inmiştik. Bir motor vardı araba motorlarına benzeyen. Ucunda uzun bir demir dönüyor ve kotradan dışarı çıkıyordu. Dışarıda pervaneye bağlıydı onu döndürüyordu. İki yerden gemiye bağlıydı ve destek alıyordu oradan. O destek aldığı yerlerde bilyeler vardı. Metal ve iç içe geçmiş iki halkanın içine yerleştirilmiş çelik bilyelerden meydana gelmişti bu bilye dediğimiz şey. Asıl adını hatırlamıyorum. İçteki halkanın içinden pervaneye giden demir geçiyordu. Ve dönüşü bu bilyeler vasıtasıyla kolay oluyordu. Biz daha küçükleriyle, arabalarda kullanılanlarla paten gibi şeyler yapardık. Oradan biliyorum. Birisinden ses geliyordu. Emin olmak için Hüseyin’e bakıyordum. Hüseyin benimle göz göze gelmiyordu bir türlü. Bilerek yapıyordu hain. Sonunda bu bilyelerden birisinden ses geldiğini anladım. Titreme de vardı. “Hüseyin ne derse desin.” dedim içimden. Kaptana “ Burada bilye kırık. Bunun değişmesi lazım ama burada olmaz. Tersaneye çekilmesi lazım. Burada riskli olur.” dedim. Nasılsa Hüseyin yapacaktı. Başka yerde arıza varsa o bulsundu. Kaptan orada yapmamızı istese de kabul etmedim. Fenerbahçe koyuna kadar gidip geri döndük. Bir de kotrada kahvaltı yaptık. Çok güzeldi.

Sonunda ben usta tamirci ve diğerleri geri dönmüştük. Eve gelirken Hüseyin’e çıktım ama o bir yandan kaşınırken bir yandan da gülüyordu. “ Nasılsa Turgut halleder.” diye düşünmüş. Yanlış bir şey söylemiş olsaymışım devreye girecekmış. “Hay Allah’ım. Niye benimle uğraşıyorsunuz yav.” derken de gülüyordum. Ben de onlarla uğraştım hep hak ettim tabi...

Sesli Düşündüm

Şiir sanatı okunmaya yönelik bir sanattır. Okuyucu kaptırır kendini ve kendi okuma tarzıyla şiir akıp gider.

Ancak, pek çok sitede gerek yeni şiire başlamış şair adaylarımız yahut uzun zamandır şiir yazarlarımızın çoğu, başlangıçlarda benim de yaptığım bir hatayı yapıyorlar. Şiirin her mısrasının sonuna nokta, virgül, hatta noktalı virgül koyanlar bile var.

Noktalı virgölü nesirde kullanılması gereken bir işaret olarak gördüm hep. Şiire yakıştıramadım. Her mısranın sonuna virgül konulması da bana göre anlamsız bir gayret.

Virgül kullanılırken, aynı görevi yapan kelime ya da grupların arasında yahut cümle uzunsa özneyi ayırmakta kullanılır. İkilemelerin arasına kesinlikle konmaz. (Yavaş yavaş) gibi. Araya konulursa bu yanlış olur. Ancak ikileme değilse kullanılabilir. (Hayat çok yavaş, yavaş yürüyeceksin sen de.) gibi.

Ve bağlacı yerine de kullanıldığını hepimiz biliyoruz.

Şiir mısralardan ibarettir ve okuyan algıladığı duygulara göre şiirde duraksamalar yapar. Her mısranın sonuna duraklama gösteren işaret koymak bana göre şiiri topallatarak okutmaktır.

Şahsen ben şiir okurken, bazı bölümleri ard arda okurum bazı bölümleri hazmederek, bekleyerek okurum. Ama bir başkası benim ard arda okuduğum yerde okurken bekleyebilir. Bu sebeple okuyucunun hızını şairin kesmemesi gerekir.

Alıntı bir cümle veya kelime varsa tırnak içinde gösterilebilir. Özneyi ayırmak için, aynı anlam ve görevde olan sözcükleri ayırmak için mısra sonunda olmamak kaydıyla kullanılmalı diye düşünüyorum virgölü. Noktayı ise sadece şiirin sonuna yakıştırıyorum nedense. Bana göre şiirin tamamı bir sözdür. Şiir bittiğinde ancak nokta konabilir.

Özellikle serbest şiirlerde, zaman zaman benim de yaptığım ama sevmediğim yarım mısra olayı var. Kişi kendi gözünü görmez derim hep bu yüzden.

Bu gün hava
Nedense çok güzel

Bu mısraları hangi büyük maksatla böleriz bilmiyorum. Her mısra bir sesleniş olmalı ve önceki yahut sonraki mısrayla ilgisi olmasına rağmen sesleniş bir mısradaki tamamen ifade edilmeli diye düşünüyorum.

Bugün hava nedense çok güzel denmesi bence daha güzel. Okurken hava' dan sonra durma gereği hissetmiyorum bu şekliyle. Ama önceki şekliyle: Bugün hava (Duruyorum) Nedense çok güzel(Sonra burayı okuyorum.) Çok şiddetli aksayan bir atın sırtında gidiyormuşum gibi geliyor bana.

Şiirde çok kapalılığı da sevmiyorum. Muhakkak imalar, benzetmeler, söz sanatları olmalı. Ama ben şiiri okuduğum zaman abartıyı görmemeliyim diyorum.

Şair, şiirde sihirbazdır. Mucizeler yapar, olmayan şeyleri gerçekleştirir. Kabul. Ama her şeyin bir mantığı da olmak zorunda bence. Hani şiirin tamamı zaten bir sözdür demiştim ya. Şairin sihirbazlığı da bu sözün anlamı dışına çıkmamalı. Kara trenin ayaklarında yüzen kumrular gibiyim, desek bunu anlamak için ya çok büyük gayret sarf etmem gerekecek yahut burayı es geçeceğim anlamaya çalışmayacağım. Kara tren ayrılık ifade eder. Ayağı olmaz. Kumrular uçar yüzmez. Ben o zaman neye benzettim kendimi. Sadece bir ayrılık ve hasret kokusu var bu mısradaki. Hepsini o. Bu tür ifadeler de bana göre yanlış.

Bir de mektup dediğim tarz var. Ondaki bahsetmeden geçemeyeceğim. Şekil olarak şiire benziyor ama mısraları yan yana koyup okursanız güzel bir düz yazıdan farkı olmayan şiirler. (Zaman zaman ben de yaparım). Bu tür şiirlere de şiir gözüyle bakmıyorum. Çünkü şairin büyücülüğünü, sihirbazlığını göremiyorum.

Kafiye konusuna gelince, ben her şiirde kafiye olmalı düşüncesindeyim. İster serbest, ister hece, ister aruz olsun.

Serbest şiirlerde aralara serpiştirilen kafiyeler, şiire bir de müzik katar. Ama her mısrayı serbestte kafiyeli yapmaya çalışmak da şiiri bozar.

Bugün hava çok güzeldi
Aniden sevdiğim aklıma geldi
Yüreğim onu çok sevdi
Neden uzaklara gitti

....

Pek çok şiirde gördüğüm bir olay bu. Sondaki bir veya iki sesi benzetirsem güzel olur düşüncesinin sonucu gerçekleşen bir olay.

Gözlerin kadar güzel
Neden hep aklıma gelirsin böyle havalarda aniden
Neden yüreğim kendinden çok onu sevdi
Yoksun şimdi, her yanımda boş
İlham alırım uzaklardaki nefeslerinden...

Dersem şayet, yukarıdaki dört mısradaki söylemiş olduğum her şeyi söylemiş olurum. –den ekiyle de ihtiyaç duyduğum müziği koymuş olurum. Lüzumsuz ses benzerliği yapma köleliğinden kurtulmuş, daha hür yazmış olurum.

Hece şiirlerinde de, çoğu zaman yaşadığımız sıkıntı kafiyeli kelime bulma sıkıntısıdır. Bulamayınca, iki kelimedeki bulduğumuz çok güzel bir kafiyeyi üçüncü kelimedeki tutar çöpe atarız.

kolum
yolum
bulurum

Gibi mesela. –ol ile biten kök bir kelime bulamayınca sarıldığımız bir kelime olur bulmak kelimesi. Bir de ek gelir. Kafiyeleri tutup çöpe böyle atarız. Yazık emeğe, yazık güzelliğe.

Aslında okuduğum ve yazdığım şiirler hakkında söylenecek o kadar çok şey var ki...

Bu günlük bu kadar. Dostlar beni bağışlasın lütfen.

Sadece sesli düşündüm.

İyi ki Doğdun ATATÜRK

Çin’de bulunan Türk piramitleri ve diğer kazılarda elde edilen malzemelerde yapılan karbon testleri sonucu, on dört ila yirmi bin yıl öncesine uzanan tarihimiz boyunca bilinen yüz altmış iki devlet kurmuş bir milletiz.

Bu tarihimiz içerisinde çok muhteşem zamanlar yaşadığımız gibi, çok zor günler de yaşadık.

Liderlik vasıflarına uygun olarak pek çok lider de çıkarmış bir milletiz. En son sıkıntılı zamanımızda çıkardığımız lider de hepimizin bildiği gibi Gazi Mustafa Kemal Atatürk’tür.

Yaptıklarını, yapmak istediklerini hepimiz biliyoruz. Teker teker doğumundan başlayıp anlatmanın da zaman işgal etmekten başka bir anlamı olmaz.

Ben, bizi anlatmak istiyorum.

Milletleri birlik ve beraberlik içinde tutan değerlerden birisi de liderdir. Liderin yaşıyor olması önemli değildir. Sadece yaşamış olması önemlidir. Milletlerin birlik ve beraberliğini bozmayı düşünenlerin yapacakları ilk şey, insanları liderlerinden uzaklaştırmaya çalışmaktır.

Bu sebeple bizler, beton Mustafa, alkolik, bir elinde rakı şişesi bir elinde leblebi, heykelleri yapılıncaya kadar fabrika yapılsaydı... gibi sözleri çok duyduk.

Bir kısmımız inandı. Bir kısmımız “Bizi memleket için yaptıkları ilgilendirir.” demeyi bildi.

Ne alkol kullanmak, ne leblebi yemek bir lideri liderlikten uzaklaştırmaya yetecek sebep değildir ki çoğumuz bunu yaparız. Atatürk’ün resimlerinin resmi yerlerde, heykellerinin ve büstlerinin de toplumun göreceği her yerde olması, bu toplumun bir lideri olduğunu hatırlatmak, bu duyguyu canlı tutmak için şarttır.

Hiçbir toplum lidersiz kalmaz. Liderleri elinden alınmış toplumlar yeni liderler aramaya başlar. Bu sosyolojik duyguyu kullanmaları neticesinde 12 Eylül öncesi lider arayışları başladı. Kimileri Mao, kimileri Stalin, kimileri Enver Hoca’yı lider olarak kabul etmeyi tercih ettiler.

Oysa hepimiz Atatürk etrafında kenetlenmiş olsaydık 12 Eylül öncesi acılar yaşanmamış olacaktı.

Tekrar böyle durumlara düşmemek için her ferdimizin Atatürk’ün liderliği ve Atatürkçülük dediğimiz felsefe etrafında toplanması gerekmektedir. Bugün güneydoğu bölgemizde olan olay da, aslında meydana getirilen boşluk sebebiyle lider aranmaya zorlanan bir topluluğun hezeyanlarıdır.

Atatürk’ü sevmemiz gerek. Koyun sürüsü gibi dağılmış, işgal altında, yok olmakla burun buruna gelmiş bir topluluğu millet haline getiren bir kahramandır.

Yüreği vatan ve millet sevgisi doludur. Bitkiyi, hayvanları ve her türlü canlıyı sever. Esprili, mükemmel bir zekâ seviyesine sahip, ekonomist, askeri bir deha, tarihçi, dil konusunda uzman, askeri dehaların en üstünü, yeni olan her şeyi takip edip memleket menfaatlerine kullanan, şahsi çıkar peşinde koşmayan bir lider.

Dünya üzerindeki diğer milletlerin tarihlerine ve liderlerine bakınız. Hangi milleti yok olmaktan kurtaran bir lidere sahip görebilirsiniz bir araştırın. Bir tane bile Atatürk vasıflarında lider bulamazsınız.

Biz aslında çok şanslı ama şansının kıymetini bilmeyen bir milletiz.

Vefatının 73. Yılında, elli yedi yaşa bizler için sığdırdığı bütün başarılarından dolayı minnettarlığımızın ifadesi olarak içimizden onu sevdiğimizi söylemek, izinden gideceğimizi söylemek ve rahmet dilemek borcumuz olsa gerek.

Atatürk’ü sevmek ve anlamak için, bazı şartlar gerektiğini biliyorum. Önce insan olmanın vasıflarını taşımak, sonra memleketi sevmek, yaşayan ve ben bu memleketin bir ferdiyim yani Türküm diyebilmek, hürriyete bağlı olmak, namuslu, dürüst, vicdan sahibi olmak, demokrasiye ve onun gereklerine inanmak, memleketi daha ileriye götürmeyi felsefe olarak kabul etmek ve paya düşeni kadarını yapmak, hukuk üstünlüğünü kabul etmek... gibi şartları taşımak gerek. Bu vasıfları taşımayanların zaten Atatürk’ü sevmeleri ve takdir etmeleri de mümkün değildir. Atatürk’ün de bunların takdirlerine ihtiyacı yoktur.

Atatürk’ü bir kez daha saygı ve sevgiyle anıyorum. İyi ki doğdun Atatürk.

Sevgiyi Korumak

İnsanın yüreği ve gözleri ısınır bazen bir başka bakışa ve yüreğe. Tatlı bir sıcaklık sarar vücudu. Huzur saklandığı yerden çıkıp gülümser. Bunun adıdır sevmek.

Sevginin temel ayaklarından biri inanmak, biri güvenmek, biri de hoşgörüdür. Her iki taraf da birbirine inanırsa, güvenirse ve birbirini her şartta hoş görürse bu sevgi en güzel haliyle devam eder. Ancak bir tarafın diğer tarafı nasılsa anlamaz yerine koymaması gerekir.

Bir ayağı inancı desteklemeyen sevgi samimi değildir. Her hareketinden şüphe edilen sevgi, en kıymetli olması gerekirken kıymetsiz duruma düşürülür.

İnsanın yapısı ne yazık ki böyledir. İnanmamak, güvenmemek, hoş görmemek bir marifetmiş gibi görülür ve neticede insanın en güzel duygusu, bu duyguyu besleyenler tarafından değersizleştirilir ve biter.

En çok sevdiği yahut en çok seven insan en fazla üzülen insan durumuna gelir, getirilir. İlk başlarda en fazla kıymet verdiğinizdir, en çok sevdiğinizdir, kıymet vereniniz seveninizdir. Ama çok basit bir sebeple karşıdaki insan tam tersi durumuna getirilir.

Aslında sevgi insanı vazgeçilemez yapar. Onsuzluk ölüm gibidir. Bu bir tılsımdır, büyüdür, sihirdir. Bu sihri bozmak yine insanın kendisindedir. Kendinin vazgeçilemez olduğunu bilir ve bütün gayretiyle vazgeçilebilir hale getirir.

Dolayısıyla bir kural da gerçekleşmiş olur. Hiç kimse vazgeçilemez değildir.

Sabır ve tahammül en son sınıra gelinceye kadar insan vazgeçilemezliğini korur. Sınır geçildikten sonra da pişmanlıklar, hak vermeler beyinde uçuşur durur.

Yeniden başlamak, sevginin içine korku katar. Yine mi aynı eziyet, aynı cendere, sevgiden kaynaklanan zulüm olacak sorusu bütün cümlelerin ve davranışların sonuna konur.

Bu korku yenilebilir mi dersiniz evet derim. Lakin öyle kısa zamanda yenilmeyen bir korku yaşanır. Emin olunca da eski unutulur. Bu dönem en riskli dönemdir. Bazı kararların dönülmemek üzere kesinleştiği zaman işte bu zamandır.

Çünkü bu dönemde yapılacak en küçük bir hata, öncekileri de içine alacak kadar büyük olacaktır.

Sevmek aslında sevgiyi olduğu gibi yaşamaktır, öyle olmalıdır. İnsan neden sevdiğinde hata arar, kusur arar, onu ezmeye, ona sahiplenmeye çalışır, sınırlar, kurallar getirir ve bir kafese hapseder bilinmez. Sonra da sen bu kafestestin bakışları atılır. Verilen değer ilk baştaki hale verilmişken, getirilen şekle değer verilmez. Bu sebeple sevgi olduğu gibi, değiştirilmeye çalışılmadan yaşanmalıdır.

Oysa insanın yaşama gücüdür sevgi. Düşüncelerinde ve hareketlerindeki enerjidir, bakışlarındaki çiçektir baktığı her yerde açan. Bu büyülü duyguyu yok etmeye çalışan tek yaratık da insandır. Tabi eninde sonunda kaybeden de o dur. Sonuç yaşatılması için büyük arayışların ve bekleyişlerin yaşandığı sevgi kaybedilmiş olur.

İnanın, güvenin ve hoş görün sevdiğinizi lütfen.

Sonunda ne siz ne sevdiğiniz insan :” Ama ben seni seviyordum...Neden?” dememelisiniz.

Sevgilerinizi Kaybetmemeniz dileklerle.

Çocuk Eğitimi İle İlgili Bir Gerçek Olay

Bostanlı sahilinde kızım kahvaltıya götürdü. Kumruları kovalayarak oynayan köpekleri seyrederken kahvaltımızı yaptık.

Keyif çaylarımızı içerken bir baba ve beş altı yaşlarında erkek çocuğu dikkatimizi çekti. Vıcık vıcık bir çamura girmek istiyordu. Babasının izin vermediğini hareketlerinden anladık. Çocuk ağlamaklıydı ve gözü çamurdaydı. Konuşmaları duyulmuyordu ama aralarında bir pazarlık olduğunu ve anlaşma sağlandığını çocuğun çamura girmesiyle anladık. Çocuk, çamurun içinde gezindi, iyice ezdi çamuru. Çıkmak isteyince babası basmadığı yerleri gösterdi. Çocuk oralara da bastı. Bu arada pantolonun paçaları da çamur olmuştu. Babası hiç kızmadan, gayet sakin, çamurun her tarafını işaret etti ve çocuk her tarafını çiğnedi çamurun.

Sonunda babası izin verdi ve çocuk dışarı çıktı. Ayakları kayıyordu çamurdan. O ana kadar ayakkabılarını ve pantolonunun paçalarını çamur edişini izleyen babası hemen arkasındaki direğe sırtını dayayıp, elindeki peçete poşetinden peçete çıkarıp çocuğa uzattı. Çocuk ayakkabılarını temizlemeye başladı. Peçete çamur oldukça babası peçete uzattı. Çamur olan peçeteleri yere atmak isteyince de izin vermedi. Ayakkabılarının altını, pantolonunun paçalarını, arkasını her tarafını temizledi çocuk isteksizce.

En sonunda babası temizlendiğine kanaat getirmiş olacak ki peçeteleri uzaktaki çöp kutusunu göstererek götürüp oraya atmasını istedi. Çocuk götürüp attı ve koşu koşu geldi. Babası çocuğa kendi etrafında dönmesini işaret etti. Çocuk döndü. Bir iki peçete ile gösterdiği yerleri tekrar temizletip, çöp kutusunu gösterdi. Çocuk koşarak gitti, çamurlu peçeteleri atıp geldi. Sonra birlikte uzaklaşıp gittiler.

Kahvaltımızı yapıp, sahilden yürümek için ayaklandığımızda, çocuğu dedesi ve ninesinin yanında tekrar o tarafa doğru gelirken gördük. O tarafa doğru yürüdük. Yanlarına vardığımızda ninesi: " hangi çamura girdin göster bakayım." , deyince ben araya girdim. İşaret ederek çamuru gösterdim, " Lütfen izin verin tekrar girsin, kendisi temizliyor nasılsa çamur olan yerleri çok güzel oynadı çamurla." , dedim. Çocuğun hayatı boyunca bir daha çamura girmeyeceğinden adım kadar emindim. Çocuk: " Girmem!" dedi, ben ısrar ettim : " Ama çok güzel temizledin ayakkabılarını, paçalarını, hadi bir daha gir." , deyince çocuk ninesinin eline sıkı sıkı yapıştı: " Girmeyecem işte, girmeyecem!" , dedi. Ninesine döndüm: " Artık o konuda rahat olabilirsiniz bir daha aynı şeyi kesinlikle yapmaz." , dedim. Oradan uzaklaşırken babasına : "Tebrikler beyefendi harika bir eğitimdi." , demiştim.

Genelde yapma, hayır, yasak sözlerini söylemeyi çok severiz. Çocuk eğitiminde aslında bu yolu denemek bence çok daha kalıcı sonuçlar elde edilmesini sağlar.

Hatırlıyorum da, kızlarımın ikisini de sobadan yanmasın diye, küçük parmaklarını yanan sobaya dokundurtmuştum. Canları yanmıştı ama o günden beri bir daha da sobaya belli bir mesafeden fazla yaklaşmamışlardı.

Yasaklanması gereken davranışların aslında ebeveynlerinin kontrolünde serbest bırakılması ve bu anlattığım olayda olduğu gibi bedelinin çocuğun ödemesinin sağlanması, kalıcı sonuçlar kazandıracaktır sanıyorum.